

BUDGET 2025

Udvikling gennemprioritering

Indhold

Indhold	2
Hovedoversigt	3
1 Budgetaftale 2025	4
Sundhed	7
Specialektoren	22
Regional udvikling	23
Anlæg	28
Prioritering på Sundhedsområdets drift.....	30
Prioritering Regional udvikling.....	32
Investeringsoversigter	33
2 Sundhedsområdet	35
Bevillingsoversigt.....	36
Rammer for sundhedsvæsenet	41
Budgetbemærkninger	47
Investeringer på Sundhedsområdet	61
3 Specialektoren	64
Bevillingsoversigt.....	65
Budgetbemærkninger	70
Specialektorens strategiske fokusområder	72
Investeringer indenfor Specialektoren	73
4 Regional udvikling	74
Bevillingsoversigt.....	76
Budgetbemærkninger	76
5 Administrationen	81
Bevillingsoversigt.....	81
Budgetbemærkninger	83
6 Personaleoversigt	89
7 Flerårsoversigt	89
8 Likviditetsbudget	93
Bilag	94
Bilag 1 – Vedr. økonomiaftale om regionernes økonomi for 2025.....	95
Bilag 2 – Retningslinjer for administration af bevillinger	96
Bilag 3 – Takster – Sundhedsområdet.....	112
Bilag 4 – Takster – Specialektoren.....	114
Bilag 5 – Løn- og prisfremskrivning.....	117

Hovedoversigt

Hovedoversigt budget 2025 1.000 kr. (udgiftsbaseret)	I alt		Sundhed		Specialsektoren		Regional udvikling	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed	15.722.961	-1.061.542	14.516.076	-197.982	752.158	-727.743	454.727	-135.817
B. Anlægsvirksomhed (excl. eksternt finansierede projekter)	986.300	-20.450	954.300	-20.450	32.000			
<i>Heraf kvalitetsfundsstøttede projekter</i>	560.000		560.000					
C. Fælles formål og administration	519.220		499.555		14.239		5.426	
D. Renter	34.710		28.500		6.210			
E. Finansforskydninger								
Forøgelse i likvide aktiver	17.659				17.645		14	
Afdrag på lån og leasingforpligtelser	205.000		205.000					
Øvrige finansforskydninger	-560.000		-560.000					
Finansforskydninger i alt	-337.341		-355.000		17.645		14	
SUM (A+B+C+D+E)	16.925.850	-1.081.992	15.643.431	-218.432	822.252	-727.743	460.167	-135.817
F. Finansiering								
Forbrug af likvide midler (kassetræk)		-79.455		-79.455				
Optagne lån og ny leaseingsgæld		-164.000		-132.000		-32.000		
Blottilskud fra Staten		-12.959.264		-12.709.844				-249.420
Udviklingsbidrag fra kommunerne		-74.930						-74.930
Nærhedsfinansiering fra Staten		-178.000		-178.000				
Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne		-2.325.700		-2.325.700				
Øvrige finansieringstilskud								
Objektive finansieringsbidrag		-62.509				-62.509		
Finansiering i alt		-15.843.858		-15.424.999		-94.509		-324.350
Balance	16.925.850	-16.925.850	15.643.431	-15.643.431	822.252	-822.252	460.167	-460.167

1

Budgetaftale 2025

Udvikling gennem prioritering

For tiltrædelse af budgetaftale 2025

Aalborg, den 17. september, 2024.

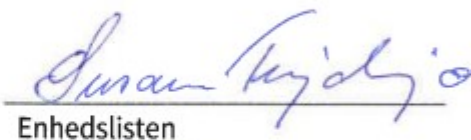
Socialdemokratiet

Venstre

Det Konservative Folkeparti

Enhedslisten

Socialistisk Folkeparti

Danmarksdemokraterne

Radikale Venstre

Dansk Folkeparti

Regionsrådsformanden

Med budgettet for 2025 står Region Nordjylland på et betydeligt mere robust økonomisk fundament end sidste år.

Budget 2024 var præget af initiativer, som skulle medvirke til økonomisk genopretning, men på trods af den stramme økonomi i 2024 er der leveret flotte faglige resultater.

Nye nationale tal viser at den gennemsnitlige ventetid til behandling i Region Nordjylland nu ligger under landsgennemsnittet. Hertil kommer, at Region Nordjylland er den region i landet, hvor overholdelse af udredningsretten er højest med hele 93 % i 2. kvartal 2024. Også på kræftområdet leveres der gode resultater - Region Nordjylland ligger i top ift. at overholde tidsfristerne i kræftpakkerne. Det er en flot udvikling, som kan tilskrives den store indsats, der hver dag leveres af regionens medarbejdere.

Oven på en solid faglig indsats i 2024 er det med Budget 2025 muligt at lægge sporene til et fremtids-sikret nordjysk sundhedsvæsen og samtidig sikre en fortsat konsolidering af økonomien. En region i både balance og udvikling er væsentlig for de nordjyske patienter og samtidig en vigtig prioritet, så Region Nordjylland er godt rustet til at ibrugtage det nye Universitetshospital, som forventes klart til at åbne i 2026.

Økonomiaftalen for 2025 giver sundhedsområdet i regionerne det største realløft i mange år. Aftalen adresserer ikke mindst den geografiske ulighed i sundhedsvæsenet i langt højere grad end tidligere. Det betyder, at der i årets aftale målrettes særskilte midler til Region Nordjylland i form af en særlig ulighedspulje – og dermed anerkendes også regionernes uensartede grundvilkår.

Forventningen om balance på sundhedsområdets drift i 2024, en god økonomiaftale og et stort politisk omprioriteringsarbejde i løbet af foråret er samlet set grundlaget for, at forligspartierne med stor tilfredshed kan indgå en budgetaftale for 2025, der på den ene side sikrer en robust økonomi, men som også gør det muligt at understøtte den fortsatte udvikling af det nordjyske sundhedsvæsen, både den specialiserede hospitalsbehandling og det nære og sammenhængende sundhedsvæsen tæt på nordjydernes hverdag.

Forligspartierne vil særligt fremhæve:

- Der afsættes ca. 36 mio. kr. til øget aktivitet og fortsættelse af indsatsen mod nedbringelse af ventelister.
- Børne- og ungdomspsykiatrien tilføres i alt ca. 12 mio. kr., som skal bidrage til, at børn og unge udredes hurtigere og får den rette behandling.
- Det præhospitale område tilføres i alt 9 mio. kr. til at styrke ambulanceberedskabet og liggende patienttransporter, større elevoptag og en styrkelse af arbejdsmiljøet.
- Der afsættes i alt 7 mio. kr. så alle patienter med type 1 diabetes, som endnu ikke har fået tilbudt en sensorbaseret glukosemåler, kan få tilbuddet allerede i 2025.

Også på det regionale udviklingsområde prioriteres en fortsat udvikling – ikke mindst ift. et styrket fokus på klima og den grønne omstilling. Forligspartierne er enige om, at der fremover skal være klima- og miljømæssige vurderinger af alle større regionale planer og strategier – således "bæredygtighed" blive en mere aktiv del af de regionale beslutningsprocesser. Samtidig prioriteres indsatser rettet mod såvel ungdoms- og erhvervsuddannelserne, f.eks. i form af støtte til arrangementet "DM i Skills", som afholdes i Hjørring i 2026. Endelig er det meget positivt, at det i 2025 er muligt at løfte den økonomiske ramme til den regionale kollektive trafik.

På anlægsområdet konstaterer forligspartierne med stor tilfredshed, at færdiggørelsen af Nyt Aalborg Universitetshospital forløber i henhold til den reviderede økonomiramme og tidsplan fra september

2022. I 2025 går byggeriet af den nye neurorehabilitering i Brønderslev for alvor i gang. Byggeriet forventes at være færdiggjort i starten af 2028 og kommer til at betyde et markant løft i regionens rehabiliteringsindsats.

Budgetaftalen indeholder også en række strategiske fokusområder for det specialiserede socialområde. Specialsektoren står over for en stadig større konkurrence om kvalificeret arbejdskraft, som er nødvendig for at levere de rette ydelser til borgerne og gøre regionens tilbud attraktive for kommunerne. Derfor styrkes indsatserne rettet mod fastholdelse og rekruttering i 2025. Herudover finder forligspartierne det særdeles positivt, at arbejdet med etablering af det nye tilbud til unge med svær selvskade skrider planmæssigt frem.

Afslutningsvis imødeser forligspartierne, at regeringen - med baggrund i Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger – fremlægger en sundhedsreform, der sætter retningen for fremtidens sundhedsvæsen. Et vigtigt skridt på denne rejse blev også taget med indgåelse af Trepartsaftalen i slutningen af 2023, som sikrede et markant løft i løn og arbejdsvilkår på sundhedsområdet – og dermed bedre mulighed for såvel at tiltrække og fastholde kvalificeret personale.

Sundhed

Sundhedsområdet er regionens største driftsområde - og udgør ca. 90 procent af den samlede regionale økonomi. Hovedopgaverne er driften af hospitalerne og levering af sygesikringsydelser. Den samlede ramme i 2025 udgør ca. 14,8 mia. kr.

Økonomaftalen for 2025 har givet sundhedsområdet i Region Nordjylland et realløft på 238 mio. kr. Heri er indregnet, at der som en del af væksten i regionernes driftsramme for 2025 er afsat en ulighedspulje på i alt 100 mio. kr., hvoraf Region Nordjylland modtager 47 mio. kr.

Herudover sker der forskellige centralt aftalte reguleringer, hvorefter det samlede råderum til budgetlægningen for 2025 udgør i alt 246 mio. kr., jf. skemaet nedenfor.

Tabel 1: Opgørelse af råderum på Sundhedsområdet

Tilførte midler i Økonomaftalen for 2025	238 mio. kr.
Opdatering af bloktilskudsfordeling	+6 mio. kr.
Administrative omprioriteringer jf. Økonomaftalen for 2025	+10 mio. kr.
Medfinansiering af Nationalt Genom Center	-5 mio. kr.
Medfinansiering, Rationel Farmakoterapi (Medicinrådet)	-3 mio. kr.
Råderum til budgetlægningen for 2025	246 mio. kr.

Det er en central præmis for budgetlægningen, at ud af de 47 mio. kr., som regionen tilføres fra ulighedspuljen, er 37 mio. kr. éngangsmidler i 2025. Forligspartierne har derfor prioriteret, at disse midler alene anvendes i 2025 til finansiering af midlertidige udgifter - herunder f.eks. en ekstraordinær indsats for afvikling af ventelister, pres på almen praksisområdet og styrkelse af ambulancetjenesten.

Med budgetaftalen for 2025 har forligspartierne overordnet fordelt råderummet, som det fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2: Fordeling af prioriteringer og omprioriteringer

Politiske prioriteringer - udvidelser (se afsnit 1.1)	90 mio. kr.
Politiske omprioriteringer – reduktioner (se afsnit 1.2)	-75 mio. kr.
Uomgængelige og svært omgængelige udgifter (se afsnit 1.3)	231 mio. kr.
Nettoeffekt af prioriteringer og omprioriteringer	246 mio. kr.

I det følgende gives en nærmere præsentation af de forskellige prioriteringer og omprioriteringer. Det skal dog også bemærkes, at der i forbindelse med budget 2024 blev afsat en "robusthedspulje" på ca. 82 mio. kr. I 2024 er disse midler anvendt til afdækning af ubalancer på sundhedsområdet. Midlerne fra robusthedspuljen er ikke konkret disponeret i 2025, men vil indgå i den samlede finansiering af de midlertidige udgifter i relation til flytning og ibrugtagning af Hospitalsbyen over de kommende år.

Politiske prioriteringer og omstilling

Forventningerne om økonomisk balance på sundhedsområdets drift i 2024, en solid økonomaftale for 2025, der anerkender de ulige vilkår for drift af sundhedsvæsenet mellem regionerne, og det samlede

Regionsråds politiske fokus på omprioriterings- og omstillingsmuligheder indenfor den nuværende budgetramme, gør det muligt at prioritere i alt 90 mio. kr. i 2025 til konsolidering og udvikling af det nordjyske sundhedsvæsen.

Med Budget 2025 giver forligspartierne en håndsækning til hospitalerne, og de områder der er særligt presset, gennem prioriteringer der styrker den generelle kapacitetsopbygning, bidrager til at nedbringe ventetiderne på behandling og dermed også understøtter et godt og sundt arbejdsmiljø for regionens mange ansatte.

De konkrete prioriteringer fremgår af forligets kapitel 5. I det følgende knyttes der bemærkninger til centrale dele af prioriteringerne.

Fortsat finansiering af akutplansinitiativer mhp. at nedbringe ventelisterne

Det er afgørende for forligspartierne at sikre et fortsat økonomisk grundlag for de initiativer der blev igangsat som følge af akutplansaftalen mellem regeringen og Danske Regioner.

I 2024 udgør Region Nordjyllands andel 68 mio. kr., som primært er udmøntet til anvendelse af kapacitet på privathospitaler. De ekstraordinært tilførte midler bortfalder med udgangen af 2024 – dette sker samtidig med, at 30 dages behandlingsgaranti genindføres fra 1. januar 2025.

Med Budget 2025 prioriteres der derfor 30 mio. kr., som bl.a. skal bruges til at nedbringe ventelisterne og bidrage til, at nordjyske patienter får rettidig behandling. Midlerne skal primært anvendes til at nedbringe ventetiderne til operation indenfor ortopædkirurgi (25 mio. kr.) og operation af godartede urologiske sygdomme (5 mio. kr.).

Løft af Børne- og Ungdomspsykiatrien så ventetid nedbringes

Børne- og Ungdomspsykiatrien er under pres i hele landet. Også i Region Nordjylland er udfordringerne store. Børn og unge venter for længe på den rette hjælp, når de mistrives eller har psykiske lidelser. Samtidig skal der i langt højere grad tages hånd om hele familien, når de yngste ikke trives eller viser tegn på alvorlig psykisk sygdom.

Forligspartierne er enige om at tilføre Børne- og Ungdomspsykiatrien i alt 11,75 mio. kr., der skal medvirke til et markant løft af området og afvikling af ventelister. Sideløbende hermed implementeres initiativerne i det fondsfinansieret projekt "Bedst for os".

Midlerne til Børne- og Ungdomspsykiatrien øremærkes til følgende initiativer:

- Kapacitetsopbygning/specialisten i front
- Skærpet visitation og effektivisering af patientflow
- Familiestøttende tilbud
- Implementering af STIME (2 spor)
- Patientuddannelse

Forligspartierne vurderer, at der er brug for kapacitetsopbygning i form af flere personaleressourcer for at knække kurven på ventelisterne i børne- og ungdomspsykiatrien. Men henset til rekrutteringssituationen i Psykiatrien, er der samtidig brug for et skærpet fokus på henvisningsvisitation og patientflow, så patienterne tilbydes den rette indsats, sikres hurtigere diagnostik og behandlingsstart samt rettidig afslutning af deres forløb.

For at øge familiens samlede trivsel prioriteres der med Budget 2025 ligeledes midler til etablering af et familiestøttende tilbud til familier med børn, der venter på udredning i Psykiatrien. Tilbuddet organiseres under Center for Pårørende.

Den konkrete fordeling af midlerne vil blive udmøntet i Psykiatri- og Socialudvalget.

Fuld og hurtigere indfasning af sensorbaserede glukosemålere til alle voksne patienter med type 1 diabetes

Behandlingsrådet anbefalede i 2023, at sensorbaserede glukosemålere med alarm skal tilbydes i behandlingen af alle voksne patienter med type 1 diabetes. Forligspartierne har løbende afsat midler til området – senest i forbindelse med Budget 2024.

I Budget 2025 afsættes yderligere 7 mio. kr. så de tilbageværende patienter med type 1 diabetes, som endnu ikke har fået påsat en glukose-sensor, får tilbudt løsningen. Herved er Behandlingsrådets anbefalinger fuldt indfaset og i et hurtigere tempo end forudsat.

Styrkelse af de akutte tilbud

Akutmodtagelserne på både Aalborg Universitetshospital og på Regionshospital Nordjylland har længe været under pres.

Sengekapacitetsanalyse fra maj 2023 viser, at det som følge af den demografiske udvikling, særligt er på det medicinske område der er behov for at sætte ind. Dette understøttes af at de medicinske patienter ofte har akutte forløb, hvilket er med til at lægge pres på akutmodtagelserne og give dårlige patientforløb.

Med Budget 2025 afsættes der 7,0 mio. kr. til området, som øremærkes til:

- Etablering af et subakut medicinsk daghospital på begge somatiske hospitaler
- Adgang til POCT udstyr i den kommunale akutsygepleje
- Generel robustgørelse af området

Med etablering af et subakut medicinsk daghospital på begge somatiske hospitaler vil almen praksis, for en udvalgt gruppe af patienter, være sikret et udredningstilbud inden for 3 døgn, og det er vurderingen at det vil kunne reducere antallet af akutte indlæggelser for disse patienter. Det drejer sig typisk om ældre medicinske patienter med flere sygdomme, hvor der er sket en forværring i tilstanden, og hvor den praktiserende læge har behov for speciallægehjælp i hospitalsregi for at komme videre. Dette initiativ vil bidrage til bedre og sammenhængende patientforløb, som forventeligt vil mindske antallet af akutte indlæggelser og derved aflaste akutmodtagelserne.

Det subakutte daghospital vil samtidig bidrage til målsætningen om at bringe aktiviteten i akutmodtagelserne ned på et niveau svarende til aktiviteten i 2021. Aktivitetsudviklingen følges løbende i Sundhedsudvalget.

Samarbejdet med det nære sundhedsvæsen er en central prioritet for Region Nordjylland. For at bidrage til at stadig mere sundhedsbehandling kan tilbydes tæt på borgerne, vil forligspartierne, med Budget 2025, give den kommunale akutsygepleje i alle nordjyske kommuner mulighed for adgang til POCT-udstyr. Dette vil betyde at flere diagnostiske undersøgelser kan foretages i borgerens hjem, som f.eks. blodprocent, iltmætning og væsketal, og derved være med til at reducere akutte (gen)indlæggelser af ofte ældre borgere. Det vil ligeledes kunne være med til at understøtte indlæggelse i eget hjem. Her afventes resultaterne af pilotprojekt i Klynge Vest.

Den samlede udmøntning af de afsatte midler foretages af Sundhedsudvalget.

Styrkelse af ambulanceberedskabet

Ambulanceberedskabet i Region Nordjylland er udfordret og der afsættes 9 mio. kr. til området. Udfordringer skyldes primært rekrutteringsudfordringer, der også præger andre dele af landet, og som

nødvendiggør løbende prioriteringer. Personalemangel giver også behov for merarbejde og visse steder et generelt højt arbejdsstryk, som desværre er med til at give udfordringer med trivsel og sygefravær. Forligspartierne ser med bekymring på den udfordrede bemandsingsituation i Den Præhospitale Virksomhed. Derfor gives der politisk opbakning til en løbende ressourceprioritering mellem de enkelte beredskaber afhængig af, hvor behovet er størst. Prioriteringen sker ved ledelsen i Den Præhospitale Virksomhed, og der afrapporteres i 2025 til Udvalget for Det Nære Sundhedsvæsen. Prioriteringsmuligheden opretholdes, indtil bemandsingsituationen er væsentligt forbedret.

Forligspartierne prioriterer ligeledes midler til, at den præhospitale ledelse kan igangsætte et intensivt arbejde med trivsel i den Præhospitale Virksomhed samt mulighed for at prioritere initiativer, som kan aflaste ambulancetjenesten. Sideløbende, og som en mere langsigtet investering, arbejdes der på et øget elevoptag, som på sigt er nøglen til flere ambulanceberedskaber i drift og et mindre pres på det nuværende mandskab – til dette tilføres der 4,0 mio. kr.

Der afsættes en pulje på i alt 3,0 mio. kr. til arbejdet med fastholdelse, anerkendelse og trivsel. Prioritering af midlerne foretages i Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen.

Med henblik på at aflaste ambulancetjenesten, særligt om natten, afsættes der 2,0 mio. kr. til øget kapacitet i den liggende patienttransport (Kørsel D). Flere ressourcer til den liggende patienttransport i nattetimerne vil understøtte, at ambulancer i mindre omfang vil transportere ikke-behandlingskrævende patienter, som i stigende grad er nødvendigt i dag, for at kunne imødekomme efterspørgslen fra hospitalerne.

Brobygning for socialt udsatte borgere

Forligspartierne er optaget af at styrke den sociale indsats i Region Nordjylland og række ud til de allersvageste medborgere ved at give en ekstra hjælpende hånd til at navigere og modtage behandling i vores fælles sundhedsvæsen.

Socialt udsatte som f.eks. hjemløse, borgere med misbrugsproblematikker eller psykisk sygdom lever et hårdt liv der slider både fysisk og psykisk. Der er tale om sårbare borgere, som ofte oplever udfordringer i mødet med sundhedsvæsenet, ligesom alt for mange vender tilbage på hospitalerne kort tid efter udskrivelse. Derfor er det for forligspartierne vigtigt at gøre en ekstra indsats for at imødekomme og rumme netop denne målgruppe på de nordjyske hospitaler.

Region Nordjyllands Udsatteråd har allerede i 2024 sat fokus på området ved at prioritere 0,5 mio. kr. til et uddannelsesstilbud i udsattefaglighed for personalet på hospitalerne, som afvikles i løbet af efteråret 2024 og i 2025. Udfordringerne for de socialt udsatte bunder ofte i sociale problemstillinger og derfor ønsker forligspartierne særligt at styrke de socialfaglige kompetencer i koblingen mellem hospitalerne og de udsatte borgere yderligere.

Der afsættes i alt 2,0 mio. kr. i 2025 til udvikling af et socialfagligt tilbud i tilknytning til hospitalerne, hvor socialarbejdere understøtter de socialt udsatte borgere, når de har brug for hospitalsbehandling ved at hjælpe dem og hospitalet med at koordinere forløb, understøtte at hele behandlingsforløbet gennemføres og samtidig bidrage til en god og nem overgang til kommunalt regi og civilsamfundstilbud efter endt hospitalsophold.

Parrallet med det socialfaglige tilbud afsætter forligspartierne ligeledes 2,0 mio. kr. til etablering af en sygeplejefaglig ressource forankret i akutmodtagelserne med henblik på at styrke opmærksomheden på socialt udsattes komplekse problemstillinger, møde patienterne og følger dem under indlæggelse. Plejepersonalets viden om de socialt udsattes sundhedsudfordringer vil generelt øge udsattefagligheden i akutmodtagelsen, ligesom det vil aflaste personalet både i akutmodtagelsen og på øvrige afdelinger ifm. indlæggelse.

Røde Kors åbner med afsæt i støtte fra Socialstyrelsen til efteråret 2024 et omsorgscenter i Nordjylland med i alt fem omsorgspladser, hvor hjemløse patienter fra hele regionen kan opholde sig i op til 14 dage efter endt behandling på hospitalet. Regionrådet bakker op om initiativet, og har netop indgået en samarbejdsaftale, som forpligter Region Nordjylland til at se på mulighederne for fortsat at drive centret når den statslige bevilling ophører i 2026.

Det socialfaglige tilbud i tilknytning til hospitalerne, som prioriteres ifm. Budget 2025, kan samarbejde med og understøtte Røde Kors' omsorgscenter, og øvrige sociale organisationer i regionen, både i forhold til konkrete borgerforløb og faglig erfaringsudveksling.

Forligspartierne ønsker samtidig at afsøge muligheder for samarbejde med de nordjyske kommuner, f.eks. gennem et pilotprojekt med Aalborg kommune hvor en stor andel af regionens udsatte borgere bor. Pilotprojektet skal bidrage til en analyse, der skal tilvejebringe viden om indsatser der på sigt kan udbredes til hele regionen i tæt dialog med de nordjyske kommuner.

Udsatterådet i Region Nordjylland skal inddrages i udarbejdelsen af forslag til konkrete funktionsbeskrivelser, der efterfølgende behandles i Sundhedsudvalget, som indstiller til godkendelse i Forretningsudvalget. Forligskredsen vil blive forelagt indstillingen fra Sundhedsudvalget inden denne behandles i Forretningsudvalget.

Fokus på øget aktivitet i speciallægepraksis

De praktiserende speciallæger er en vigtig hjørnesteen i sundhedsvæsenet og en ressource ift. at sikre patienterne højt kvalificeret behandling indenfor alle specialer.

Forligspartierne afsætter i alt 3,0 mio. kr. til at øge kapaciteten indenfor speciallægepraksis. Midlerne øremærkes det somatiske område og de specialer, hvor ventetiderne er længst og hvor rekrutteringen på hospitalerne er særligt udfordret – herunder neurologi, øre-næse-hals området samt øjenområdet. Med den seneste overenskomstaftale pr. 1. april 2022 er der skabt bedre mulighed for etablering af satellitpraksis. Satellitpraksis udgør et ekstra, midlertidigt konsultationssted for en praktiserende speciallæge, der får mulighed for at arbejde én eller flere dage om ugen fra en anden lokation end hovedklinikken, hvor aktiviteten opretholdes af en assisterende speciallæge.

Etablering af satellitpraksis kan være med til at øge den samlede kapacitet.

Den konkrete model for øget aktivitet i speciallægepraksis og udmøntning af midlerne foretages i Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen.

Fokus på KOL opsporing og rehabilitering

Den stadig voksende gruppe af kronisk syge patienter presser sundhedsvæsenet. Derfor har opsporing og rehabiliterende indsatser høj prioritet.

Forligspartierne igangsætter med Budget 2025 et pilotprojekt i almen praksis vedr. opsporing af Kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL). Der afsættes 0,5 mio. kr. til projektet, som skal konkretiseres nærmere i et samarbejde mellem relevante sundhedsklynger, almen praksis og patientorganisationer. Projektet følges i Sundhedsudvalget.

Kapacitetsopbygning på kræftområdet

Kræftområdet er et højt prioriteret område i Region Nordjylland. Det ses ikke mindst ved en generel høj målopfyldelse i kræftpakkeforløb. Der er løbende afsat regionale midler til kapacitetsopbygning sideløbende med nationalt finansierede prioriteringer.

For fortsat at overholde gældende tidsfrister og patientrettigheder for udredning og behandling af kræft, er forligspartierne enige om at prioritere i alt 5 mio. kr. til kræftområdet ifm. Budget 2025.

Midlerne udmøntes til de somatiske hospitaler og skal primært bidrage til udredning og behandling af brystkræft og urologisk kræft, som er de kræftområder, hvor kapacitetspresset er størst.

Forligspartierne ser frem til det længe ventede faglige oplæg fra Sundhedsstyrelsen om Kræftplan V, og ikke mindst den efterfølgende udmøntningsaftale, hvor der ses et særligt behov for nationalt fokus på kapacitetsopbygning. I Region Nordjylland er der pba. det ekstraordinære løft, der blev givet til kræftområdet i 2023 og 2024 via statslig tilførte midler igangsat en række nødvendige initiativer for i alt 23 mio. kr. mhp. at løfte den generelle behandlingskapacitet.

I forbindelse med Økonomaftalen for 2025 tilføres Region Nordjylland 12 mio. kr. i engangsmidler finansieret af Kræftplan V. Det dækker imidlertid ikke permanent drift af de allerede igangsatte initiativer. Det er forligspartierne forventning og forhåbning, at der med udmøntningen af Kræftplan V, bliver muligt at permanentgøre initiativerne til gavn for de nordjyske kræftpatienter.

Forligspartierne ser ligeledes frem til at Kræftplan V forventeligt indeholder midler til etablering af en klinik til behandling af patienter med senfølger, bl.a. efter endt kræftbehandling.

Etablering af døgndækkende tilstedeværelse af speciallæge i ortopædkirurgi i Thisted

For forligspartierne er en central prioritering geografisk lighed i behandlingstilbud. Ulighedspuljen giver netop mulighed for at bidrage til, at flere behandlinger kan tilbydes tæt på borgerne – også i regionens ydre områder.

Med Budget 2025 udvides tilstedeværelsen af speciallæge i ortopædkirurgi på Aalborg Universitetshospitals matrikel i Thisted fra tilstedeværelse kl. 8.00 til kl. 18.00 til at være døgndækkende. Med tiltaget bliver det muligt i Thisted at operere patienter, som efter operationen har behov for at være indlagt og dermed have behov for at kunne blive tilset af en ortopædkirurgisk speciallæge, hvis der opstår akutte komplikationer efter operationen. Døgndækkende tilstedeværelse af ortopædkirurgisk speciallæge i Thisted vil ligeledes styrke varetagelsen af de akutte ortopædkirurgiske skader døgnet rundt.

Med døgndækkende tilstedeværelse af ortopædkirurgisk speciallæge i Thisted vil der også være mulighed for en mere fleksibel udnyttelse af operationsfladen på tværs af regionen, da ikke-komplekse operationer også vil kunne varetages i Thisted, og derved aflaste et ofte presset operationsprogram i Aalborg og Hjørring. Mere komplekse operationer som eksempelvis hoftenære frakturer vil fortsat skulle opereres i Aalborg, da disse operationer skal udføres af ortopædkirurgiske traumatologer. Da der er mangel på traumatologer, er det for nuværende ikke realistisk med tilstedeværelse af traumatolog i Thisted, men hvis der fremadrettet viser sig bedre muligheder for at rekruttere traumatologer, vil partierne ifm. kommende budgetforhandlinger drøfte mulighederne for at kunne operere patienter med mere komplicerede brud (eks. hoftenære frakturer) i Thisted.

Forligspartierne afsætter 2,9 mio. kr. til etablering af døgndækkende vagt med speciallæge i ortopædkirurgi i Thisted.

Robustgørelse af fødselsområdet

Fødselsområdet i Region Nordjylland er under økonomisk pres. Det skyldes særligt, at relativt mange nordjyske kvinder vælger at føde på hospitaler udenfor regionen (primært Region Midtjylland), hvilket medfører en samhandelsudgift for Region Nordjylland. Forligspartierne afsætter derfor 4 mio. kr. til finansiering af denne økonomiske udfordring.

Det er forventningen, at flere kvinder vil vælge at føde i Aalborg, når Hospitalsbyen ibrugtages, og der dermed kan tilbydes nye og langt mere moderne rammer. Når effekten af de nye rammer er kendt, vil der ske et "genbesøg" af prioriteringen. Sundhedsudvalget følger udviklingen på området.

Forligspartierne ønsker, at der fortsat skal være et særligt fokus på sårbare gravide.

Etablering af robotkirurgi på Regionshospital Nordjylland

Robotkirurgi har længe været en efterspurgt operationsmetode fra både sundhedspersonale og patienter. Robotkirurgi er mere skånsom end traditionel åben kirurgi og medfører færre komplikation, kortere indlæggelsestid og bedre muligheder for rehabilitering. For kirurgen er robotkirurgi bl.a. forbundet med langt bedre ergonomi, som er et vigtigt element i et sundt arbejdsmiljø.

På Aalborg Universitetshospital tilbydes patienterne allerede robotkirurgi. Forligspartierne prioriterer med Budget 2025 midler til etablering af robotkirurgi på Regionshospital Nordjylland, så tilbuddet dækker hele regionens optageområde. At robotkirurgi tilbydes i både Aalborg og Hjørring vil ligeledes give mulighed for en mere effektiv udnyttelse af regionens samlede operationskapacitet.

Der afsættes i alt 3,0 mio. kr. til primært et dyrere og øget utensilforbrug ved robotkirurgi end ved åben kirurgi. Der forventes årligt ca. 460 robotoperationer på Regionshospitalet indenfor særlig mave- og tarmkirurgi og gynækologi.

Anskaffelsen af en operationsrobot til Regionshospital Nordjylland forventes at beløbe sig til ca. 14 mio. kr., som vil skulle finansieres indenfor anlægsrammen i 2025. Der vil herudover være etableringsudgifter for ca. 1,0 mio. kr. (bl.a. operationsleje og udstyr til sterilcentralen) som ligeledes vil skulle finansieres, f.eks. via leasing.

Styrket beredskab, inkl. det psykosociale beredskab

Forligspartierne ser med alvor på den ændrede beredskabsmæssige situation i Danmark som følge af et skærpede trusselsbillede generelt i Europa. For at bidrage til en øget parathed og robusthed i regionens sundhedsberedskab og planberedskab f.eks. i forhold til forsynings- og infrastrukturtrusler, afsættes der 2,25 mio. kr. til området, som ligeledes skal rumme regionens psykosociale beredskab.

Checkpoint

Forligspartierne noterer sig, at der i en årrække har været en vækst i forekomsten af smitte med klamydia og gonorré blandt nordjyske borgere. Til trods for en kommunal forebyggelsesindsatser det ikke lykkedes at knække kurven for antallet af smittede.

Region Nordjylland har siden 2021 understøttet Checkpoint som er et lettilgængeligt test- og rådgivningstilbud med fokus på seksuel sundhed for unge i alderen 15-29 år, som kan have behov for en testmulighed fremfor test ved egen læge samt personer i høj risiko for HIV.

Med Budget 2025 permanentgøres aftalen med Checkpoint, så der også fremadrettet kan gøres brug af en ramme på op til 2.200 gratis analyser årligt incl. afhentning i Checkpoint lokaler, som stilles gratis til rådighed af Aalborg Kommune.

Der afsættes 0,4 mio. kr. til formålet.

Blodtapning i Frederikshavn og i Farsø

Med henblik på at øge tilgængeligheden for regionens bloddonorer etableres der nye tappesteder i Frederikshavn og i Farsø. De to nye tappesteder vil have åbent 2-3 dage ugentligt alt afhængigt af donorgrundlaget.

Det er forventningen, at etablering af de to nye tappesteder vil være medvirkende til, at donor-grundlaget vil være stort nok til, at der i Region Nordjylland kan iværksættes den plasmaferese produktion, som regionen har forpligtet sig til i forhold til Danske Regioners bestyrelses beslutning om at være selvfor-synende.

Der afsættes i alt 1 mio. kr. årligt til drift. Tilhørende etableringsudgifter håndteres på anlægsrammen.

Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft - evalueringsansættelser

Rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til sundhedsvæsenet er også en problemstilling der gør sig gældende i Region Nordjylland. Forligspartierne ønsker med Budget 2025 at understøtte hospitalsafdelin-gernes rekruttering af arbejdskraft med udenlandsk baggrund.

Udenlandsk uddannede sundhedspersonale har ofte stærke kliniske kompetencer, som kan være med til at løfte de nordjyske hospitaler. Men der er ofte brug for særlig støtte, både sprogligt og kulturelt, for at sikre at de udenlandske medarbejdere får en god start på vores hospitaler.

Derfor afsættes der med Budget 2025 en pulje på 0,4 mio. kr. i 2025 til at understøtte udvalgte afdelin-gerne, hvor rekrutteringen er særlig vanskelig, og hvor udenlandske sundhedsprofessionelle med de rette kompetencer derved vil være en stor hjælp.

Puljen skal f.eks. give mulighed for finansiering af op til to måneders løn ud af de i alt seks måneder evalueringsansættelsen varer. Udgifterne afholdes i dag alene af afdelingens eget lønbudget. Den kon-krete model fastlægges i Udvalg for Uddannelse, Arbejds miljø og Rekruttering.

Forskning

Forligspartierne bemærker, at der er en ny forskningsstrategi for Region Nordjylland under udarbej-delse. Det er forligspartiernes forventning, at den nye strategi skal bidrage til, at de samlede regionale forskningsmidler anvendes med et mere strategisk sigte – og dermed i højere grad anvendes til at indfri regionale målsætninger på forskningsområdet. Det indebærer særligt en udgiftsneutral omlægning af de nuværende professorpakker. Det videre arbejde skal ske i tæt dialog og samarbejde med Aalborg Universitet.

Prioritering af arbejdsmiljø og reduceret sygefravær

Medarbejdernes trivsel og arbejdsmiljø er afgørende og derfor glæder forligspartierne sig over, at det med Budget 2025, er muligt at prioritere rekruttering, fastholdelse og arbejdsmiljø for regionens mange ansatte.

Der afsættes i alt 2,0 mio. kr. i en central pulje, der skal bidrage til at styrke medarbejdernes trivsel og det fælles arbejdsmiljø. Pulje udmøntes af Udvalg for Uddannelse, Arbejds miljø og Rekruttering efter forudgående dialog med Hovedudvalget.

I Region Nordjylland er der etableret en særlig task-force til arbejdet med implementering af sygefra-værspolitikken. Med Budgetaftalen for 2025 afsætter forligspartierne ligeledes midler til, at task-forcen kan opnormeres med et årsværk, svarende til 0,6 mio. kr.

Genindførelse af tæpper/dyner til dialysepatienter

Det er vigtigt at kronisk syge patienter, som kommer ofte på hospitalet, oplever at der tages hånd om både deres fysiske og mentale velvære.

Derfor vil forligspartierne genindføre udlevering af tæpper eller dyner til dialysepatienter i behandling på Nyremedicinsk Afdeling på matriklerne i både Aalborg, Thisted og Hjørring. Dialyse er en ambulant

behandling, som ofte medfører at patienterne fryser, og af hensyn til den samlede patientoplevelse, ønskes det som et serviceløft at hospitalet stiller tæpper eller dyner til rådighed.

Der prioriteres i alt 0,5 mio. kr. til området.

Oplysning om Endometriose

Endometriose er en kronisk sygdom, som rammer op mod 10% af alle kvinder i den fødedygtige alder og som bl.a. kan medføre stærke smerte i underlivet og infertilitet. Endometriose bliver ofte opdaget sent, hvilket hænger sammen med, at mange ikke kender til sygdommen og dens symptomer.

Forligspartierne ønsker at øge opmærksomheden på området og afsætter 0,2 mio. kr. til en kampagne, der i samarbejde med almen praksis og Endometrioseforeningen, primært skal bidrage med oplysning så flere kvinder får kendskab til symptomerne og opsøger behandling i sundhedsvæsenet.

Politiske omprioriteringer og omstilling

For at sikre den bedst mulige service og behandling for de nordjyske patienter er det en afgørende forudsætning, at der løbende sker omstillinger i form af forbedringer og tilpasninger i alle hjørner af det nordjyske sundhedsvæsen.

Ved f.eks. at implementere nye teknologier og optimere processer kan der sikres mere målrettet og effektiv pleje. Dette reducerer risikoen for overbehandling og gør det lettere for både patienter og personale at navigere i systemet. Samtidig kan der frigøres ressourcer – både i form af økonomi, personale og et mindre klimaaftryk. Budget 2025 har fået titlen "Udvikling gennem prioritering". I foråret har de politiske udvalg således identificeret en række omstillingsmuligheder. Det gælder blandt andet optimeringer ved øget anvendelse af ny teknologi som f.eks. kunstig intelligens og reduktion af unødigt aktivitet. Det kommer både patienten til gavn, men tæller også positivt på såvel den økonomiske som den grønne bundlinie.

Med dette afsæt har de politiske udvalg henover foråret identificeret en række omstillings- og omprioriteringsmuligheder som grundlag for budgetlægningen. I budgetaftalen for 2025 indgår på den baggrund omprioriteringer, der frigør ca. 75 mio. kr.

Forligspartierne bemærker, at der Økonomiaftalen for 2025 er forudsat et samlet regionalt teknologibidrag, der i 2025 udgør ca. 371 mio. kr., som forventes frigjort og prioriteret til finansiering af øget behandlingsskapitet. For Region Nordjylland betyder dette en omprioritering indenfor den eksisterende budgetramme på ca. 38 mio. kr. Med realiseringen af omprioriteringerne i budgetaftalen for 2025 imødekommer Region Nordjylland således Økonomiaftalens forudsætninger omkring teknologibidraget.

Der henvises til skemaet i kapitel 5 for udtømmende liste.

Strategiske fokusområder for digitalisering

Forligspartierne er enige om, at udbredelse af ny teknologi og digitale løsninger er et helt centralt element i udviklingen af det nordjyske sundhedsvæsen. Sundhedsområdet står over for et paradigmeskifte, hvor teknologier som kunstig intelligens (AI), automatisering og telemedicin bidrager til højere kvalitet for færre penge eller ved at reducere behovet for personale, som er en mangelvare nu og endnu mere på sigt. Med den rette teknologi og implementering kan vi aktivt investere os ud af nuværende og fremtidige udfordringer og skabe et mere effektivt sundhedsvæsen.

Region Nordjylland skal realisere Robusthedskommissionens grundprincip om "Digitalt og teknologisk først". Det omfatter blandt andet AI og automatiseringsløsninger, der kan optimere arbejdsgange, øge behandlingskvaliteten, forbedre arbejdsmiljøet samtidig med at der frigives tid til patienterne. Region

Nordjylland har allerede med stor succes implementeret flere AI-løsninger, og de gode erfaringer herfra danner grundlag for det videre arbejde med AI i 2025.

Succesfuld digitalisering handler ikke blot om ny teknologi, men også om mennesker. Det kræver en stærk forandringsledelse at drive den nødvendige kulturelle omstilling, hvor medarbejdere skal engageres i den digitale transformation, og vante arbejdsgange skal tilpasses nye teknologier.

Region Nordjylland vil derfor prioritere at udvikle ledere og medarbejders digitale sundhedskompetencer gennem et nyt kompetenceudviklingsforløb i 2025. Regionens ansatte skal klædes på til at omfavne de nye teknologier og arbejdsgange og indgå aktivt i digitaliseringsarbejdet. Som sundhedsfaglig i Region Nordjylland skal man opleve, at de digitale redskaber er en brugbar del af værktøjskassen i det kliniske arbejde – nu og i fremtiden.

En central del af den digitale transformation er at sikre, at de forventede gevinster realiseres og omsættes til konkret værdi. Gevinstrealisering er ikke kun økonomisk, men i lige så høj grad også fokuseret på bedre patientoplevelse, forbedret arbejdsmiljø og øget kvalitet. Alle gevinsterne er afgørende for at sikre et robust sundhedsvæsen i Nordjylland.

Forligspartierne noterer sig, at både hospitaler og digitaliseringsledelsen vil følge gevinstrealiseringen tæt.

Det Nordjyske eSundhedsvæsen – tæt på borgerens hjem

Region Nordjylland lægger stor vægt på at udvikle sundhedstilbud på patientens præmisser. Med etableringen af "Det Nordjyske eSundhedsvæsen" sættes der tempo på omstillingen mod et nært sundhedsvæsen, hvor behandlingen kan foregå i patientens eget hjem, i trygge rammer og uden at gå på kompromis med patientsikkerhed og kvalitet. Via digitale løsninger som MineAftaler (borgerplatformen) og telemedicin skal digitale konsultationer og hjemmebehandling være tilgængelige for de borgere, der ønsker at være hjemme og tage en mere aktiv rolle i deres egen behandling.

Digitalisering af patologi og anæstesi-intensiv

Lokalt i Region Nordjylland påbegyndes i 2025 en nødvendig digitalisering af specialerne patologi og anæstesi-intensiv. Digitaliseringen skal styrke patologiens rolle i det samlede patientforløb, hvor specialet ofte er en flaskehals, og bidrage til at løse specialets rekrutteringsudfordringer. Inden for anæstesi-intensivområdet vil fokus være på at automatisere manuelle processer og sikre effektiv dataregistrering, hvilket vil optimere arbejdsgange og frigøre tid til patientbehandlingen.

Samtidig pågår der i både national og tværregional sammenhæng flere udviklings- og digitaliseringsprojekter i 2025. Blandt andet er der fortsat stort fokus på videreudvikling af NordEPJ med nye funktionaliteter til at understøtte de kliniske arbejdsprocesser til gavn for både personale og patienter.

Samlet økonomisk konsekvens af omstillingerne på digitaliseringsområdet

De samlede omprioriteringer på digitaliseringsområdet forventes at frigøre 15 mio. kr. i 2025, stigende til 25 mio. kr. i 2027 og frem.

En værdig død i eget hjem

Flere uafvendeligt døende skal have mulighed for at tilbringe den sidste tid i hjemmet. Det indebærer, at der skal stilles en såkaldt "solnedgangskasse" til rådighed, som indeholder vejledninger til læger, sygeplejersker, plejepersonale og pårørende, samt den nødvendige medicin, som pårørende tidligere skulle stå for at hente. Initiativet vil medvirke til at skabe ro i den døendes sidste tid. Samtidig nedbringer det behovet for akutte genindlæggelser, og har dermed en positiv, mindre økonomisk sidegevinst ved at frigøre forventeligt ca. 1,5 mio. kr.

Forligspartierne ønsker, at der i 2025 sker en gennemgang af den regionale palliationsplan med henblik på at sikre, at alle patientgrupper tilbydes den rette palliative indsats – både på hospice, i hospitalsregi og i eget hjem. Gennemgangen skal ligeledes se på, hvordan der sikres en effektiv udnyttelse af sengepladserne på hospice.

Patientrettet forebyggelse

Den patientrettede forebyggelse er en vigtig opgave i regionerne og har til formål at lindre en allerede opstået sygdom, forhindre at sygdommen forværres eller at patienten udvikler flere sygdomme.

Forligspartierne ønsker en gennemgang af regionens nuværende tilbud knyttet til den patientrettede forebyggelse, bl.a. med henblik på at det nuværende set-up udnyttes optimalt set i sammenhæng med en kommende sundhedsstrukturereform.

Færre anæstesitilsyn

”Vælg Klogt” (samarbejde mellem Danske Patienter og de lægevidenskabelige selskaber) kom i 2022 med en anbefaling om at omlægge fysiske anæstesitilsyn til papirtilsyn. Konkret anbefales det, at sundhedspersonale skal undgå at indkalde patienter til et fysisk fremmøde ved anæstesitilsyn forud for lavrisiko-operationer, når der hverken er en faglig grund, eller patienterne ønsker dette. Denne anbefaling implementeres nu i Region Nordjylland, hvilket forventes at frigøre 5,0 mio. kr.

Nye anbefalinger fra ”Vælg Klogt” og Behandlingsrådet

Anbefalinger fra ”Vælg Klogt” og Behandlingsrådet forventes at frigøre 6,0 mio. kr. Behandlingsrådet anbefaler nu non-operativ behandling fremfor operation for flere patienter over 65 år ved håndledsbrud, hvilket forventes at spare 2,0 mio. kr. Derudover er der nye anbefalinger på vej, som forventes at frigøre yderligere 4,0 mio. kr., blandt andet ved at reducere unødvendige CT-scanninger i akutmodtagelserne. Herudover samarbejder Kvalitetsenheden for Almen Praksis med de nordjyske hospitaler om at implementere ”Vælg Klogt” anbefalinger, der sigter mod at reducere unødvendige behandlinger og undersøgelser i sundhedsvæsenet. Dette forventes at reducere aktivitetsniveauet på hospitaler og i almen praksis svarende til 2 mio. kr. årligt.

Forligspartierne bemærker, at disse omstillinger også vil bidrage til mere bæredygtighed i sundhedsvæsenet.

Reduktion af klimarejser

Psoriasispatienter har i en række tilfælde og herunder ofte efter eget ønske kunnet få en henvisning til klimaterapi, primært i Israel og Kroatien. I fagligt regi anbefales det dog, at patienterne tilbydes en anden og bedre behandlingsform, da klimaterapi har en begrænset effekt. Ved at implementere de faglige anbefalinger er det forventningen, at der kan frigøres ca. 2 mio. kr.

Øget aktivitet på håndkirurgiområdet

Regionsrådet besluttede i foråret 2024 at lukke Skadeklinikken i Farsø. Med lukningen frigives en række lokaler, som i stedet kan anvendes til en øget aktivitet på håndkirurgi-området. Dermed er det vurderingen, at det vil være muligt at hjemtrække al håndkirurgiaktivitet fra det private område og samtidig åbne op for muligheden for at operere udenregionale patienter, hvilket forventes at frigøre ca. 5,1 mio. kr.

Styrket efterkontrol på Praksisområdet

Ved at styrke efterkontrollen med afregningen af yderne på Praksisområdet med to årsværk er det forventningen, at der netto kan realiseres ca. 3,0 mio. kr. Forligspartierne understreger at den øgede kontrolindsats både skal medvirke til færre afregningsfejl samtidig med at risikoen for misbrug minimeres.

Forventninger til akutpulje

Som led i Finansloven for 2024 blev der afsat en pulje til styrkelse af regionernes akutberedskaber. Det er forventningen, at Region Nordjylland tildeles ca. 6 mio. kr., som indgår i finansieringen af beredskaberne, og på den baggrund giver mulighed for omprioritering i samme størrelsesorden i det regionale budget.

Medicinbokse – gevinstrealisering og potentiale

Region Nordjylland har etableret medicinbokse syv steder i regionen fra 2020-2023. Disse bokse fungerer som pakkebokse, hvor borgere kan hente hospitalsmedicin ved hjælp af en kode. Formålet er at tilbyde en nem og fleksibel medicinudlevering tæt på borgernes bopæl. Medicinbokse er blevet en fast del af driften med stigende efterspørgsel. Den fulde implementering og udvidelse af kapaciteten i 2024 forventes at effektivisere driften yderligere og reducere antallet af ambulante besøg, svarende til 2 mio. kr. årligt.

Professionalisering af vagtplanlægning og optimering af lægelige vagtberedskaber

God vagtplanlægning spiller en helt central rolle i at skabe attraktive arbejdspladser, hvor det både er muligt at rekruttere og fastholde de nødvendige patient- og borgernære medarbejdere. Men god vagtplanlægning er også helt central for en forbedret ressourceudnyttelse. En meget stor del af Region Nordjyllands ressourcer allokeres dagligt gennem vagtplaner; derfor vil selv mindre generelle forbedringer have store samlede effekter.

Vagtplanlægning er imidlertid også en meget kompleks opgave, og derfor opnormeres der med Budgetaftalen for 2025 med fire stillinger i Mennesker og Organisation, der kan styrke supporten til vagtplanlæggere og ledere i de forskellige dele af vagtplanlægningsprocessen. Det er forventningen, at nettoeffekten af investeringen er, at der frigøres 7 mio. kr. årligt, som er indregnet i Budgetaftalen for 2025. Med tilsvarende formål iværksættes en særlig analyse af de lægelige vagtberedskaber med fokus på såvel arbejdsmiljø som bedst mulig udnyttelse af de lægelige ressourcer – også på tværs af specialer i vagtlagene. Analysearbejdet forankres i Center for Administration, hvor der sker en opnormering med en stilling. Der forventes netto frigjort 4 mio. kr. årligt, som også er indregnet i Budgetaftalen for 2025.

Omstillinger i Psykiatrien

I Psykiatrien realiseres omstillinger for i alt 10 mio. kr.:

- *Reduktion i eksterne vikarudgifter:* Psykiatrien har haft udfordringer med at rekruttere speciallæger, hvilket har ført til brug af dyre eksterne lægevikarer. Omstillingen udgør 1,5 mio. kr. årligt fra 2025 ved at reducere vikarforbruget gennem bedre rekruttering og fastholdelse af speciallæger.
- *Effektivisering i driften:* Psykiatrien har gennemført effektiviseringer og vil fortsætte med at identificere rationaliseringsmuligheder, herunder ændringer i ledelse og organisering. Omstillingen udgør 2,5 mio. kr. årligt fra 2025 gennem optimering af arbejdsprocesser og bedre ressourceudnyttelse.
- *Reduktion af madspild:* Psykiatrien har igangsat et madspildsprojekt for at reducere antallet af døgnkoster og opnå økonomiske og klimamæssige gevinster. Omstillingen udgør 2,0 mio. kr. årligt fra 2025.
- *Øget digitalisering:* Psykiatrien vil øge digitaliseringen, herunder brug af kunstig intelligens (AI), automatisering og udvikling af borgerplatform. Omstillingen udgør 1,5 mio. kr. årligt fra 2025.
- *Omprioriteringer i sengekapacitet:* Der er tidligere afsat midler til et sengeafsnit for patienter med spiseforstyrrelser, men behovet for sengepladser er lavere end forventet. Der kan på den baggrund frigøres 2,5 mio. kr. årligt fra 2025 ved at reducere antallet af planlagte sengepladser.

Uomgængelige og svært omgængelige udgifter

Som en del af grundlaget for budgetlægningen for 2025 er identificeret uomgængelige udgifter på sundhedsområdet for i alt ca. 47,3 mio. kr. Her er der tale om udgifter som regionen er nødsaget til at finansiere i 2025 grundet enten nationale forpligtelser eller tidligere bindende regionale beslutninger. Hertil kommer en række udgiftsområder, svarende til ca. 184 mio. kr., som er svært omgængelige, men hvor udgiftsniveauet kan variere alt efter politiske prioriteringer på området. Dette gælder f.eks. medicinområdet, praksisområdet og udflytning til Hospitalsbyen.

Samlet set afsættes der 231,3 mio. kr. i 2025 jf. nedenstående skema.

De enkelte elementer er nærmere beskrevet i det bagvedliggende budgetmateriale (budgetkataloget), som kan findes her: <https://rn.dk/Om-Region-Nordjylland/Oekonomi/Budget>

Tabel 3: Uomgængelige og svært omgængelige udgifter

	Mio. kr.
Budgettilpasninger vedr. tjenestemandspensioner og barselsfond	0,0
Ny lovgivning på forsikringsområdet	1,0
Helårsvirkninger fra B2024/tekniske reguleringer	-2,1
Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0	3,0
IT-basisdrift og investeringsramme, Digitalisering og IT	10,0
Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU	3,6
Personlig Medicin	4,1
Fertilitetsbehandling andet barn (ØA25)	15,0
Diagnostik af hudkræft, praksisområdet	1,3
Udvikling i den lægelige videreuddannelse	11,4
Øget elevoptag, uddannelse til ambulancebehandlere i Den Præhospitale Virksomhed	4,0
Vækst i medicinudgifter: sygehusmedicin	76,0
Vækst i medicinudgifter: tilskudsmedicin	11,0
Praksispulje	33,0
Udflytning til Hospitalsbyen	60,0
Uomgængelig og svært omgængelig udgifter	231,3

Øvrige forudsætninger

Udgifter til flytning og ibrugtagning af Hospitalsbyen

I de senere års budgetforliget er afsat budgetmidler til brug for flytning og ibrugtagning af Hospitalsbyen. Det gælder både i forhold til somatik, psykiatri og Diabeteshuset. Administrationen har løbende arbejdet på at kvalificere udgiftsniveauerne – og det vil også ske ved kommende års budgetlægninger.

Med budgetforliget for 2025 afsættes yderligere 60 mio. kr. på driften, hvoraf 40 mio. kr. er engangsmidler i 2025. Herudover afsættes anlægsmidler til instrumenter til Sterilcentralen, IT-anskaffelser mv. Det er på nuværende tidspunkt vurderingen, at det over de kommende år vil være nødvendigt at afsætte ca. 12 mio. kr. i varige driftsmidler. Herudover er det forudsat, at det i flytteåret 2026 kan ske et træk på Robusthedspuljen i størrelsesordenen 100 mio. kr.

Medicinområdet

Medicindgifterne er til stadighed en udfordring for sundhedsrådets samlede økonomi. Udgifterne i 2023 var historisk høje, og det forventes at området i 2024 lander på samme niveau.

På baggrund af en forventning om generelt stigende mængdeforbrug, flere ældre og behandling med ny, dyrere medicin, estimeres det at de samlede medicindgifter vil stige yderligere i 2025. Med budgetaftalen for 2025 afsættes yderligere 87 mio. kr., hvoraf den langt overvejende del vedrører sygehusmedicin.

Administrative omprioriteringer

Med baggrund i forudsætningerne i Økonomiaftalen for 2025 indgår det i budgetaftalen, at der på Sundhedsrådet og i Fællesadministrationen i Region Nordjylland skal realiseres administrative omprioriteringer svarende til 10 mio. kr.

Forligspartierne noterer sig, at der igangsat drøftelser omkring realiseringen i Strategisk Sundhedsledelse. Fordelingen af omprioriteringen sker som udgangspunkt som en rammereduktion mellem de forskellige områder – dog med enkelte differentieringer, så der samtidig tages højde for:

- At prioritere den administrative støtte, der er afgørende for regionernes vigtigste prioriteringer med afsæt i budget 2025 og den tilhørende strategi. Det rummer bl.a. det nære sundhedsvæsen, overholdelse af ventetider, en stabil og sikker økonomi samt en fortsat digital udvikling.
- At reduktionerne sker på en måde, så den nødvendige robusthed fortsat er til stede, og de oplevede konsekvenser hos målgrupperne bliver så begrænsede som muligt.

Derudover ønskes opmærksomhed på at prioritere den administrative støtte til den patientnære ledelse på hospitalerne.

Refinansiering af afdrag

I Økonomiaftalen for 2025 er der i lighed med tidligere år afsat en lånepulje på 950 mio. kr. til refinansiering af regionernes afdrag i 2025. Region Nordjylland er tildelt en låneadgang på 132 mio. kr.

God ledelse

God ledelse er afgørende for, at de politiske mål bliver ført ud i livet på en effektiv og ansvarlig måde. Dygtige ledere skaber klare retninger og motiverer medarbejderne til at yde deres bedste, hvilket resulterer i højere trivsel og arbejdsglæde. Desuden er god ledelse essentiel for at sikre, at regionens ressourcer bliver brugt optimalt, og at borgerne modtager de bedst mulige ydelser. Forligspartierne er optagede, at lederne har et ledelsesrum med handlemuligheder og handlepligt, der gør det muligt at

navigere indenfor de politiske rammer og levere resultater, der opfylder både borgernes behov og de politiske ambitioner.

Specialektoren

Forligspartierne ønsker med budgetforliget for 2025 at understøtte Specialektorens mission om, at hvert enkelt menneske, der benytter Region Nordjyllands tilbud, får de bedst mulige vilkår for at mestre egen tilværelse. Det er Specialektorens vision at være kommunernes foretrukne samarbejdspartner og leverandør af specialiserede ydelser på social- og handicapområdet. Forligspartierne ønsker, at Specialektoren i 2025 har et fortsat fokus på at være en attraktiv arbejdsplads for kvalificerede og kompetente medarbejdere, og at Specialektoren fortsat styrker det professionelle samarbejde med kommunerne.

Attraktiv arbejdsplads

Specialektoren oplever en stigende konkurrence om kvalificeret og kompetent arbejdskraft på socialområdet. Kvalificeret og kompetent arbejdskraft er en forudsætning for, at der kan leveres de rette ydelser til borgerne på Region Nordjyllands tilbud og samtidig afgørende for, at det er attraktivt for kommunerne at benytte regionens tilbud.

For at imødegå konkurrencen om arbejdskraft skal Specialektoren fortsat arbejde med at være en arbejdsplads, som kan tiltrække nye medarbejdere - og en arbejdsplads, hvor medarbejderne føler sig tilknyttet og dygtiggør sig. Dette skal ske gennem indsatser med fokus på fastholdelse af medarbejdere og et vedvarende fokus på nedbringelse af sygefravær. For at sikre de rette kompetencer på tilbuddene skal Specialektoren sætte yderligere fokus på kompetenceudvikling af ufaglærte medarbejdere og den rette brug af vikarer.

Foretrukken leverandør med specialiserede tilbud

I 2025 skal Specialektoren videreudvikle det koordinerede samarbejde med kommunerne for at sikre gode forløb for borgerne. Gode borgerforløb afhænger også af, at der er et velfungerende samarbejde med de pårørende omkring og sammen med borgeren, hvilket Specialektoren i 2025 skal være optaget af.

Udvikling af nyt tilbud og understøttende fysiske rammer

Forligspartierne er optaget af, at Specialektoren som leverandør til stadighed kan imødekomme den efterspørgsel, der er fra kommunerne, via udvikling af tilbuddene og gennem tidssvarende fysiske rammer for opgavevaretagelsen.

På baggrund af Regionsrådets aftale om Budget 2023 og efter aftale med de nordjyske kommuner er Specialektoren i gang med at etablere et nyt tilbud til unge med svær selvskadende adfærd. Tilbuddet er det første specialiserede tilbud til målgruppen i Nordjylland. Byggeriet forventes afsluttet ved udgangen af 2025. I arbejdet med etablering af tilbuddet ønsker forligspartierne, at Specialektoren fortsætter involveringen af kommunerne, Psykiatrien og repræsentanter fra brugergruppen med henblik på sammenhængende og specialiserede forløb for borgerne.

Med opførelsen af nye skærmede boliger på Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke ønsker forligspartierne at imødekomme efterspørgslen efter tidssvarende boliger til voksne borgere med middelsvært og svært udviklingshandicap, som har behov for, at boligen er skærmet.

Regional udvikling

Regionsrådet vil i 2025 fortsætte udviklingen af regionen i overensstemmelse med den Regionale Udviklingsstrategi 2024-2027, godkendt i november 2023. Fokusområderne inkluderer klima, sundhedsinnovation, mobilitet, jordforurening, grundvandsbeskyttelse, balanceret råstofindvinding, uddannelse og kulturliv.

Dette er indsatser, som er højt prioriterede af forligspartierne i relation til den videre udvikling af Nordjylland.

Et sammenhængende Nordjylland

Fremtidens kollektiv trafik

Det fremgår af økonomiaftalen for 2025, at der senere i 2024 afsluttes et arbejde om kollektiv mobilitet, som bl.a. handler om at belyse, hvordan nye kollektive transportløsninger kan understøtte mobiliteten i hele landet.

Region Nordjylland og de elleve nordjyske kommuner ejer sammen Nordjyllands Trafikselskab I/S (NT). Regionen bestiller kollektiv trafik hos NT, der udgør ca. en tredjedel af selskabets trafikomfang, med fokus på pendlere og uddannelsessøgende.

Regionen og kommunerne koordinerer trafikønsker i NT's Mobilitetsplan og strategien Fremtidens Kollektive Trafik. Region Nordjylland sikrer tværgående trafik mellem større byer med lokal- og regionaltog, regional- og ekspresbusser samt transport til uddannelsesinstitutioner.

Det er prioriteret at opretholde regional- og fjerntogdrift og udvikle lokale transportkorridorer inden for nuværende økonomiske rammer, med merudgifter dækket af staten og/eller effektivisering. Regionen finansierer Plustur (flextaxi til udvalgte stoppesteder) og samkørsel til ungdomsuddannelser. Flextrafik til hospitaler finansieres af sundhedsbudgettet.

I 2017 overtog regionen bestilleransvaret for regional togekørsel og i 2019 midlertidigt DSB's kørsel i Vendsyssel. Regionen har ansvaret for regional- og landsdelstog i Vendsyssel frem til 2030.

Budgettet for 2025 er fastsat til 184,6 mio. kr. Herudover afsættes 1,35 mio. kr. til forbedringstiltag indenfor den kollektive trafik. Af dette beløb er 0,35 mio. kr. prioriteret til bæredygtige mobilitetsprojekter, der skal støtte udviklingen i landdistrikterne i Region Nordjylland. Implementeringen af Fremtidens Kollektive Trafik (FKT) og Life ACT-projektet vil have fokus på ekspresbusser og knudepunkter, med særligt fokus på fleksible løsninger i områder, hvor Plustur skal benyttes. Der vil blive samarbejdet med Lokale Aktions Grupper (LAG), virksomheder og skoler for at udvikle løsninger tilpasset forskellige områder og befolkningsgrupper, med henblik på at forbedre tilgængeligheden af Plustur. Indsatsen vil blive forelagt Udvalget for Regional Udvikling og Innovation for godkendelse, inden den igangsættes.

De resterende 1 mio. kr. vil blive anvendt til forbedringer af rutenettet i Fremtidens Kollektive Trafik, med fokus på at sikre en god sammenhæng mellem knudepunkterne og de bysamfund, de betjener. Målet er at sikre, at børn, unge og ældre fortsat kan benytte den kollektive trafik i landdistrikterne.

Et bæredygtigt og attraktivt Nordjylland

Styrket klimainsats og bæredygtighed

Danmark har en vedtaget klimalov, der kræver en 70% reduktion i drivhusgasudledningen inden 2030 og klimaneutralitet senest i 2050. Danske Regioner sigter mod en 75% reduktion af CO₂-aftrykket fra el, varme og transport inden 2030. Ydermere, er der i projektet Grønne Hospitaler en ambition om en halvering af hospitalernes CO₂ udledninger inden 2035 sammenlignet med 2022.

Det er væsentligt for forligspartierne at følge udledningen nøje. Hvis det ikke lykkes at fastholde reduktionsmålene, ønsker partierne at indsatsen intensiveres, både internt i regionen, men også i samarbejde med kommuner og stat for at påvirke de udefrakommende faktorer.

I Økonomiaftalen for 2025 henvises til indsatsen med oprensning af generationsforureninger, som der er prioriteret midler til med Finansloven for 2021 og ved en deludmøntning af grøn fond på yderligere 100 mio. kr. i 2024 og 150 mio. kr. årligt i 2025-2027.

Danske Regioner skal udarbejde en plan for, hvordan midler konkret skal anvendes. Herudover fremgår det, at der senere i 2024 forventes at blive indkaldt til økonomiske forhandlinger mellem regeringen og Danske Regioner pba. en kortlægning af jordforureninger, der kan påvirke overfladevand med miljøfremmede stoffer (MFS) og herefter et genbesøg af Vandområdeplan 2021 – 2027.

Grøn omstilling og bæredygtig drift

Der skal arbejdes med en ny bæredygtighedsstrategi i regi af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling, som vil medvirke til yderligere fokus på regionens egen grønne omstilling til en mere bæredygtig drift. De lokale klimahandlingsplaner fortsætter som redskab, og skal fremadrettet være med til at understøtte strategiens fokusområder. Strategien for grønne hospitaler og bæredygtighedsstrategien supplerer hinanden, og i 2025 faciliteres målsætninger og strategiske indsatser i organisationen.

Til indsatserne omkring klima og grøn omstilling afsættes 9,2 mio. kr. Derudover afsættes der med budget 2025 yderligere 0,3 mio. kr. i klimapuljen øremærket indsatsen til CO₂-screening af regionale planer og strategier. Forligspartierne betoner at indsatsen prioriteres højt og at de klima- og miljømæssige konsekvenser fremadrettet indgår i vurderingen af alle større regionale planer og strategier.

Lokale klimahandlingsplaner

Målet med de lokale klimahandlingsplaner er både at nedbringe den direkte og indirekte udledning. Førstnævnte har fokus på bygninger og transport, mens sidstnævnte har fokus på at nedbringe artikel- og materialeforbrug. Hertil kommer tværgående initiativer, fx grønne indkøb, opstilling af ladestandere og affaldshåndtering. Regionsrådet følger indsatserne tæt.

Klimabudgettet for 2025 vil blive anvendt til at finansiere projekter, der efter politisk godkendelse kan understøtte klimahandlingsplanerne og den grønne omstilling generelt. De mere konkrete emner for budgettets anvendelse fastlægges af udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.

Jord og Vand

Regionen arbejder sammen med kommunerne med opsporing og kortlægning af de arealer i regionen, som vi enten forventer eller ved er forurenede. Efter en prioriteret rækkefølge gennemfører regionen forureningsundersøgelser og afværgetiltag for at forhindre skadelige virkninger på menneskers sundhed, grundvand, overfladevand og natur som følge af jordforureninger. Prioriteringen foretages på grundlag af en strategiplan for den samlede indsats på jordforureningsområdet, som er vedtaget af regionsrådet og som udmøntes i en årlig indsatsplan.

I 2025 vil der være et særligt fokus på overfladevand, hvor indsatsen og prioriteringen pt. forhandles på landsplan og den nationale PFAS handleplan.

Det afsatte budget for 2025 er 44,2 mio. kr. for jord- og vandindsatser.

Råstofområdet

Ved årsskiftet forventes den nye Råstofplan 2024, som udpeger nye lokale og regionale graveområder for at sikre fremtidens råstofforsyning, at træde i kraft. I 2025 vil regionen begynde at realisere de politiske mål i planen ved at gå ind i strategiske samarbejder, der omsætter målene til konkrete handlinger. Den dialogbaserede sagsbehandling for gravetilladelser fortsætter med fokus på tidlig drøftelse af mulighederne for efterbehandling til naturformål. Gode relationer mellem råstofvindere og naboer er stadig en vigtig prioritet.

Der vil fortsat være behov for at finde nye egnede råstofområder, især i Limfjordsområdet, hvor råstoffer kan blive knappe. Regionen vil derfor gennemføre en undersøgelse, der samler eksisterende geologiske data, borer og kortlægninger. Formålet er at skabe et bedre grundlag for detailkortlægning og prioritering af potentielle råstofområder.

De økonomiske midler til disse indsatser fastlægges inden for det samlede budget for Regional Udvikling.

Et kompetent Nordjylland

Kapacitet og fordeling

Regionsrådet har i dag en koordinerende rolle i forhold til at fastsætte optagelseskapacitet og fordele elever og med ændring af loven i 2023 indførtes en ny model, som omfatter samtlige gymnasiale uddannelser (stx, hf, hhx og htx).

De første år med den nye kapacitets- og elevfordelingsmodel er gennemført, og efter andet år, er der fokus på at fastholde gode arbejdsrutiner, og tilpasse, der hvor det er nødvendigt. Erfaringer reflekteres både i Gymnasiesamarbejdet, tværregionalt og imellem regioner og STUK (Styrelsen for undervisning og kvalitet). Aftalen har dog vist sig at have svært ved systematisk at sikre decentrale skoler elever nok, hvis eleverne ønsker at gå på andre skoler. Derfor er der politisk og i skolesamarbejdet; Nordjysk forum for ungdomsuddannelser fokus på at inspirere og understøtte skolernes øgede samarbejde om at sikre et mangfoldigt og attraktivt lokalt uddannelsesmiljø.

Strategiske indsatser på uddannelsesområdet

På uddannelsesområdet er der yderligere fokus på at understøtte skolernes arbejde med at sikre unge en ungdomsuddannelse – og her fortsat understøtte en øget overgang til erhvervsuddannelser. Dette vil i 2025 bl.a. ske gennem samarbejde om SKILLS, som i 2026 kommer til at foregå i Hjørring. Ift. SKILLS øremærkes 0,5 mio. kr. under uddannelse.

Forligskredsen er enige om fortsat at understøtte en genetablering af uddannelsen til ambulancebehandler i Region Nordjylland. En placering af uddannelsen i Region Nordjylland vil understøtte arbejdet med at rekruttere arbejdskraft til ambulanceberedskabet.

Forligskredsen er enige om at Region Nordjylland vil samarbejde med ansøger om at etablere et grundlag og bredt samarbejde om at få Ambulancebehandleruddannelsen til Nordjylland.

Udviklingsstøtte

Uddannelsesområdet skal også have fokus på at understøtte projekter, der arbejder med mangelområder eller problematikker, der skal sikre at alle unge får en god overgang fra folkeskole, over ungdomsuddannelse til arbejde eller videregående uddannelse – dette skal puljerne indenfor uddannelse og STEM (Nordjysk Teknologipagt) sikre.

I budgettet for 2025 afsætter forligspartierne samlet en pulje på 16,6 mio. kr. til projekter på uddannelses- og kompetenceområdet, inkl. STEM-området og EU's Socialfond.

Kulturudvikling i hele regionen

På Kulturområdet er der i 2025, med udgangspunkt i Kulturplan 2024-2027, fokus på fortsat at sikre relevante økonomiske tilskud og bevillinger til kulturlivet bredt i Nordjylland. Bevillinger som skal sikre udvikling af et attraktivt Nordjylland; særligt gennem Regionsrådets puljer (Kulturudviklingspuljen og Kultur i nærheden).

I 2025 er der fokus på de strategiske samarbejder, projekter, der skal sikre at kulturen bliver en fast forankret del af sundhedsvæsenet, men også til udvikling af lokale områder og fællesskaber. Endeligt skal 2025 også vise et Nordjylland, hvor kulturen har en stærk stemme, dels gennem deltagelse i Kulturmødet på Mors, men også gennem øget strategisk dialog om kulturpolitiske visioner.

I budgettet for 2025 afsætter forligspartierne samlet en pulje på 5,7 mio. kr. til projekter på kulturområdet, hvoraf 0,5 mio. kr. er en merprioritering målrettet udvikling af lokalområder med kultur for unge og puljen Kultur i Nærheden.

Sundhedsinnovation og innovationsklinikken

Formålet med sundhedsinnovationspuljen er at støtte projekter, som på én og samme tid transformerer, forbedrer og effektiviserer det nordjyske sundhedsvæsen, set i forhold til de nordjyske udfordringer og muligheder. I 2025 vil det nyetablerede partnerskab med AAU og Aalborg kommune for styrkelse af et fysisk miljø for sundhedsinnovation omkring NAU og SUND-fakultetet iværksætte konkrete aktiviteter. Der lægges op til at Regionsrådet i efteråret 2024 beslutter, at såkaldte top-down initiativer, finansieret af sundhedsinnovationspuljen, skal iværksættes inden for dette område.

Ydermere, er der med baggrund i krav om effektskabelse og lønsomhed udarbejdet et sæt resultatmål med Innovationsklinikken. Udvalg for Regional Udvikling og Innovation følger op på resultaterne. Til indsatser omkring sundhedsinnovation og innovationsklinik afsætter forligskredsen 10,4 mio. kr. Heraf øremærkes 0,35 mio. kr. til arbejdet vedr. Regional Innovation Valley og Life Science City Aalborg. Innovationsklinikken budget reduceres således med 1 mio. kr. Forligskredsen ønsker en ny evaluering af værdiskabelsen i 2025 samt en afsøgning af sammenhæng i samarbejdet med den regionale forskningsstrategi for Region Nordjylland.

Målet med den øremærkede indsats er at etablere et strategisk erhvervssamarbejde inden for et større klinisk område, som kan drive både drift, forskning og udvikling i regionen. Initiativet skal tiltrække investeringer og virksomheder, som kan bidrage til at løse sundhedsvæsenets udfordringer og styrke regionens position som en central aktør inden for sundhedsinnovation. Aalborg Universitetshospital støtter forslaget, som vil basere sig på en mere detaljeret beskrivelse og et konkret projektforslag til godkendelse i Udvalg for Regional Udvikling og Innovation.

Udvikling af det regionale demokrati

Forligspartierne afsætter 0,2 mio. kr. til konkrete tiltag i hele koncernen med henblik på borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati. Midlerne fordeles på baggrund af prioritering og drøftelse i regionens relevante politiske udvalg.

Regional Udviklingsstrategi

Regionsrådet vedtog Regional Udviklingsstrategi for fireårsperioden 2024-27. Denne strategi udgør pejling for Regional Udviklings aktiviteter med partnere i hele regionen. I hele strategiperioden vil der være fokus på at understøtte partnerskaber under de fire strategispør. Et attraktivt, kompetent, bæredygtigt og sammenhængende Nordjylland.

Regionsrådet følger implementeringen i strategiens leveår, bl.a. via den årlige Regionale Udviklingsredegørelse, som administrationen udarbejder.

Administration og organisering

Økonomiaftalen for 2025 indebærer, at regionens udgiftsramme er reduceret med 0,9 mio. kr. som følge af forudsatte administrative omprioriteringer. Herudover er der mindre tekniske ændringer med baggrund i forudsætningerne i Økonomiaftalen.

Samlet set reduceres udgiftsrammen på det regionale udviklingsområde i 2025 med ca. 1,2 mio. kr.

Anlæg

Anlægsrammen for 2025 blev fastsat allerede i forbindelse med Økonomiaftalen for 2024, og forligspartierne noterer med tilfredshed, at der i såvel 2024 som 2025 blev aftalt en høj anlægsramme på sundhedsområdet sammenlignet med tidligere år. Rammen på sundhedsområdet i Region Nordjylland udgør således ca. 394 mio. kr. i 2025.

Dette gjorde det muligt i 2024 at igangsætte arbejdet med de fire store projekter, som har været italesat de seneste år og som er vigtige grundpiller i udviklingen af de nordjyske hospitaler.

Det drejer sig om:

- Neurorehabiliteringen Brønderslev med et nybyggeri af 30 sengepladser med tilhørende træningsfaciliteter og servicefunktioner i moderne rammer
- Ny Behandlingsbygning Hjørring indeholdende nyt operationsafsnit og billeddiagnostisk afsnit til erstatning for nedslidt bygning. Herudover suppleres med vagtværelser og flytning af kantinefaciliteter
- Patient- og barselshotel på Øst-matriklen som en integreret del af og i tæt nærhed til Hospitalsbyen og opføres og indrettet således, at faciliteterne kan anvendes som et nødsengeafsnit
- Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriklen til Øst-matriklen

Forligspartierne vil have fokus på fremdriften på etableringen af Patient- og barselshotellet, herunder i forbindelse med kommende behandlinger af sagen i Forretningsudvalget.

Forligspartierne har i et langsigtet perspektiv valgt at indarbejde den resterende udflytning af funktioner fra Syd-matriklen til Øst-matriklen indenfor hovedområderne - Ambulatorier og Onkologi – frem mod 2035 for at understøtte rømningen og frasalget af Syd-matriklen på Hobrovej. Der igangsættes et analysearbejde af udflytnings- investeringstakten i forhold til udflytningen af ambulatorier og onkologien som forligspartierne ser frem til en præsentation af.

De seneste års forhøjede anlægsrammer muliggør en forventning om, at anlægsniveauet til byggeri holdes på samme niveau de kommende budgetår (ca. 300 mio. kr.) og med denne forudsætning har forligspartierne valgt at igangsætte en række mindre anlægsprojekter indenfor Sundhedsområdet med nybyggeri, renoveringer, udskiftninger samt optimeringer af driften hos regionens virksomheder, hvor opfyldelse af regionens klima- og bæredygtighedsindsatser er et centralt tema.

I lighed med budgettet for 2024 prioriterer forligspartierne i 2025 én større pulje til anlægsprojekter under afklaring og som kan igangsættes, når anlægsøkonomien er kvalificeret og fastlagt. Nogle af de centrale anlægsprojekter i denne pulje er:

- Etablering af en central bio-bank på Øst-matriklen til brug i forskningsøjemed
- Etablering af yderligere vagtværelser på Øst-matriklen til sikring af de overenskomstmæssige bindinger til hospitalets læger
- Planlægning og indretning af Forsknings-/Uddannelsesbygningen på Øst-matriklen

Indflytningen og ibrugtagningen af hospitalet i 2026 på Øst-matriklen prioriteres højt fra forligspartiernes side og på den baggrund er der afsat midler til at sikre virksomhedskritiske tilpasninger fra infektionshygiejnen, patientsikkerheds- og arbejdsmiljøområdet samt tilpasninger mv. i forhold til at sikre den bedst mulige driftsmæssige funktionalitet af hospitalet.

Der er herudover et behov for genanskaffelser af apparatur frem til indflytningen og ibrugtagningen, idet en del af apparaturet fra Nord- og Syd-matriklerne er udfasede og ikke relevant at flytte med til Øst-matriklen.

Der afsættes et beløb til anskaffelse af en operationsrobot på Regionshospitalet i Hjørring til understøttelse af hospitalets fortsatte udvikling på det kirurgiske område.

Herudover afsættes midler til etablering af lokale blodtappesteder på matriklerne i Farsø og Frederikshavn.

Endelig er der afsat anlægsmidler til OPP-Psykiatriens etape II på Øst-matriklen til at sikre færdiggørelsen af byggeriet.

En anden vigtig indsats som forligspartierne har prioriteret højt er affaldsområdet med henblik på efterlevelse af den nye nationale lovgivning om, at der skal ske sortering i affaldsfraktioner og hermed understøtte de regionale klimatiltag. Der er behov for udvidelse og ombygninger af hospitalernes udendørs affaldsgårde og indvendigt i blandt andet skyllerum for at kunne rumme flere affaldsfraktioner og affaldscontainere, anskaffelse af nye affaldsbeholdere samt anskaffelse af forskellige automatiske affaldsløsninger.

Som en del af Økonomiaftalen 2025 er der afsat knap 95 mio. kr. til medicoteknisk udstyr, IT og cybersikkerhed samt til digital hjemmebehandling til anskaffelse af glukosemålere til diabetespatienter. Forligspartierne har valgt at prioritere yderligere midler i 2025 til styrelse af den regionale IT cybersikkerhed for at styrke den regionale it-sikkerhed set i lyset af det aktuelle trusselsbillede i Europa og øvrige myndigheders anbefalinger og oprustning. Endvidere prioriteres anskaffelse af et nyt regionalt indkøbssystem i de kommende år.

Forligspartierne har endelig prioriteret to centrale puljer i anlægsbudgettet for 2025 til Regionens virksomheder:

- Sikker drift som omfatter renoveringer og udskiftninger af blandt andet tekniske installationer, klimaskærm samt indvendige overflader. Som en del af Økonomiaftalen er der aftalt en ny Sundhedsfond i 2025 som forligspartierne forventer vil have det samme fokus og på den baggrund er puljebeløbet i 2025 reduceret i forhold til foregående år. I udmøntningen af midler til sikker drift vil klimahensyn og bæredygtighed være i fokus
- Klima, energi og bæredygtighed har fortsat en stor bevågenhed hos forligspartierne og der er afsat en pulje til at fortsætte indsatsen i forhold til klima og energi med optimering af regionens bygninger med energiprojekter afledt af energiscreeningerne i 2023. Herudover har forligspartierne stort fokus på implementeringen af den nye regionale bæredygtighedsstrategi for regionale nybyggerier såvel som ombygninger i eksisterende bygninger

Investeringsoversigten for Specialsektoren udgør 32 mio. kr. i 2025, 42 mio. kr. i 2026 stigende til 47 mio. kr. i 2027 og 2028 som en afledt konsekvens af beslutningen om at etablere 16 skærmede boliger på Sødysbakke i Mariager. Herudover ser forligspartierne frem til at indvielsen og ibrugtagningen af Ungehemmet Bifrost ultimo 2025. Bifrost bliver Nordjyllands første botilbud for børn og unge med svær selvskadende adfærd og er placeret på Brandevej i Aalborg Øst.

Prioritering på Sundhedsområdets drift

Sundhed	Forslag Budget 2025 Mio. kr.	Ændring	Budget 2025 Mio. kr.
Opdrifter 2025	231,30	89,95	321,25
Uomgængelige udgifter	47,30		47,30
Budgettilpasninger vedr. tjenstemandspensioner og barselsfond			
Ny lovgivning på forsikringsområdet	1,00		1,00
Helårsvirkninger fra B2024/tekniske reguleringer	-2,10		-2,10
Implementering af Sygehusmedicinregistret version 2.0	3,00		3,00
IT-basisdrift og investeringsramme, Digitalisering og IT	10,00		10,00
Netværksudgifter relateret til NAU og PNAU	3,60		3,60
Personlig Medicin	4,10		4,10
Fertilitetsbehandling andet barn (ØA25)	15,00		15,00
Diagnostik af hudkræft, praksisområdet	1,30		1,30
Udvikling i den lægelige videreuddannelse	11,40		11,40
Svært omgængelige udgifter	184,00		184,00
Øget elevoptag, uddannelse til ambulancebehandlere i Den Præhospitale Virksomhed	4,00		4,00
Vækst i medicinudgifter: sygehusmedicin	85,00		85,00
Vækst i medicinudgifter: tilskudsmedicin	2,00		2,00
Etablering af praksispulje	33,00		33,00
Udflytning til Hospitalsbyen	60,00		60,00
Politiske prioriteringer		89,95	89,95
Videreførelse af akutplansinitiativer mhp. at nedbringe ventelister		30,00	30,00
Stabilisering af børne- og ungdomspsykiatrien		11,75	11,75
Styrkelse af diabetesområdet samt implementering af glukose-sensorer		7,00	7,00
Kapacitetsopbygning på kræftområdet		5,00	5,00
Styrket beredskab inkl. Psykosocialt beredskab		2,25	2,25
Robustgørelse af akutområdet		7,00	7,00
Fødselsområdet - afhjælpning af samhandelsudfordringer		4,00	4,00
Styrkelse af det præhospitale område		5,00	5,00
Brobygning for socialt udsatte borgere		4,00	4,00
Ortopædkirurgi i Thisted		2,90	2,90
Etablering af robotkirurgi på Regionshospital Nordjylland		3,00	3,00
Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft - evalueringsansættelser:		0,45	0,45
Checkpoint		0,40	0,40
Blodtapning i Frederikshavn og i Farsø		1,00	1,00
Flere speciallæger/øget aktivitet i speciallægepraksis		3,00	3,00
Genindførelse af tæpper/dyner til dialysepatienter		0,50	0,50
Fokus på KOL opsporing og rehabilitering		0,50	0,50
Endometriose kampagne		0,20	0,20
Pulje til Fastholdelse, Ansættelse og Rekruttering		2,00	2,00

Sundhed	Forslag Budget 2025 Mio. kr.	Ændring	Budget 2025 Mio. kr.
Finansiering 2025	-359,15	37,90	-321,25
Råderum	-246,00		-246,00
Tilførte midler i ØA25 (netto)	-238,00		-238,00
Opdatering af bloktilskud	-6,00		-6,00
Adm omprioriteringer jf. ØA25	-10,00		-10,00
Medfinansiering, Nationalt Genom Center	5,00		5,00
Medfinansiering, Rationel Farmakoterapi (Medicinråd)	3,00		3,00
Omprioriteringer	-113,15	37,90	-75,25
Paliation	-1,50		-1,50
Anæsthesitilsyn	-5,00		-5,00
Hjemtrækning af medicinudlevering af vederlagsfri medicin fra Region Midtjylland	-0,85		-0,85
Nye anbefalinger	-2,00		-2,00
Behandlingsrådet anbefaling vedr. håndledsbrud	-2,00		-2,00
Kommende analyser fra Behandlingsrådet	-2,00		-2,00
Reduktion af blodforbrug til landsgennemsnit	-1,00		-1,00
Plasmaområdet	-5,00	5,00	-
Reduktion af klimarejser	-2,00		-2,00
Forskningsområdet	-10,00	10,00	-
Strategiske fokusområder for digitalisering	-25,00	10,00	-15,00
"Medicinspildsapp" i Region Nordjylland	-0,50		-0,50
Håndkirurgi i Farsø	-5,10		-5,10
Diverse (OP- og anæsthesianalyse, smerteområdet, dobbeltfunktioner på hospitaler, udviklingsprojekter på hospitaler)	-5,00	2,00	-3,00
Styrket efterkontrol på praksisområdet	-3,00		-3,00
Vælg Klogt initiativer rettet mod almen praksis	-2,00		-2,00
Afvikling af akutbil i Aalestrup	-2,20	2,20	-
Forventninger til statslig puljeindtægt, SST akutpulje	-6,00		-6,00
Omstilling til at kunne varetage prædiagnostiske undersøgelser i det nære sundhedsvæsen	-5,10	5,10	-
Medicinbokse, gevinstrealisering og potentiale	-2,00		-2,00
Nedlæggelse af tværsektorielle puljer	-1,90		-1,90
Investering i professionalisering af vagtplanlægning	-7,00		-7,00
Potentialer ved optimering af lægelige vagtberejdskaber	-4,00		-4,00
Potentialer ved skærpet fokus på reduktion af sygefravær	-3,00	3,60	0,60
Sammenlægning af Center for Pårørende og Center for Recovery og Samskabelse	-0,50		-0,50
Reduktion i eksterne vikarudgifter	-1,50		-1,50
Effektivisering i driften, herunder ledelse og organisering	-2,00		-2,00
Reduktion af madspild	-2,00		-2,00
Øget digitalisering	-1,50		-1,50
Omprioriteringer i forlængelse af sengekapacitetsanalysen - sengeafsnit for patienter med spiseforstyrrelser på P-NAU	-2,50		-2,50

Prioritering Regional udvikling

REGIONAL UDVIKLING (mio. kr.)	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Kollektiv trafik	187,1	-2,5	184,6
Jord og Vand	44,2		44,2
Særlige initiativer og puljer	42,8	2,0	44,8
- Sundhedsinnovation	6,1	0,4	6,5
- Innovationsklinikken (Idéklinikken)	6,0	-1,0	5,0
- Klima og grøn omstilling	9,2	0,3	9,5
- Uddannelse	10,2	0,5	10,7
- Socialfonden	1,7		1,7
- Teknologipagt (STEM)	4,2		4,2
- Kulturinitiativer	5,2	0,5	5,7
- Borgerinddragelse	0,2		0,2
- Forbedringstiltag til kollektiv trafik		1,4	1,4
Analyser, kontingenter og int. arb.	7,4		7,4
Andel af fælles administration	5,4		5,4
Centraladministration	30,3	-0,7	29,6
Pensioner vedr. privatbaner	8,4		8,4
DUT-ændringer	-0,2		-0,2
I ALT	325,5	-1,2	324,3

Investeringsoversigter

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2025 til 2028	Tidligere år	2025	2026	2027	2028	Efterfølgende år	Overslag i alt
Aalborg Universitets hospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bl.a. mindre ombygninger		30.000	32.000				62.000
NAU anskaffelser og tilpasninger i Aalborg Øst		35.000	15.000				50.000
Infrastruktur	86.000	23.000					109.000
Patient- og barselshotel (incl. 6 mio. kr. til radiojodstue) samt opgradering til nødsengeafsnit ifm. pandemi med it/sug. medicinrum mv.	18.000	2.000	39.000	71.000			130.000
Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriklen			5.200	12.700	28.200	1.353.900	1.400.000
Ombygning og modernisering af operationsskuer i Thisted	8.810	13.000	4.500				26.310
I alt Aalborg Universitets hospital		103.000	95.700	83.700	28.200	1.353.900	
Psykiatrien							
Psykiatri, etape I, Aalborg Øst	290.415	10.000					300.415
Psykiatri, etape I, Aalborg Øst - Satspuljemidler	-83.000						-83.000
Psykiatri, etape I, Aalborg Øst - Inventar - Styrket psykiatri	5.010						5.010
Psykiatri, etape II, Aalborg Øst - fremtidssikring af flexible løsninger	20.000	24.000					44.000
Psykiatri, etape II, Aalborg Øst - udstyr	9.000	11.000					20.000
I alt Psykiatrien		45.000					
Regions hospital Nordjylland							
Behandlingsbygning i Hjørring	4.000	13.400	65.200	121.000	195.900	165.500	565.000
Patient- og barselshotel, Hjørring	2.750	14.750	2.000				19.500
Pulje til personalekantine og vagtværelser i Hjørring		2.700	4.000	6.000	5.400	500	18.600
Neurorehabilitering, Brønderslev	115.000	51.000	53.500	10.500			230.000
Indkøb og opsætning af en operationsrobot til Hjørring		7.650	6.350				14.000
I alt Regionshospital Nordjylland		89.500	131.050	137.500	201.300	166.000	
Sygehusapoteket							
Ombygninger på sygehusapoteket, etape I		2.000	6.000	14.000	18.000	13.000	53.000
Ombygninger på sygehusapoteket, etape II						40.000	40.000
I alt Sygehusapoteket		2.000	6.000	14.000	18.000	53.000	
IT og digitalisering							
IT-investeringer		30.000	15.000	15.000	15.000	60.000	135.000
Cyber- og informationssikkerhed	5.200	8.200					13.400
Instrumenter - Steril central	10.600	16.000					26.600
Finansiering af anskaffelser		20.000					20.000
Nyt indkøbs- og kontraktstyringssystem	2.000	5.700	3.700	4.000	4.100		19.500
Apparatur og inventar til kommende Plasmaferecenter			2.500				2.500
I alt IT og digitalisering		79.900	21.200	19.000	19.100	60.000	
Fælles puljer							
APV (arbejdsmiljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500	14.000	28.000
Pulje til forundersøgelser og analysepulje		4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	36.000
Pulje til affaldssortering	3.200	19.200					22.400
Pulje til anlægsprojekter under kvalificering	54.250	600	12.550	12.300	4.900		84.600
Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger samt uforudsete udgifter		10.000	10.000	10.000	10.000		40.000
Pulje til sikker drift, vedligeholdelse og levetidsforlængelser		5.000	5.000	5.000	5.000		20.000
Pulje til klima, energi og bæredygtighed		10.000	10.000	10.000	5.000		35.000
Lokale tæppededer		1.400					1.400
Digital hjemmebehandling	5.400	7.100	5.300				17.800
Videreførsel af nuværende bemanning i Byg Hospitalsbyen samt Byg og Ejendomme		13.700					13.700
I alt fælles puljer		75.000	50.850	45.300	32.900	32.000	
Total Sundhedsområdet		394.400	304.800	299.500	299.500		

Investeringsoversigt for Speciaalsektoren 2025 til 2028	2025	2026	2027	2028	Overslag i alt
Fællespulje - bygningsvedligeholdelse	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
Fællespulje - energirenoveringer	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
Udviklingspulje	15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
16 skærmede boliger - Sødisebakke	5.000	15.000	20.000	20.000	60.000
Anlægsramme	27.000	37.000	42.000	42.000	148.000
Investeringsramme - øvrige driftsmidler	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
I alt anlægs- og investeringsramme	32.000	42.000	47.000	47.000	168.000

Sundhedsområdet

Region Nordjyllands aktiviteter indenfor sundhedsområdet udgør størsteparten af regionens drift. De samlede nettodriftsudgifter udgør i alt ca. 14,8 mia. kr.

Hovedtræk på sundhedsområdets drift i 2025 er:

<i>mio. kr. (udgifter)</i>	Budget 2025
Hospitalerne	8.958
Øvrige virksomheder	935
Central samhandel og privatområdet	198
Puljer, fællesudgifter og tværgående sundhedsudgifter	1.373
Praksisområdet	2.795
Administration og tværgående udgifter	558
Driftsudgifter i alt	14.818

Bevillingsoversigt

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Budget 2025
BALANCE SUNDHEDSOMRÅDET	15.722.308.533	244.000.000	15.966.308.533
	-15.966.308.533		-15.966.308.533
DRIFTSUDGIFTER I ALT	14.739.408.533	244.000.000	14.983.408.533
	-165.758.531		-165.758.531
HOSPITALER			
Aalborg Universitetshospital	6.519.374.997	18.856.000	6.538.230.997
Løn	4.095.617.931	18.856.000	4.114.473.931
Andre udgifter	2.480.442.933		2.480.442.933
Indtægter	-56.685.867		-56.685.867
Regionshospital Nordjylland	1.312.647.899	5.871.000	1.318.518.899
Løn	1.004.597.192	5.871.000	1.010.468.192
Andre udgifter	-1.235.016		-1.235.016
Indtægter	323.540.802		323.540.802
	-14.255.079		-14.255.079
Psykiatrien i Region Nordjylland	940.889.190	-8.646.000	932.243.190
Løn	796.208.819	-8.646.000	787.562.819
Andre udgifter	149.833.200		149.833.200
Indtægter	-5.152.829		-5.152.829
Nyt Aalborg Universitetshospital	111.883.359	57.500.000	169.383.359
ØVRIGE VIRKSOMHEDER			
Den præhospitale virksomhed	443.137.237		443.137.237
Løn	236.186.131		236.186.131
Andre udgifter	206.951.106		206.951.106
Sygehusapoteket	55.076.590	750.000	55.826.590
Løn	116.712.534	750.000	117.462.534
Andre udgifter	891.163.324		891.163.324
Salgsindtægter	-950.455.091		-950.455.091
Indtægter	-2.344.177		-2.344.177
Digitalisering og IT (Sundhed)	420.473.746	16.100.000	436.573.746
Løn	134.857.656		134.857.656
Systemdriftudgifter	285.616.091	16.100.000	301.716.091

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Budget 2025
CENTRAL SAMHANDEL OG PRIVATOMRÅDET			
Behandling af nordjyske patienter i andre regioner	197.542.167	-3.600.000	193.942.167
Behandling af patienter fra andre regioner på nordjyske sygehuse	-8.553.781		-8.553.781
Behandling af patienter på privathospitaler mv.	10.867.377	1.600.000	12.467.377
PULJER, FÆLLESUDGIFTER OG TVÆRGÅENDE SUNDHEDSUDGIFTER			
Sundhedsydelse i Specialesektor	8.602.575		8.602.575
Løn	8.594.191		8.594.191
Andre udgifter	8.384		8.384
Rehabiliteringscenter for Flygtninge	14.806.943		14.806.943
Løn	13.048.172		13.048.172
Andre udgifter	1.758.771		1.758.771
Udgifter til patienter i eget hjem	200.374.627		200.374.627
Andre udgifter	210.841.300		210.841.300
Indtægter	-10.466.673		-10.466.673
Hospice	53.014.295		53.014.295
Hospice Vangen	32.906.505		32.906.505
Hospice Vendsyssel	20.107.791		20.107.791
Puljer	395.904.793	24.746.229	420.651.022
Forligspuljer til senere udmøntning:			
Kræftplan IV	1.513.326		1.513.326
Pulje til nye retningslinjer og anbefalinger	3.972.874		3.972.874
Supplerende tiltag i Lægevagten/Regionsdækkende tilbud om sundhedsplejerske-hotline	572.674	-572.674	0
Lighed i sundhed og forebyggelse	250.231	-250.231	0
Pædiatrisk speciallægepraksis meraktivitet ADHD-udredning	530.866	-530.866	0
Kræftområdet	16.875.350		16.875.350
Robusthedspulje 2024	82.608.375		82.608.375
Administrative omprioriteringer, sundhed	0	-3.000.000	-3.000.000
Bygningsanalyse	-2.021.000		-2.021.000
1. udmøntning Budget 2025, forligspuljer:			
1.9 Diagnostik af hudkræft		1.300.000	1.300.000
Stabilisering af børne- og ungdomspsykiatrien		11.750.000	11.750.000
Styrket beredskab, inkl. psykosocialt beredskab		2.000.000	2.000.000
Robustgørelse af akutområdet		7.000.000	7.000.000
Styrkelse af det præhospitale område		3.000.000	3.000.000
Brobygning for socialt udsatte borgere		4.000.000	4.000.000
Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft		450.000	450.000
Flere speciallæger/øget aktivitet i speciallægepraksis		3.000.000	3.000.000
Fokus på KOL opsporing og rehabilitering		500.000	500.000
Pulje til fastholdelse, ansættelse og rekruttering		2.000.000	2.000.000
Administrative omprioriteringer, DIT		-2.900.000	-2.900.000
Diverse (OP- og anæstesianalyse, dobbeltfunktioner mv)		-3.000.000	-3.000.000
Tekniske justeringer - overførsler	29.793.194		29.793.194
Reservation til p/l regulering herunder regulering vedr. sygehusmedicinsk	21.588.394		21.588.394
Reservation trepartsaftale	185.362.000		185.362.000
Lov- og cirkulæreændringer tidligere år			
DUT tidligere år (fra budget 2024)	626.510		626.510
Andre reguleringer 2025	54.232.000		54.232.000

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Budget 2025
Fællesudgifter	578.177.552	97.322.771	675.500.323
Pensioner	106.686.219	1.000.000	107.686.219
Apparaturanskaffelser (leasing)	98.678.612		98.678.612
Sundhedsportal	8.337.475		8.337.475
Nationalt lager for værnemidler	6.367.161		6.367.161
Sygehusmedicin	2.290.253	75.500.000	77.790.253
Kommunernes finansiering:			
<i>Færdigbehandlede patienter</i>	-5.279.978		-5.279.978
<i>Finansiering hospice</i>	-15.515.316		-15.515.316
<i>Betaling fra kommuner vedr. genoptræning</i>	-21.320.446		-21.320.446
<i>Betaling fra kommuner vedr. adm. af vederlagsfri fysioterapi</i>	-1.210.314		-1.210.314
Særlige medicinindsatser	2.169.204		2.169.204
Fælles regionale medicinudgifter	8.946.187		8.946.187
Medicinrådet	5.932.930		5.932.930
Indtægter fra Amgros	-1.716.768		-1.716.768
Pulje Nationale overenskomstinitiativer	6.460.236		6.460.236
Landsdækkende initiativer	-1.241.003	2.000.000	758.997
Kræftmidler	-21.653.500		-21.653.500
Patienterstatninger	93.826.133		93.826.133
Styrelsen for Patientklager	17.279.549		17.279.549
Kvalitetsområdet:			
<i>Kvalitetsdatabase</i>	10.165.371		10.165.371
<i>Patientsikkerhed</i>	1.221.697		1.221.697
<i>Patienttilfredshedsundersøgelser</i>	1.674.550		1.674.550
<i>PRI</i>	1.980.273		1.980.273
<i>Monitorering af sygehuserhvervede infektioner</i>	582.658		582.658
<i>Øget bruger- og pårørendeinddragelse</i>	586.386		586.386
<i>Nationalt ledelsesprogram</i>	1.387.282		1.387.282
<i>Lærings- og Kvalitetsteams</i>	1.165.317		1.165.317
<i>Sundhedstjenesteforskning</i>	452.802		452.802
Uddannelsespulje:			
<i>Praktikvejlederuddannelsen</i>	1.188.420		1.188.420
<i>Anæstesisygeplejerskeuddannelsen</i>	19.938.925		19.938.925
<i>Intensivsygeplejerskeuddannelsen</i>	15.281.593		15.281.593
<i>Ernæringsassistentuddannelsen</i>	4.397.447		4.397.447
<i>Efter- og videreuddannelse af professionsbachelor</i>	752.399		752.399
<i>Akutuddannelse læger og sygeplejersker</i>	715.038		715.038
<i>Praksislægeuddannelsen</i>	91.497.302	3.969.000	95.466.302
<i>Lægestabe</i>	20.616.258		20.616.258
<i>Ny uddannelse i føtalmedicin</i>		600.000	600.000
Tværasektorielt samarbejde			
<i>Sundhedsaftaler</i>	2.732.533		2.732.533
<i>Mobil blodprøvetagning</i>	-368.787		-368.787
Fælles regional forebyggelsespulje	1.190.760		1.190.760
Udsatteråd	669.542	-500.000	169.542
Business Region North Denmark	1.641.886		1.641.886
Fælles regionale sundhedsudgifter	109.671.267	14.753.771	124.425.038

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Budget 2025
PRAKSISOMRÅDET	2.762.711.618	32.200.000	2.794.911.618
Almen lægehjælp	1.250.744.517	20.020.207	1.270.764.724
Speciallægehjælp	363.126.643	5.479.793	368.606.436
Medicin	787.000.000	11.000.000	798.000.000
Tandlægebehandling	159.059.214		159.059.214
Fysiurgisk behandling	49.053.661		49.053.661
Kiropraktorer	14.688.095		14.688.095
Briller	19.587		19.587
Rejsesygeforsikring	1.051.581		1.051.581
Fodterapeuter	17.959.000		17.959.000
Psykologhjælp	48.004.156		48.004.156
Lægeundersøgelser af børn	9.028.030		9.028.030
Vaccinationer	9.371.243		9.371.243
Profylaktiske svangreundersøgelser	7.491.637		7.491.637
Påvirkning af praksissektor og kons.	668.978		668.978
Ernæringspræparater	22.296.787		22.296.787
Sundhedshuse	7.360.975		7.360.975
Sundhedskort	1.234.604		1.234.604
Controlling		-4.300.000	-4.300.000
Blanketter	755.346		755.346
Sundhedshuse udvikling	2.815.833		2.815.833
Specialiseret tandlægetilbud	8.673.618		8.673.618
Øvrige sygesikringsudgifter	2.308.114		2.308.114
ADMINISTRATION MV. AF SUNDHEDSOMRÅDET	556.718.816	1.300.000	558.018.816
Central administration på sundhedsområdet	57.162.831	1.300.000	58.462.831
Andel af administration og tværgående udgifter	499.555.985		499.555.985
RENTER	28.500.000		28.500.000
Renter	28.500.000		28.500.000

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Budget 2025
ANLÆG I ALT	954.400.000		954.400.000
	-20.450.000		-20.450.000
Anlægsudgifter	954.400.000		954.400.000
Anlægsudgifter øvrig anlæg - brutto	394.400.000		394.400.000
Kvalitetsfondsprojekt	560.000.000		560.000.000
Anlægsindtægter	-20.450.000		-20.450.000
Anlægsindtægter	-20.450.000		-20.450.000
FINANSIERINGSMÆSSIGE REGULERINGER KVALITETSFONDSPROJEKT	-560.000.000		-560.000.000
Reguleringer i alt	-560.000.000		-560.000.000
Finansiering af Kvalitetsfond	-560.000.000		-560.000.000
FINANSIERINGELEMENTER I ALT	-15.220.100.002		-15.220.100.002
Statsligt bloktilskud	-12.751.860.000		-12.751.860.000
Nærhedsfinansiering	-178.000.000		-178.000.000
Kommunal medfinansiering	-2.325.700.000		-2.325.700.000
Kompensationsordning KMF	123.396.000		123.396.000
Omfordeling effektiviseringsgevinster	-34.380.000		-34.380.000
Likviditetsfinansiering af renteudgifter m.v.	-6.556.002		-6.556.002
Afdrag på gæld	205.000.000		205.000.000
Refinansiering af afdrag	-132.000.000		-132.000.000
Likviditetsfinansiering af afdrag	-73.000.000		-73.000.000
Ulighedspulje	-47.000.000		-47.000.000

Rammer for sundhedsvæsenet

I det følgende beskrives de overordnede rammer for driften af det nordjyske sundhedsvæsen. Det skal indledningsvis bemærkes, at beskrivelserne tager udgangspunkt i det nuværende regionale set-up. Aftalen om en ny sundhedsreform, som blev indgået medio november 2024, vil ændre markant på disse rammer.

Aftalen om sundhedsreformen kan findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside.

De nordjyske hospitaler skal sikre, at alle nordjyske borgere til enhver tid får den pleje og behandling, de har behov for. Pleje og behandling skal ske med patienten i centrum - og naturligvis med fokus på såvel høj kvalitet som effektiv ressourceudnyttelse.

Sundhedsloven og den regionale planlægning

Sundhedsloven er det lovgivningsmæssige udgangspunkt, som fastlægger befolkningens ret til at modtage sundhedsydelser, herunder en række grundlæggende rettigheder i form af:

- Let og lige adgang til sundhedsvæsenet
- Behandling af høj kvalitet
- Sammenhæng mellem ydelserne
- Valgfrihed
- Let adgang til information
- Et gennemsigtigt sundhedsvæsen
- Kort ventetid på behandling

Ifølge sundhedsloven har sundhedsvæsenet til formål at fremme befolkningens sundhed samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte.

Varetagelsen af det regionale sygehusvæsens opgaver tager udgangspunkt i såvel nationalt fastsat lovgivning som i faglige retningslinjer og anbefalinger.

Forebyggelse, behandling og opfølgning på sygdom er imidlertid ikke alene en regional opgave, men en opgave der i vid udstrækning sker tværsæktorielt i samarbejde med almen praksis, speciallægepraksis og kommuner. Et godt samarbejde mellem alle aktører er en forudsætning for at skabe gode og sammenhængende patientforløb for patienterne. Region Nordjylland har og vil fortsat have stor opmærksomhed på at udvikle og styrke samarbejdet mellem alle aktørerne på sundhedsområdet. Borgerne i Region Nordjylland skal på en mere enkel måde kunne komme i kontakt med sundhedsvæsenet, en større del af behandlingen skal foregå i nærmiljøet, ligesom der i højere grad skal arbejdes med forebyggelse strukturelt og individuelt på de områder, hvor Region Nordjylland møder borgerne. For at understøtte et nært og sammenhængende sundhedsvæsen er der fokus på områderne; klyngesamarbejde med de nordjyske kommuner, det udadvendte hospital – behandling i eget hjem, lægedækning, lægedækning uden for overenskomsten, sundhedshuse, forebyggelse og digitalisering samt øget fokus på eSundhedsvæsen og eHospital.

Indenfor de nationalt fastsatte rammer, drives de nordjyske hospitaler i henhold til de rammer, Regionsrådet definerer. Rammerne er beskrevet i en række planer, der sætter kursen for de respektive dele af det nordjyske sygehusvæsen, herunder også det præhospitalt beredskab, almen- og speciallægepraksis såvel som de nordjyske hospitaler. Det samlede plankompleks udgør regionens sundhedsplan, der udarbejdes én gang indenfor hver valgperiode.

Herudover er det løbende plan- og udviklingsarbejde på de nordjyske hospitaler med til at sikre den ønskede udvikling på hospitalerne, herunder specifikt den omlægning, der skal ske mellem matrikler

samt fra stationær til ambulat behandling frem imod Nyt Aalborg Universitetshospital står klar. Seneste eksempel på dette er Profilplanen, som Regionsrådet godkendte i foråret 2021. Planen er gældende for perioden 2021-2025 og udstikker retningslinjerne for de faglige profiler for Region Nordjyllands hospitaler, Psykiatrien og Den Præhospitale Virksomhed.

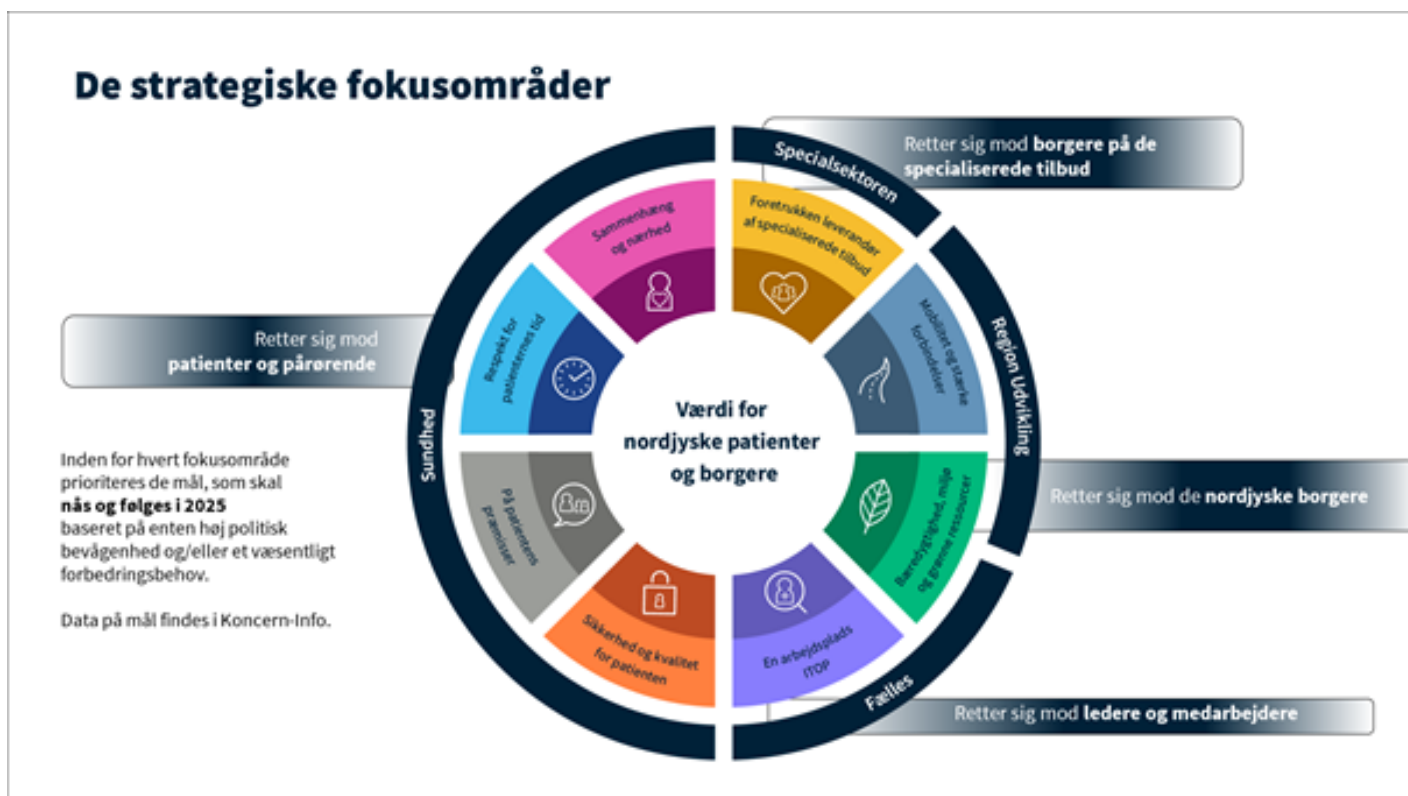
Derudover har Region Nordjylland en sundhedsberedskabsplan. Sundhedsberedskabsplanen bygger på Sundhedsstyrelsens vejledning for sundhedsberedskabsplanlægning. Regionens sundhedsberedskabsplan er godkendt af Sundhedsstyrelsen og beskriver, hvordan regionen kan omstille og udvide sin kapacitet i sundhedsvæsenet, i tilfælde af fx pandemi. Sundhedsberedskabsplanen understøttes af regionale delplaner som bl.a. karantæne- og pandemiplan. Planen opdateres løbende, hvis der sker afgørende ændringer herunder organisatoriske ændringer, som har betydning for opgavevaretagelsen og ansvarsfordelingen. Erfaringer og elementer fra den interne evaluering af Region Nordjyllands håndtering af COVID-19 pandemien, er desuden indarbejdet i den nye plan. Regionsrådet godkendte i september måned 2021 den nye sundhedsberedskabsplan for Region Nordjylland.

I 2025 vil der fortsat være fokus på at få styrket kræftområdet. Dette vil blandt andet ske som led i aftalen om en ekstraordinær indsats på kræftområdet. Herudover vil der være fokus på at styrke kapaciteten på hospitalerne samt fortsat optimering af akutmodtagelserne.

Målsætninger og styring

De strategiske fokusområder beskriver, hvad regionen arbejder med i 2025 for at leve op til de politiske prioriteringer og herunder særligt tage fat på den udvikling og forandring, der følger med sundhedsreformen og bl.a. indebærer, at sundhedshed skal flyttes tættere på nordjyderne. Fokusområderne fortæller samlet set, hvad regionen skal fokusere særligt på i 2025 for at skabe værdi for de nordjyske patienter og borgere.

De strategiske fokusområder er:

I 2025 er der otte strategiske fokusområder. Fire for sundhed, der retter sig mod patienter og pårørende: "Sammenhæng og nærhed", "Respekt for patientens tid", "På patientens præmisser" og "Kvalitet og sikkerhed for patienten", ét for Specialsektoren: "Foretrukken leverandør af specialiserede tilbud", to for Regional Udvikling: "Mobilitet og stærke forbindelser" og "Bæredygtighed, miljø og grønne ressourcer", hvoraf den grønne del er fælles for hele regionen. Fælles for alle er ligeledes fokusområdet "En arbejdsplads I TOP", der retter sig mod regionen som arbejdsplads.

Som led i de enkelte fokusområder er der i 2025 fokus på bl.a. indlæggelser i eget hjem, udvidet behandlingsansvar, udredning og behandling, patientinddragelse, specialiseret behandling, gode arbejdspladser, digitale løsninger, veldrevne og kompetente specialiserede tilbud, trafikale og digital infrastruktur samt en fortsat grøn udvikling i både landsdelen og på hospitalerne.

Fra mål til virkelighed - Den nordjyske model

"Den Nordjyske Model" er den fælles metode til at omsætte de strategiske fokusområder til virkelighed på de regionale arbejdspladser. Det handler for det første om at oversætte fokusområdernes fælles målsætninger gennem ledelsessystemet, så det er tydeligt, hvor den enkelte arbejdsplads kan gøre en forskel. Dernæst handler det om at arbejde med forbedringer på de enkelte arbejdspladser, hvor ledere og medarbejdere i fællesskab afdækker og realiserer potentielle forbedringer. Og endelig handler det om at sprede og dele gode erfaringer, så de kommer andre steder – og vigtigst af alt patienter og borgere - til gode.

Forskning og universitetssamarbejde

Region Nordjylland har et tæt samarbejde med Aalborg Universitet om at understøtte den forsknings- og undervisningsmæssige kapacitet på medicinuddannelsen. En stor del af kandidatuddannelsen foregår med klinikophold på Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland, og universitetets samarbejde med hospitalerne er over en årrække blevet kraftigt udbygget i takt med, at det årlige optag på medicinuddannelsen er steget til 179 på bacheloruddannelsen og 150 på kandidatuddannelsen. Medicinuddannelsen har desuden særligt fokus på almen praksis og er den medicinuddannelse i landet med de længste ophold i klinisk praksis. Indtil videre er 520 læger uddannet fra Aalborg Universitet, og 4 ud af 5 er efterfølgende påbegyndt deres kliniske basisuddannelse i Region Nordjylland.

Det bredere samarbejde med Aalborg Universitet understøttes desuden via en strategisk samarbejdsaftale og en række prioriterede satsninger.

Al specialiseret behandling på hospitalerne skal understøttes af forskning. Forskningen er med til at sikre, at vi kan tilbyde den - for patienterne - bedste og nyeste behandling og dermed kortere sygdomsforløb. Et stærkt forskningsmiljø giver bedre mulighed for at opretholde og udvikle den specialiserede behandling tæt på de nordjyske borgere og bidrager desuden til at kunne tiltrække og sikre fortsat tilknytning af højt kvalificerede medarbejdere. Region Nordjylland understøtter blandt andet forskningen med den såkaldte professorpakke, som bidrager til, at specialerne understøttes af forskning, eksempelvis ved medfinansiering af ph.d.-studier.

En ny regional forskningsstrategi er under udarbejdelse. Det sker i overensstemmelse med hospitalernes og de øvrige virksomheders forskningsaktiviteter. Strategien skal sikre, at Region Nordjylland understøtter sine hovedprioriteter forskningsmæssigt, og at forskningen også bidrager til og afspejler, at patientbehandlingen fremover i stigende omfang også vil blive varetaget uden for hospitalerne og i et tværsektorielt samarbejde.

På nationalt niveau er der i disse år et særligt fokus på at styrke rammerne for sundhedsforskning, og der igangsættes fra statslig og regional side en række initiativer til at understøtte sundhedsforskningen. Blandt andet arbejdes der med udmøntning af Danske Regioners forskningsudspil *En fælles retning for den kliniske forskning*. Som et konkret tiltag har regionerne besluttet at øge Danske Regioners fælles puljer til uafhængig forskning. Det betyder, at Regionernes Medicin- og Behandlingspulje samt Regionernes Forebyggelsespulje vil øges til i alt 30 mio. kr. i 2025 (og efterfølgende til i alt 50 mio. kr. i løbet af de kommende 5 år). Desuden imødeses regeringens kommende Strategi for Life Science, som forventes bl.a. at indeholde initiativer inden for forskning, udvikling, sundhedsdata og innovation.

Personlig medicin er et nationalt satsningsområde og fordrer, at Region Nordjylland på linje med øvrige regioner, bidrager til denne udvikling såvel behandlingsmæssigt som forskningsmæssigt. Med personlig medicin skræddersyer hospitalerne behandlingen på baggrund af eksempelvis genetisk information fra patienten.

Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen – tæt på borgeren

Sundhedsvæsenet står i de kommende år overfor en række store udfordringer. Flere ældre med flere kroniske sygdomme sammenholdt med bedre muligheder for at behandle patienterne med ny dyr teknologi kommer til at skabe et ressourcemæssigt pres på hospitalerne. Udviklingen vil betyde, at det bliver endnu vigtigere at sikre den rette balance i arbejdsdelingen mellem region, kommune og almen praksis. Et vigtigt fokusområde er derfor den fortsatte udvikling af det nære sundhedsvæsen. Et vigtigt omdrejningspunkt er i denne sammenhæng et fortsat fokus på at udvikle løsninger, så flere patienter behandles tættere på eget hjem.

Med sundhedsklyngerne og Sundhedssamarbejdsudvalget, hvor nordjyske borgmestre og regionsrådsformanden mødes, er den organisatoriske ramme for samarbejdet med kommuner og almen praksis lagt. Den nye lovgivning på området trådte i kraft 1. juli 2022, hvor Nordjyllands allerede stærke klyngeorganisering i det tværsektorielle samarbejde blev styrket yderligere. De fire sundhedsklynger mødes på både politisk og fagligt-strategisk niveau med deltagelse af kommuner, almen praksis og hospitaler. Sundhedsklyngerne er geografisk opdelt i Nord, Syd, Vest og Midt. Det samlede organ for det tværsektorielle samarbejde, er Sundhedssamarbejdsudvalget, hvor hver klynge er repræsenteret sammen med hospitaler og almen praksis.

Det er i disse sundhedsklynger og Sundhedssamarbejdsudvalget, at udgangspunktet for arbejdet omkring det nære sundhedsvæsen udvikles. Den 1. januar 2024 trådte en ny sundhedsaftale i kraft med en fælles vision om, at nordjyderne bliver sundere og tager medansvar for egen sundhed med hjælp fra det sammenhængende sundhedsvæsen. Det er 5. generation af sundhedsaftaler og der er derfor allerede et stærkt fundament at stå på. Med den nye sundhedsaftale sættes den fælles retning ud fra en række bærende principper og pejlemærker, så der tages hånd om de lokale udfordringer med lokale løsninger.

Flere andre initiativer har også fokus på udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Der er således vedtaget en regional strategi for lægedækning, hvormed der er fokus på initiativer, der skal medvirke til at sikre lægedækningen i Region Nordjylland.

Et andet centralt element er det tætte og gode samarbejde, som hospitalerne har med de nordjyske kommuner og som hver dag udvikles med henblik på at levere velkoordinerede patientforløb tæt på borgeren.

Sundhedshuse

Sundhedshuse giver mulighed for at sikre forebyggelse, behandling og rehabilitering tæt på borgeren, og med sundhedshusene gives fysiske rammer for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

I regionens principper for drift og udvikling af sundhedshuse er der en rammesætning for udviklingen på området fremadrettet. Principperne skal spille ind i Praksisplanen med henblik på at understøtte rekruttering til almen praksis særligt i de lægedækningstruede områder. Principperne skal ligeledes give en retning for samarbejdsflader med kommuner, almen praksis og andre aktører omkring sundhedshuse.

eSundhedsvæsen og eHospital

Sundhedssamarbejdsudvalget besluttede i 2023 at etablere et samarbejde om eSundhed, hvor kommuner, region og almen praksis i regi af Sundhedsaftalens rammer udvikler Det Nordjyske eSundhedsvæsen sammen.

eSundhedsvæsen refererer til brugen af digitale teknologier til at levere sundhedsydelser på tværs af sundhedsvæsnets sektorer og med inddragelse af borgere og pårørende.

Med Det Nordjyske eSundhedsvæsen vil der blive udbredt, udviklet og implementeret koncepter, som via borgernær teknologi løser den fælles udfordring med at levere mere sundhed for færre eller de samme ressourcer. Konceptet dækker over både teknologi og nye måder at organisere arbejdet på.

Nyt Universitetshospital i Aalborg Øst

Region Nordjylland modtog i 2012 tilsagn om 4,1 mia.kr. (p/I09) fra Kvalitetsfonden til byggeri af et nyt universitetshospital i Aalborg Øst. Byggeriet er på 182.000 kvm inklusiv et servicehus med funktioner som blandt andet køkken, sterilcentral, centrallager mv. I tæt tilknytning til Servicehuset opføres der et forsyningsområde med tekniske anlæg blandt andet nødstrøm, kølecentral og spildevandsafledning. En andel af servicehuset finansieres via regionale anlægsmidler (Udvidet Serviceby). Endvidere etableres den fælles forbindelsesbygning mellem universitetet og hospitalet (Koblingszonen) finansieret af henholdsvis Region Nordjylland og Staten (Vejdirektoratet).

Byggeriet af universitetshospitalet blev påbegyndt i 2013. Bygningsentrepriserne har været under aflevering siden 2023, og de sidste entrepriser forventes afleveret medio 2024. I forbindelse med afleveringerne vil der være en periode til udbedringer af eventuelle fejl og mangler i byggeriet. Der er påbegyndt montering af apparatur og udstyr i byggeriet, og dette fortsætter indtil ibrugtagning. I løbet af 2025 vil der blive afholdt klinisk afprøvning og undervisning af personalet, inden universitetshospitalet forventeligt ibrugtaget i løbet af første halvår 2026.

Syd for hospitalsbyggeriet opfører Region Nordjylland et nyt psykiatribyggeri i to etaper. Psykiatriens første etape er på 11.000 kvm og skal huse de intensive og retspsykiatriske afsnit, psykiatrisk skadestuefunktion, terapifunktioner mv. Byggeriet er påbegyndt i 2018, og der pågår udbedring af fejl og mangler, som er omfattet af tvist med entreprenøren. Byggeriet er planlagt ibrugtaget i 1. halvår 2026.

Psykiatriens anden etape omfatter en udflytning af de åbne sengeafsnit på Mølleparkvej og Brandevej, herunder hele Børne- og Ungeområdet (inkl. et spiseforstyrrelsesafsnit og ambulatorier), forskningsområdet, elektrochokbehandling, terapifunktion, psykiatrilædelser og administrative funktioner samt en skolefunktion for børn indlagt i psykiatrien og i somatikken. Psykiatriens anden etape opføres som et OPP projekt (offentligt-privat-partnerskabsprojekt). Byggeriet er påbegyndt primo 2023, forventes afsluttet medio 2025 og ibrugtaget i første halvår 2026.

Novo Nordisk fonden har doneret 319,5 mio. kr. til at opføre et Steno Diabetes Center i tæt tilknytning til det nye universitetshospital. Byggeriet opføres i fire etager, har kælderarealer og er på 8.000 kvm. Det rummer blandt andet behandlings- og konsultationsrum, undervisningsarealer, trænings- og forskningsfaciliteter m.v. Byggeriet er påbegyndt 2. kvartal 2021, og huset er afleveret i sommeren 2023 men undtagelse af enkelte udskudte arbejder, som nu er udført. Huset bliver ibrugtaget af administrativt personale i juni 2024 og af patienter i september 2024.

I oktober 2023 er et parkeringshus med plads til 600 biler afleveret. Parkeringshuset er opført som et OPP-projekt, og det ligger tæt på Ambulatoriehus og Steno Diabetes Center Nordjylland. Ud af de 600 parkeringspladser finansierer Novo Nordisk Fonden 100 pladser, som skal benyttes af ambulante diabetespatienter. Parkeringshuset bliver ibrugtaget i juni 2024

Der er etableret en helikopterplatform på taget af det nye universitetshospitals sydlige sengetårn. Projektet er udført i 2023, og helikopterplatformen forventes ibrugtaget i første halvår 2026.

Arbejderne med Plusbus-vejen fra Selma Lagerlöfs Vej til hovedindgang blev påbegyndt i efteråret 2023. Plusbus-vej inklusive fortov og cykelsti fra Selma Lagerlöfs Vej samt forpladsen til betjening af koblingszonen, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (SUND) samt Steno Diabetes Center blev afleveret medio 2024. Der er afholdt udbud på de øvrige landskabsarbejder i efterår 2023, og disse bliver udført i 2024-2025.

Vejdirektoratet har i 2019-2022 opført et byggeri på cirka 22.000 kvm til det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Aalborg Universitet. Byggeriet er ibrugtaget primo 2023.

I 2025 og i årene frem er der reserveret regionale anlægsmidler til andre projekter i Aalborg Øst herunder udflytning af en række somatiske ambulante funktioner fra sydatrikelen til østmatrikelen samt et Patient- og barselshotel. Der skal endvidere opføres en dyrestald i Vester Vase, Storvorde, og projektet er i udbud som totalentreprise. Endelig er der modtaget 25 mio. kr. fra Tryg Fonden til etablering af Tryg-Fondens Familiehus, som forventet opført sideløbende med opførelsen af Nyt Aalborg Universitetshospital.

Budgetbemærkninger

Aalborg Universitetshospital

Aalborg Universitetshospital varetager samtlige lægelige specialer.

Hospitalet udbyder et bredt spektrum af ydelser på hovedfunktions-, regionsfunktions- og højt specialiseret niveau. Varetagelsen af samtlige funktioner sker i overensstemmelse med anvisningerne i specialevejledningerne for de respektive specialer. Inden for flere regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner varetager Aalborg Universitetshospital aktiviteten for hele Region Nordjylland og får desuden henvist patienter fra andre regioner. På hovedfunktionsniveau udgør optageområdet som udgangspunkt regionens seks vestlige og sydlige kommuner (incl. Aalborg).

Aalborg Universitetshospital har kontinuerligt fokus på at udbygge forskning og kvalitet inden for såvel basis som højt specialiserede funktioner og varetager uddannelse og videreuddannelse.

Normerede senge	1. januar 2024	Ændringer	1. januar 2025
7 døgn-senge	754		754
Total Aalborg UH	754		754

Fysiske rammer

Aalborg Universitetshospital består af afsnit syd og nord i Aalborg, Farsø, Hobro og pr. 1. maj 2018 blev hospitalet i Thisted også blevet en del af Aalborg Universitetshospital. Derudover er dialysefunktionen i Hjørring samt hele det ortopædkirurgiske speciale i Region Nordjylland en del af Aalborg Universitetshospital. Specialet er placeret på syd-matriklen samt på matriklerne i Hjørring, Farsø, Frederikshavn og Thisted.

Planlægningsarbejdet vedrørende etablering og ibrugtagning af Nyt Aalborg Universitetshospital er et markant fokusområde. Afsættet bliver – i et samarbejde mellem klinikere, brugere og administration – at sikre, at hospitalsbyggeri og ibrugtagning bæres frem i forhold til de faglige udviklingstendenser.

Hospitalsvæsenet er konstant under udvikling og forandring. Kravene til eksempelvis teknologi, behandling, forskning og uddannelse ændres kontinuerligt. Derfor vil der frem til et nyt Aalborg Universitetshospital stå færdigt, være behov for tilpasninger på de eksisterende hospitalsmatrikler.

Økonomi og aktivitet

Aalborg Universitetshospital:

- Løn for 2025 udgør	4.114,8 mio.kr.
- Andre udgifter for 2025 udgør	2.480,4 mio.kr.
- Indtægter for 2025 udgør	-56,7 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2025 udgør 6.538,2 mio. kr.

Aalborg Universitetshospitals omsatte aktivitet for 2023 udgjorde:

Aalborg Universitetshospital	Aktivitet
Sygehusophold, indlæggelser	57.508
Sygehusophold, besøg (ambulante besøg)	811.877
Virtuelle besøg	203.778
Operationer	117.797

Regionshospitalet Nordjylland

Regionshospitalet Nordjylland har status som et regionshospitalet med fælles akutmodtagelse på matriklen i Hjørring. Der tilbydes behandling og diagnosticering indenfor 15 lægelige specialer. Endvidere huses en del af den ortopædkirurgiske funktion under Klinik Hoved-Orto, Aalborg Universitetshospitalet på Regionshospitalet Nordjylland.

Hospitalet betjener den nordlige del af regionen med specialiseret sygehusbehandling af høj faglig kvalitet, ligesom hospitalet har lokalsygehusfunktion for borgere fra fem af de nordjyske kommuner svarende til et optageområde på ca. 180.000 indbyggere.

Herudover har hospitalet regionsdækkende opgaver i forhold til specifikke behandlinger, hvor hospitalet modtager patienter fra hele Region Nordjylland. Dette gør sig gældende inden for neurorehabilitering, vandladningsforstyrrelser og venekirurgi.

Der er på Regionshospitalet Nordjylland stor fokus på uddannelsesopgaven, og der modtages såvel stud.scient. med. som stud. med. fra Aalborg Universitet. Endvidere er Center for Klinisk Forskning etableret i et samarbejde mellem hospitalet og Aalborg Universitet. Endelig råder hospitalet over et trænings- og simulationslaboratorium "VenSim", hvor der sikres uddannelse og vedligeholdelse af de uddannelser medarbejdere har brug for. Dette for at sikre, at der kan gives patienterne den bedste behandling og sikre patientsikkerheden 24/7/365.

Normerede senge	1. januar 2024	Ændringer	1. januar 2025
7 døgns-senge	229	-18	211
Total Regionshospitalet Nordjylland	229	-18	211

I perioden 1. januar 2024 til 1. januar 2025 er antallet af normerede senge justeret for:

- Med udviklingsplan for det akutte område er der ikke længere indlagte patienter i akutmodtagelsen, disse er i stedet erstattet med akut ambulante kontakter. Der er således oprettet 12 observationsenge til erstatning for de 18 senge i akutmodtagelsen, som er lukket.

Sengemassen på Regionshospitalet Nordjylland vurderes løbende i dialog med afdelingerne. Der vil ske tilpasninger af sengemassen i akutafdelingen og i det medicinske område i løbet af 2024, som følge af udviklingsplanen for akut.

Fysiske rammer

Regionshospitalet Nordjylland er geografisk og fysisk spredt med et akuthospitalet i Hjørring, et lokalhospitalet med elektive-/dagkirurgiske funktioner i Frederikshavn, et genoptræningshospitalet i Brønderslev og et Gigt- og Rygcenter i Skagen.

Økonomi og aktivitet

Regionshospitalet Nordjylland:

- Løn for 2025 udgør	1.009,2 mio.kr.
- Andre udgifter for 2025 udgør	323,5 mio.kr.
- Indtægter for 2025 udgør	-14,3 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2025 udgør 1.318,5 mio. kr.

Regionshospitalet Nordjyllands omsatte aktivitet for 2023 udgjorde:

Regionshospitalet Nordjylland	Aktivitet
Sygehusophold, indlæggelser	17.105
Sygehusophold, besøg (ambulante besøg)	198.351
Virtuelle besøg	47.582
Operationer	12.998

Psykiatrien

Psykiatriens funktion er indenfor de lægelige specialer psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri. Psykiatrien varetager behandling på hovedfunktionsniveau og regionsfunktionsniveau for alle sygdomsområder indenfor specialerne. Psykiatriens optageområde er hele Region Nordjylland. Psykiatrien i Aalborg er en del af det universitære samarbejde på sundhedsområdet mellem Region Nordjylland og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aalborg Universitet, og benævnes i den forbindelse "Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital".

Psykiatrien, Region Nordjylland er organiseret i fem afdelinger:

- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling - geografisk placeret i Aalborg
- Retspsykiatrisk Afdeling - geografisk placeret i Aalborg
- Almenpsykiatrisk Afdeling, Syd - geografisk placeret i Aalborg og Aalborg Øst
- Almenpsykiatrisk Afdeling, Nord - geografisk placeret i Brønderslev, Frederikshavn og Thisted.
- Ældrepsykiatrisk Afdeling - geografisk placeret i Brønderslev.

Psykiatrien har endvidere forskningsafdelinger i børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri, Center for pårørende, Center for Recovery og Samskabelse samt forskellige administrative funktioner.

Psykiatrien, Region Nordjylland ventes pr. 1. januar 2025 at have 261 normerede sengepladser. Hertil kommer en betydelig kapacitet til ambulans behandling. Antallet af sengepladser ventes reduceret med 9 senge i forhold til 1. januar 2024. Det sker jævnt før Sengekapaacitetsanalyse i Psykiatrien 2024 (godkendt i regionsrådet 27. maj 2024).

Normerede senge	1.januar 2024	Ændringer	1.januar 2025
7 døgns-senge	254	7	261
Særlige pladser	16	-16	0
Total Psykiatrien	270	-9	261

I perioden 1. januar 2024 til 1. januar 2025 er antallet af normerede senge justeret som følgende:

- Almenpsykiatrisk Afdeling, Nord, hvor 6 senge der har været lukket som disponible senge siden medio 2023 pr. 1. juli 2024 er lukket permanent.
- De særlige pladser er nedlagt pr. 1. juli 2024 og omdannet til 13 ordinære senge (på baggrund af ny lovgivning).

Fysiske rammer

Psykiatrien har sengeafsnit på fem matrikler samt ambulans behandling på ti matrikler. Psykiatrien har én Psykiatrisk skadestue/modtagelse i Aalborg.

Psykiatriens fysiske rammer omfatter:

- Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital, Mølleparkvej (101 sengepladser med 81 enestuer)
- Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital, Brandevej (36 sengepladser, alle enestuer)
- Brønderslev Psykiatriske Sygehus (92 sengepladser, alle enestuer)
- Sengeafsnit i Frederikshavn (16 sengepladser, alle enestuer)
- Sengeafsnit i Thisted (16 sengepladser, alle enestuer)
- Psykiatriens Hus, Saxogade Aalborg (sammen med Aalborg Kommune)
- Endvidere råder psykiatrien over lokaler til ambulans behandling i Brønderslev, Aalborg, Aalborg Øst, Brovst, Hjørring, Frederikshavn, Hobro, Thisted, Nykøbing Mors og Aars.

Økonomi og aktivitet

Psykiatrien:

- Løn for 2025 udgør	787,6 mio.kr.
- Andre udgifter for 2025 udgør	149,8 mio.kr.
- Indtægter for 2025 udgør	-5,2 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2025 udgør 932,2 mio. kr.

Psykiatriens omsatte aktivitet for 2023 udgjorde:

Psykiatrien	Aktivitet
Sygehusophold, indlæggelser	3.318
Sygehusophold, besøg (ambulante besøg)	76.232
Virtuelle besøg	43.701
Udekontakter (hjemmebesøg)	13.503

Nyt Aalborg Universitetshospital

Til drift og ibrugtagning af Nyt Aalborg Universitetshospital og Psykiatrien, Nyt Aalborg Universitetshospital er der i budgettet for 2025 afsat 169,4 mio. kr. Herudover er der permanent udmøntet ca. 24 mio. kr. til Digitalisering og IT.

Den Præhospitale Virksomhed

Den Præhospitale Virksomhed (DPV) omfatter ambulancetjeneste (ambulancer og liggende patienttransport), øvrige præhospitale enheder (akutlægebiler, paramedicinerbiler og akutbiler), AMK-vagtcentral med sundhedsfaglig visitation og rådgivning samt disponering af beredskaber, planlægning af præhospitalt beredskab, sundhedsberedskabet, præhospitale uddannelser samt udvikling og forskning. AMK-Vagtcentralen omfatter de sundhedsfaglige visitatorer og de tekniske disponenter som varetager helt essentielle døgnåbne funktioner med henblik på at understøtte et døgnåbent præhospitalt set up. AMK-Vagtcentralen har de seneste år oplevet en stigning i indgående 112-opkald.

Den Præhospitale Virksomhed har driftsansvaret for 60 pct. af ambulancetjeneste og liggende patienttransport i regionen. De øvrige 40 pct. varetages af PreMed A/S. Den kontraktuelle fordeling af Region Nordjylland består af fire delområder, hvor Den Præhospitale Virksomhed står for driften af delområde Nord og Aalborg. Derudover står PreMed for driften af delområde Vest og Syd, som køres i henhold til kontrakt.

Derudover drifter Den Præhospitale Virksomhed regionens øvrige præhospitale enheder, der består af akutlægebiler, paramedicinerbiler og akutbiler.

2025 er tredje hele år, hvor Den Præhospitale Virksomhed står for driften af ambulancetjenesten og den liggende patienttransport. Den Præhospitale Virksomhed har derfor i 2025 fuld fokus på en stabil daglig drift på området samt løbende tilpasning til udviklingen på det præhospitale område. I forlængelse heraf kan konkret nævnes implementering af resultater fra den i Budget 2024 bestilte præhospitale analyse.

Sundhedsstyrelsen er kommet med en akutpulje 2.0, som er en del af et styrket akutberedskab i hele landet som led i aftalen om en Sundhedsreform. Puljen har til formål at styrke akutindsats i hele landet, danskerne skal kunne forvente hurtig og sammenhængende behandling af høj kvalitet – uanset hvor i landet, de er bosat. Den Præhospitale Virksomhed har ansøgt om puljemidler til to projekter, som løber i perioden fra medio 2024 til 2027:

- Konsolidering af Akutlægebil Hjørring
- Øget optag af ambulancebehandlerelever

Budgettet for 2025 for Den Præhospitale Virksomhed udgør samlet set 443,1 mio. kr., fordelt med 236,2 mio. kr. på løn og 206,9 mio. kr. på andre udgifter.

Sygehusapoteket

Sygehusapoteket forsyner de somatiske hospitaler og Psykiatrien i regionen med lægemidler, data og farmaceutiske serviceydelser. Sygehusapoteket drives ud fra Region Nordjyllands ønske om at sikre en rationel lægemiddelforsyning til leveranceområdet, og under hensyntagen til, at Region Nordjylland er interessant i AMGROS I/S.

Sygehusapotekets ydelser omfatter primært:

- Indkøb og pakning af lægemidler til de enkelte hospitalsafsnit, medicinbokse samt udvalgte grupper af patienter, der får leveret til bopæl.

- Lægemedelinformation, som rummer rådgivning og information om lægemidler og brugen af dem samt indkøb af lægemidler i samarbejde med Amgros.
- Klinisk Farmaci, hvor Sygehusapotekets personale sikrer indkøb og hjælp til styring af relevant medicinbeholdning for de enkelte hospitalsafsnit samt sikrer relevant lægemiddelinformation til disse. Derudover bidrager Klinisk Farmaci til øget kvalitet og patientsikkerhed via klinisk farmaceutiske serviceydelser samt udfører lovpligtige medicinskabseftersyn.
- Serviceproduktion, der varetager produktion af færdigblandede antibiotika, TPN samt produktion i mindre skala til den enkelte patient, herunder understøtter IV-hjemmebehandling.
- Cytostatikaproduktion, hvor cytostatikakure færdigtilberedes til den enkelte patient samt pakning af akutbakker til fx hjertestop.

Sygehusapoteket har fokus på løsninger, der går på tværs af sektorer, og bidrager til hospitalernes forandringsproces hen imod behandling i eget hjem.

Fysiske rammer

Sygehusapotekets aktiviteter foregår hovedsageligt på Porsvej 1 i Aalborg. Herudover har Sygehusapoteket mindre produktionslokaler i Medicinerhuset, kontorfunktion på Hobrovej samt klinisk personale decentralt på regionens sygehusmatrikler.

Økonomi og aktivitet

Sygehusapoteket:

- Løn for 2025 udgør	117,5 mio.kr.
- Andre udgifter for 2025 udgør	891,2 mio.kr.
- Salgsindtægter for 2025 udgør	-950,5 mio.kr.
- Indtægter for 2025 udgør	-2,3 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2025 udgør 55,8 mio. kr.

Digitalisering og IT (Sundhed)

Se beskrivelse af IT-området under "Administrationen".

Budget 2025 udgør 436,6 mio. kr.

Central samhandel og privatområdet

Behandling af nordjyske patienter i andre regioner

En del borgere fra Region Nordjylland, der har behov for sygehusbehandling, bliver behandlet på sygehuse i andre regioner. Patienterne behandles jf. Sundhedsstyrelsens specialeplan på ét af tre forskellige specialiseringsniveauer; hovedfunktionsniveau, regionsfunktionsniveau eller højt specialiseret niveau.

Patienter med behov for højt specialiseret behandling håndteres hovedsageligt på universitetshospitalerne i Aarhus og Odense, samt Rigshospitalet og øvrige steder med højt specialiserede funktioner i Region Hovedstaden. Nordjyske patienter behandles oftest uden for regionen, fordi den specifikke behandling ikke indgår i de specialer, der må varetages på Aalborg Universitetshospital.

Patienter på andet behandlingsniveau end højt specialiseret, behandles i andre regioner under ordningen for frit sygehusvalg. Ordningen betyder, at patienter frit kan vælge, hvilket sygehus i landet de vil have behandling på. Patienterne henvises enten direkte fra den praktiserende læge til et sygehus uden for regionen, eller de viderehenvises fra et sygehus i Region Nordjylland til behandling uden for regionen.

Region Nordjylland har et decentralt budgetansvar på samhandelsområdet. Det vil sige, at hospitalerne afregnes, når patienter behandles uden for regionen eller i privat regi. Størstedelen af afregningen vedrørende behandlingen af nordjyske patienter i andre regioner ligger derfor på hospitalerne.

Den resterende del af budgettet anvendes til udgifter, som ikke kan fordeles ud til sygehusene på en meningsfuld måde. Dette dækker blandt andet behandling i udlandet og kørsel. Derudover afholder området også udgifter i forbindelse med reguleringer vedrørende tidligere år samt udgiften til blødermedicin og medicin der udleveres til nordjyske patienter som del af behandlingen i andre regioner.

Budget 2025 for udgifterne under fællesområdet udgør 193,9 mio. kr.

Behandling af patienter fra andre regioner på nordjyske sygehuse

Borgere fra andre regioner har mulighed for at blive behandlet på Region Nordjyllands sygehuse. Enten under ordningen om frit sygehusvalg – eller begrundet i et behov for en specifik behandling på højt specialiseret niveau. Enkelte afdelinger kan dog afvise at behandle frit valgs-patienter fra andre regioner.

Aalborg Universitetshospital har i kraft af sin status som universitetshospital en lang række højt specialiserede afdelinger. Det betyder, at patienter fra hele landet (dog særligt Region Midtjylland), der har behov for højt specialiserede behandling, henvises til Aalborg Universitetshospital. Enten fordi behandlingen ikke findes i patientens egen region, at ventetiden er kortere i Region Nordjylland, eller fordi patienten ønsker at modtage behandlingen i Aalborg.

Indtægterne fra behandlingen af patienter fra andre regioner tilfalder det enkelte hospital. Den resterende del af budgettet vedrører indtægter fra udlændinge, herunder opkrævning for akut-behandling. Disse indtægter bliver ikke fordelt til sygehusene, da det ikke er muligt på en fornuftig måde at opdele indtægterne på de enkelte sygehuse. Området dækker ligeledes af for konsekvenserne af reguleringer vedrørende tidligere år.

Budget 2025 for indtægterne under fællesområdet udgør -8,6 mio. kr.

Behandling af patienter på privathospitaler mv.

Patienter som skal vente mere end det lovgivningsbestemte antal dage på udredning, behandling eller diagnostik undersøgelse, vil ofte have ret til udvidet frit sygehusvalg. Det udvidede frie sygehusvalg betyder bl.a., at patienterne har mulighed for at søge udredning og behandling i privat regi.

Region Nordjylland har derfor aftaler med en række privathospitaler. Enten som udbudsftaler, hvor regionen tilkøber en kapacitet i privat regi, eller som aftalesygehuse, som patienterne kan benytte, når regionens egne hospitaler ikke kan leve op til retten til hurtig udredning og/eller behandling. Udgifterne til behandling af nordjyske patienter på privathospitaler ligger på de enkelte hospitaler.

Det resterende budget anvendes til betaling af hospitalsbehandling foretaget på aftaler hos praktiserende speciallæger samt kørselsudgifter i forbindelse med behandling på privathospitaler der har indgået udbudsftale.

Budget 2025 for udgifterne under fællesområdet udgør 12,5 mio. kr.

Fællesområdet

Sundhedsydelse i specialsektor

Center for Sansenedsættelse i Specialsektoren leverer ydelser, der reelt vedrører regionens sundhedsområde. Der er indgået aftale med sundhedsområdet om omfang og finansiering af ydelserne.

Budget 2025 udgør 8,6 mio. kr.

Rehabiliteringscenter for flygtninge

Rehabiliteringscenter for flygtninge yder tværfagligt tilrettelagt behandling til traumatiserede flygtninge, som har symptomer på PTSD (Posttraumatisk belastningsreaktion) som følge af i andet land at have været udsat for krig, organiseret vold eller tortur, etnisk udrensning, ophold i fængsel eller fangelejr o.l.

Centret leverer ydelser i henhold til Sundhedsloven.

Budget 2025 udgør 14,8 mio. kr.

Patienter i eget hjem

Udgifterne til patienter i eget hjem administreres dels af sygehusene dels af forvaltningen, men indgår ikke i sygehusenes budgetrammer. Budget 2025 udgør 200,4 mio. kr. og vedrører hovedsageligt:

Ilt til patienter

Udgifterne består af leverance af ilt, stationært ilt-anlæg og bærbare ilt-flasker samt elforbrug til iltapparater, der står i patientens eget hjem.

Respiratorpatienter

Her afholdes udgifter til aflønning af faste døgnvagter i patientens hjem, samt anskaffelse af respiratorisk udstyr og andet nødvendig materiale til respiratorbehandling. Regionen refunderer kommunen den del af udgiften, som vedrører selve sygehusbehandlingen. Udgifterne til pleje- og bistandsmæssige opgaver afholdes af kommunerne i henhold til serviceloven. Der aftales et fordelingsforhold mellem Region Nordjylland og kommunen i hvert enkelt tilfælde.

Høreapparater

Regionerne har myndigheds- og finansieringsansvaret for udlevering af høreapparater. Udgifterne i Region Nordjylland afholdes under "patienter i eget hjem" og omfatter udgifter til behandling og udlevering i privat regi, samt udgifterne til udlevering i offentlig regi.

Øvrige

Endelig afholdes der udgifter til Cochlear Implantater, batterier til disse samt parenteral ernæring.

Hospice

Region Nordjylland yder driftstilskud til Hospice Vangen og Hospice Vendsyssel.

På Hospice Vangen er der 15 pladser, mens der på Hospice Vendsyssel er 9 pladser.

Budget 2025 vedrørende driftstilskud til de to hospice-enheder udgør 53,0 mio. kr.

Puljer

I budget 2025 er afsat 420,7 mio. kr. i række centrale puljer. Udmøntningen af disse puljer afventer nærmere sagsbehandling og heraf følgende sagsfremstilling i forhold til Regionsrådet.

Regionsrådet har den 28. oktober, 2024 godkendt 1. udmøntningsrunde af budget 2025 – og dermed hvordan de enkelte indsatser og omstillinger fra budgetforliget for 2025 er indarbejdet i det endelige budget.

Regionsrådets beslutning kan ses her: [Regionsrådet - Regionsrådssalen, Regionshuset](#)

Fællesudgifter

På sundhedsområdet er afsat midler i budgettet til afholdelse af en række udgiftselementer, som er fælles for sundhedsområdet. Der er typisk tale om udgifter, der ikke entydigt kan - eller bør - henføres til den enkelte driftsenhed. Eksempler herpå er udbetalinger af tjenestemandspension, leasingydelse, løn til sygeplejersker i specialuddannelse, udgifter til patienterstatning og Styrelsen for Patientsikkerhed, udgifter til regionens deltagelse i nationale strategier mv. Budgetansvaret og -opfølgningen for disse områder påhviler administrationen.

Budget 2025 udgør 675,5 mio. kr.

Praksisområdet

Praksisområdet omfatter følgende hovedområder: Almen lægehjælp, speciallægehjælp, tilskudsmedicin, tandlægehjælp, fysioterapi, kiropraktik, psykologhjælp, fodterapi, ernæringspræparater, lægeundersøgelse af børn, vaccinationer, profylaktiske svangerundersøgelser samt specialiserede tandlægetilbud, (til særlige patientgrupper med kræft, Sjøgrens syndrom eller sjældne sygdomme).

Regionernes aftalesystem med de praktiserende læger og andre ydere er grundlaget for opbygningen af praksissektoren, hvor de praktiserende læger varetager den behandling, som kan foregå i almen praksis. Hvor det er nødvendigt, henviser den praktiserende læge patienten til hospitalsbehandling, behandling hos en praktiserende speciallæge eller anden behandling i regi af praksissektoren. Hovedparten af de patienter, der konsulterer de praktiserende læger eller speciallæger, færdigbehandles her. En velfungerende praksissektor er således et vigtigt element i forhold til at sikre sammenhæng i patientforløb og har betydning for kapaciteten på sygehusene og overholdelse af ventelistegarantien.

Almen lægehjælp og speciallægehjælp er fuldt ud finansieret af det offentlige. Desuden giver regionen tilskud til medicin, tandlæge- og tandplejehjælp, fysioterapi, kiropraktik, fodterapi og psykologhjælp.

Overordnede målsætninger for Patientforløb og Økonomi – Nære Sundhedstilbud

De overordnede målsætninger for Patientforløb og Økonomi - Nære Sundhedstilbud er:

- At medvirke til at understøtte Region Nordjyllands målsætning om sammenhængende og effektive patientforløb til gavn for borgerne.
- At sikre lægedækning i alle dele af regionen.
- At levere det borgernære tilbud til borgerne i Region Nordjylland i forhold til forebyggelse, diagnosticering og behandling af sygdomme. Dette skal ske ud fra hensyn til kvalitet, effektivitet og økonomi.
- At sikre en effektiv sygdomsbehandling og forebyggelsesindsats indenfor de rammer, som de til enhver tid gældende overenskomster og lokale aftaler giver.
- At sikre, at der kontinuerligt er fokus på kvalitetsudvikling indenfor praksisområdet.
- At medvirke til at styrke og udbygge sammenhængen og samarbejdet mellem regionens primære sundhedstilbud og øvrige sundhedsområder på tværs af områder.
- At arbejde strategisk med at understøtte rekruttering og fastholdelse af alment praktiserende læger og speciallæger.

Handlingsplan

På praksisområdet er der i overenskomsterne fastlagt, at der i hver valgperiode udarbejdes praksisplaner for de enkelte yderområder. I 2025 udarbejdes ny praksisplan for fysioterapiområdet og, afhængig af ny struktur på praksisområdet, også praksisplan for almen praksis. Derudover vil der være fokus på implementering af eksisterende praksisplaner.

Der forhandles nye overenskomstaftaler for fodterapi og kiropraktik i 2024. Disse indeholder forventeligt en række ændringer og nye initiativer som skal implementeres. I 2024 forhandles også ny overenskomstafte på almen praksis til ikrafttræden i 2025.

Regionsrådet vedtog december 2018 en strategi for lægedækning på almen praksis området. Strategien understøtter sikring af lægedækningen i alle dele af regionen både på kort og længere sigt. Der arbejdes kontinuerligt med lægedækning og løbende med tilpasning af strategien for at sikre varige løsninger i forhold til lægedækningen i hele regionen. Dette arbejde fortsættes i 2025. Det forventes, at der vil være ny lovgivning på dette område, som følge af sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger, der skal implementeres.

I 2024 blev efterkontrollfunktionen på praksisområdet styrket. Det giver grundlag for en øget indsats på området i 2025.

På praksisområdet er der tillige et fokus på ventetidsproblematikker indenfor en række områder, herunder speciallægeområdet i forhold til den telefoniske tilgængelighed til lægevagten. I forhold til lægevagt arbejdes der løbende med opdatering og implementering af handleplaner i forhold til nedbringelse af ventetiden.

Nære Sundhedstilbud arbejder forsat videre med at skabe rammen for understøttelse og koordinering af datadrevet kvalitetsudvikling på praksisområdet med henblik på at opnå kvalitetsforbedringer indenfor såvel de enkelte områder som i de tværgående patientforløb

Nære Sundhedstilbud understøtter forsat kvalitetsarbejdet i kvalitetsklyngerne i almen praksis med dataudtræk, implementering af de nationale KiAP klyngepakker, udvikling af nordjyske klyngepakker på udvalgte indsatsområder, facilitering og sparring. Der arbejdes med stort fokus på implementeringen af "Vælg Klogt".

Ressourceudvikling

Overordnet ressourceudvikling i perioden fra 2022-2025

Mio. kr.	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025
Almen Lægehjælp	1.134,9	1.229,7	1.219,2	1.270,8
Speciallægehjælp	336,2	364,9	356,7	368,6
Tandlægehjælp	153,3	156,3	162,8	159,1
Fysioterapi	42,4	44,1	48,2	49,1
Øvrige områder	129,1	126,6	145,8	149,3
I alt ekskl. medicin	1.795,9	1.921,6	1.932,7	1.996,9
Medicin	699,0	821,4	787,0	798,0
I alt	2.494,9	2.743,0	2.719,7	2.794,9

Ressourceopgørelsen er i årets priser

"Øvrige områder" indeholder blandt andet udgifter til kiropraktorer, fodterapeuter, psykologhjælp, profylaktiske svangerundersøgelser, lægeundersøg

Administration på sundhedsområdet

Regionens administrative enheder er beskrevet i budgetbemærkningerne vedr. Administrationen, som følger senere i denne publikation.

Investeringer på Sundhedsområdet

Anlægsrammen for 2025 blev fastsat allerede i forbindelse med Økonomiaftalen for 2024, og forligspartierne noterer med tilfredshed, at der i såvel 2024 som 2025 blev aftalt en høj anlægsramme på sundhedsområdet sammenlignet med tidligere år. Rammen på sundhedsområdet i Region Nordjylland udgør således ca. 394 mio. kr. i 2025.

Dette gjorde det muligt i 2024 at igangsætte arbejdet med de fire store projekter, som har været italesat de seneste år og som er vigtige grundpiller i udviklingen af de nordjyske hospitaler.

Det drejer sig om:

- Neurorehabiliteringen Brønderslev med et nybyggeri af 30 sengepladser med tilhørende træningsfaciliteter og servicefunktioner i moderne rammer
- Ny Behandlingsbygning Hjørring indeholdende nyt operationsafsnit og billeddiagnostisk afsnit til erstatning for nedslidt bygning. Herudover suppleres med vagtværelser og flytning af kantinefaciliteter
- Patient- og barselshotel på Øst-matriklen som en integreret del af og i tæt nærhed til Hospitalsbyen og opføres og indrettet således, at faciliteterne kan anvendes som et nødsengeafsnit
- Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matriklen til Øst-matriklen

Forligspartierne vil have fokus på fremdriften på etableringen af Patient- og barselshotellet, herunder i forbindelse med kommende behandlinger af sagen i Forretningsudvalget.

Forligspartierne har i et langsigtet perspektiv valgt at indarbejde den resterende udflytning af funktioner fra Syd-matriklen til Øst-matriklen indenfor hovedområderne - Ambulatorier og Onkologi – frem mod 2035 for at understøtte rømningen og frasalget af Syd-matriklen på Hobrovej. Der igangsættes et analysearbejde af udflytnings- investeringstakten i forhold til udflytningen af ambulatorier og onkologien som forligspartierne ser frem til en præsentation af.

De seneste års forhøjede anlægsrammer muliggør en forventning om, at anlægsniveauet til byggeri holdes på samme niveau de kommende budgetår (ca. 300 mio. kr.) og med denne forudsætning har forligspartierne valgt at igangsætte en række mindre anlægsprojekter indenfor Sundhedsområdet med nybyggeri, renoveringer, udskiftninger samt optimeringer af driften hos regionens virksomheder, hvor opfyldelse af regionens klima- og bæredygtighedsindsatser er et centralt tema.

I lighed med budgettet for 2024 prioriterer forligspartierne i 2025 én større pulje til anlægsprojekter under afklaring og som kan igangsættes, når anlægsøkonomien er kvalificeret og fastlagt. Nogle af de centrale anlægsprojekter i denne pulje er:

- Etablering af en central bio-bank på Øst-matriklen til brug i forskningsøjemed
- Etablering af yderligere vagtværelser på Øst-matriklen til sikring af de overenskomstmæssige bindinger til hospitalets læger
- Planlægning og indretning af Forsknings-/Uddannelsesbygningen på Øst-matriklen

Indflytningen og ibrugtagningen af hospitalet i 2026 på Øst-matriklen prioriteres højt fra forligspartiernes side og på den baggrund er der afsat midler til at sikre virksomhedskritiske tilpasninger fra infektionshygiejnen, patientsikkerheds- og arbejdsmiljøområdet samt tilpasninger mv. i forhold til at sikre den bedst mulige driftsmæssige funktionalitet af hospitalet.

Der er herudover et behov for genanskaffelser af apparatur frem til indflytningen og ibrugtagningen, idet en del af apparaturet fra Nord- og Syd-matriklerne er udfasede og ikke relevant at flytte med til Øst-matriklen.

Der afsættes et beløb til anskaffelse af en operationsrobot på Regionshospitalet i Hjørring til understøttelse af hospitalets fortsatte udvikling på det kirurgiske område.

Herudover afsættes midler til etablering af lokale blodtappesteder på matriklerne i Farsø og Frederikshavn.

Endelig er der afsat anlægsmidler til OPP-Psykiatriens etape II på Øst-matriklen til at sikre færdiggørelsen af byggeriet.

En anden vigtig indsats som forligspartierne har prioriteret højt er affaldsområdet med henblik på efterlevelse af den nye nationale lovgivning om, at der skal ske sortering i affaldsfraktioner og hermed understøtte de regionale klimatiltag. Der er behov for udvidelse og ombygninger af hospitalernes udendørs affaldsgårde og indvendigt i blandt andet skyllerum for at kunne rumme flere affaldsfraktioner og affaldscontainere, anskaffelse af nye affaldsbeholdere samt anskaffelse af forskellige automatiske affaldsløsninger.

Som en del af Økonomiaftalen 2025 er der afsat knap 95 mio. kr. til medicoteknisk udstyr, IT og cybersikkerhed samt til digital hjemmebehandling til anskaffelse af glukosemålere til diabetespatienter. Forligspartierne har valgt at prioritere yderligere midler i 2025 til styrelse af den regionale IT cybersikkerhed for at styrke den regionale it-sikkerhed set i lyset af det aktuelle trusselsbillede i Europa og øvrige myndigheders anbefalinger og oprustning. Endvidere prioriteres anskaffelse af et nyt regionalt indkøbssystem i de kommende år.

Forligspartierne har endelig prioriteret to centrale puljer i anlægsbudgettet for 2025 til Regionens virksomheder:

- Sikker drift som omfatter renoveringer og udskiftninger af blandt andet tekniske installationer, klimaskærm samt indvendige overflader. Som en del af Økonomiaftalen er der aftalt en ny Sundhedsfond i 2025 som forligspartierne forventer vil have det samme fokus og på den baggrund er puljebeløbet i 2025 reduceret i forhold til foregående år. I udmøntningen af midler til sikker drift vil klimahensyn og bæredygtighed være i fokus
- Klima, energi og bæredygtighed har fortsat en stor bevågenhed hos forligspartierne og der er afsat en pulje til at fortsætte indsatsen i forhold til klima og energi med optimering af regionens bygninger med energiprojekter afledt af energiscreeningerne i 2023. Herudover har forligspartierne stort fokus på implementeringen af den nye regionale bæredygtighedsstrategi for regionale nybyggerier såvel som ombygninger i eksisterende bygninger

Investerings oversigt for Sundhedsområdet 2025 til 2028	Tidligere år	2025	2026	2027	2028	Efterfølg- ende år	Overslag i alt
Aalborg Universitets hospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bl.a. mindre ombygninger		30.000	32.000				62.000
NAU anskaffelser og tilpasninger i Aalborg Øst		35.000	15.000				50.000
Infrastruktur	86.000	23.000					109.000
Patient- og barselshotel (incl. 6 mio. kr. til radiojodstue) samt opgradering til nødsengeafsnit ifm. pandemi med lit/sug, medicinrum mv.	18.000	2.000	39.000	71.000			130.000
Pulje til fortsat udflytning fra Syd-matrikken			5.200	12.700	28.200	1.353.900	1.400.000
Ombygning og modernisering af operationsstuer i Thisted	8.810	13.000	4.500				26.310
I alt Aalborg Universitets hospital		103.000	95.700	83.700	28.200	1.353.900	
Psykiatrien							
Psykiatri, etape I, Aalborg Øst	290.415	10.000					300.415
Psykiatri, etape I, Aalborg Øst - Satspuljemidler	-83.000						-83.000
Psykiatri, etape I, Aalborg Øst - Inventar - Styrket psykiatri	5.010						5.010
Psykiatri, etape II, Aalborg Øst - fremtidssikring af flexible løsninger	20.000	24.000					44.000
Psykiatri, etape II, Aalborg Øst - udstyr	9.000	11.000					20.000
I alt Psykiatrien		45.000					
Regions hospital Nordjylland							
Behandlingsbygning i Hjørring	4.000	13.400	65.200	121.000	195.900	165.500	565.000
Patient- og barselshotel, Hjørring	2.750	14.750	2.000				19.500
Pulje til personalekantine og vagtværelser i Hjørring		2.700	4.000	6.000	5.400	500	18.600
Neurorehabilitering, Brønderslev	115.000	51.000	53.500	10.500			230.000
Indkøb og opsætning af en operationsrobot til Hjørring		7.650	6.350				14.000
I alt Regionshospital Nordjylland		89.500	131.050	137.500	201.300	166.000	
Sygehusapotek							
Ombygninger på sygehusapoteket, etape I		2.000	6.000	14.000	18.000	13.000	53.000
Ombygninger på sygehusapoteket, etape II						40.000	40.000
I alt Sygehusapoteket		2.000	6.000	14.000	18.000	53.000	
IT og digitalisering							
IT-investeringer		30.000	15.000	15.000	15.000	60.000	135.000
Cyber- og informationssikkerhed	5.200	8.200					13.400
Instrumenter - Stericentral	10.600	16.000					26.600
Finansiering af anskaffelser		20.000					20.000
Nyt indkøbs- og kontraktstyringssystem	2.000	5.700	3.700	4.000	4.100		19.500
Apparatur og inventar til kommende Plasmaferencecenter			2.500				2.500
I alt IT og digitalisering		79.900	21.200	19.000	19.100	60.000	
Fælles puljer							
APV (arbejds miljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500	14.000	28.000
Pulje til forundersøgelse og analysepulje		4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	36.000
Pulje til affaldssortering	3.200	19.200					22.400
Pulje til anlægsprojekter under kvalificering	54.250	600	12.550	12.300	4.900		84.600
Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger samt uforudsete udgifter		10.000	10.000	10.000	10.000		40.000
Pulje til sikker drift, vedligeholdelse og levetidsforlængelser		5.000	5.000	5.000	5.000		20.000
Pulje til klima, energi og bæredygtighed		10.000	10.000	10.000	5.000		35.000
Lokale tæppesteder		1.400					1.400
Digital hjemmebehandling	5.400	7.100	5.300				17.800
Videreførsel af nuværende bemanning i Byg Hospitalsbyen samt Byg og Ejendomme		13.700					13.700
I alt fælles puljer		75.000	50.850	45.300	32.900	32.000	
Total Sundhedsområdet		394.400	304.800	299.500	299.500		

Den budgetterede omsætning i 2025 ved Kvalitetsfondsprojektet, Nyt Aalborg Universitetshospital udgør 560 mio. kr.

Specialektoren

Specialektoren driver Region Nordjyllands tilbud inden for social- og specialundervisningsområdet. I det følgende præsenteres budgettet for Specialektorens tilbud samt administrationen.

Budgettet for Specialektoren afspejler den styringsramme, som virksomheden er underlagt under Den Nordjyske Socialaftale og for ydelser leveret til den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation (VISO) ved Socialstyrelsen. Samlet udgør budgettet 806,9 mio. kr. Dertil forventes en ikke-budgetteret omsætning vedrørende tillægsydelser på anslået 79,7 mio. kr.

Større ændringer i driften af tilbuddene aftales i den årlige rammeaftale (Den Nordjyske Socialaftale), som indgås mellem de nordjyske kommuner og Region Nordjylland.

Virksomheden løser desuden opgaver, der hører under Region Nordjyllands sundhedsområde.

Nedenfor fremgår Specialektorens bevillingsoversigt for 2025.

Bevillingsoversigt

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Specialektorens område			
Omsætning netto i alt	0	1.344.306	1.344.306
Driftsomkostninger	759.752.429	11.050.484	770.802.912
Overført fra centralt budget samt fælles	37.896.644	-442.784	37.453.860
Indtægter/omsætning	-797.649.073	-9.263.394	-806.912.467
Rammeaftaleområdet			
Rammeaftaleområdet nettobudget	0	1.344.306	1.344.306
Driftsomkostninger	733.014.549	11.050.484	744.065.033
Overført fra centralt budget samt fælles	36.493.404	-442.784	36.050.620
Takstindtægter	-769.507.954	-9.263.394	-778.771.348
Området for Socialpsykiatri			
Områdets nettobudget	0	0	0
Driftsomkostninger	166.219.923	1.201.094	167.421.018
Overført fra centralt budget samt fælles	8.332.789	-42.514	8.290.275
Takstindtægter	-174.552.712	-1.158.580	-175.711.292
Bostedet Brovst			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	21.077.004	0	21.077.004
Direkte øvrig	2.373.383	0	2.373.383
Rente og afskrivninger	2.212.479	310.159	2.522.638
Overført fra centralt budget	1.283.560	2.560	1.286.120
Takstindtægter	-26.946.426	-312.719	-27.259.145
Bostedet Kærvang			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	32.651.182	0	32.651.182
Direkte øvrig	2.813.364	0	2.813.364
Rente og afskrivninger	3.819.375	-678.745	3.140.631
Overført fra centralt budget	1.957.316	-45.684	1.911.633
Takstindtægter	-41.241.238	724.428	-40.516.810
Bostedet Solsiden			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	25.060.722	0	25.060.722
Direkte øvrig	3.370.352	0	3.370.352
Rente og afskrivninger	1.519.567	314.136	1.833.703
Overført fra centralt budget	1.489.398	9.238	1.498.637
Takstindtægter	-31.440.039	-323.374	-31.763.414

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Bostedet Hadsund			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	28.098.381	0	28.098.381
Direkte øvrig	3.768.520	0	3.768.520
Rente og afskrivninger	3.362.317	622.904	3.985.221
Overført fra centralt budget	1.757.765	17.543	1.775.308
Takstindtægter	-36.986.983	-640.447	-37.627.430
Bostedet Aars			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	28.805.224	0	28.805.224
Direkte øvrig	3.436.170	0	3.436.170
Rente og afskrivninger	3.851.883	632.640	4.484.523
Overført fra centralt budget	1.844.749	-26.172	1.818.577
Takstindtægter	-37.938.026	-606.468	-38.544.493
Området for Kommunikation og Specialpædagogik			
Områdets nettobudget	0	0	0
Driftsomkostninger	296.315.255	460.486	296.775.741
Overført fra centralt budget samt fælles	14.742.980	-47.380	14.695.601
Takstindtægter	-311.058.235	-413.107	-311.471.342
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	48.951.801	0	48.951.801
Direkte øvrig	7.086.845	0	7.086.845
Rente og afskrivninger	3.846.334	121.830	3.968.164
Overført fra centralt budget	2.976.783	-5.394	2.971.389
Takstindtægter	-62.861.763	-116.436	-62.978.199
Botilbud for Voksne med Døvblindhed			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	54.466.594	0	54.466.594
Direkte øvrig	5.927.428	0	5.927.428
Rente og afskrivninger	4.427.596	133.572	4.561.168
Overført fra centralt budget	3.236.340	-19.920	3.216.420
Takstindtægter	-68.057.958	-113.653	-68.171.610
Center for Sansenedsættelse			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	38.678.315	0	38.678.315
Direkte øvrig	18.848.347	0	18.848.347
Rente og afskrivninger	1.581.723	450.957	2.032.680
Overført fra centralt budget	2.965.638	-16.407	2.949.231
Takstindtægter	-62.074.022	-434.550	-62.508.573
Specialbørnehjemmene			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	58.074.828	0	58.074.828
Direkte øvrig	9.134.684	0	9.134.684
Rente og afskrivninger	3.685.574	-170.786	3.514.788
Overført fra centralt budget	3.498.352	3.740	3.502.092
Takstindtægter	-74.393.438	167.046	-74.226.392

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Neurocenter Østerskoven			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	33.104.233	0	33.104.233
Direkte øvrig	7.106.038	0	7.106.038
Rente og afskrivninger	1.394.916	-75.087	1.319.829
Overført fra centralt budget	2.065.867	-9.399	2.056.468
Takstindtægter	-43.671.054	84.486	-43.586.568
Området for Rehabilitering og Socialt Udsatte Borgere			
Områdets nettobudget	0	1.344.306	1.344.306
Driftsomkostninger	39.843.543	1.089.791	40.933.334
Overført fra centralt budget samt fælles	1.993.991	32.927	2.026.917
Takstindtægter	-41.837.534	221.588	-41.615.946
Den Sikrede Institution Kompasset			
Nettobudget	0	1.344.306	1.344.306
Direkte løn	20.982.479	416.760	21.399.239
Direkte øvrig	4.752.372	303.150	5.055.522
Rente og afskrivninger	1.871.654	394.264	2.265.918
Overført fra centralt budget	1.382.334	39.843	1.422.177
Takstindtægter	-28.988.839	190.289	-28.798.551
Forsorgshjemmet Aas			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	9.602.002	0	9.602.002
Direkte øvrig	2.222.670	0	2.222.670
Rente og afskrivninger	412.366	-24.383	387.983
Overført fra centralt budget	611.656	-6.916	604.740
Takstindtægter	-12.848.694	31.299	-12.817.396
Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke			
Områdets nettobudget	0	0	0
Driftsomkostninger	230.635.828	-7.728.337	222.907.491
Overført fra centralt budget samt fælles	11.423.644	-385.817	11.037.828
Takstindtægter	-242.059.472	8.114.154	-233.945.319
Aktivitets- og Samværstilbuddet - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	12.415.714	0	12.415.714
Direkte øvrig	1.580.233	0	1.580.233
Rente og afskrivninger	760.008	-141.220	618.788
Overført fra centralt budget	731.215	-7.529	723.686
Takstindtægter	-15.487.170	148.749	-15.338.421

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Autismespektrumforstyrrelser - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	51.055.620	-6.912.948	44.142.672
Direkte øvrig	6.662.094	-766.287	5.895.807
Rente og afskrivninger	3.125.819	-862.077	2.263.743
Overført fra centralt budget	3.010.292	-420.416	2.589.877
Takstindtægter	-63.853.826	8.961.727	-54.892.098
Domfældte og Kriminalitetstruede - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	24.465.037	0	24.465.037
Direkte øvrig	3.184.262	0	3.184.262
Rente og afskrivninger	1.485.899	-275.347	1.210.551
Overført fra centralt budget	1.443.701	-14.633	1.429.068
Takstindtægter	-30.578.899	289.980	-30.288.919
Komplekse Udviklingsforstyrrelser - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	29.594.452	0	29.594.452
Direkte øvrig	3.739.243	0	3.739.243
Rente og afskrivninger	1.811.991	-337.145	1.474.846
Overført fra centralt budget	1.745.673	-22.040	1.723.633
Takstindtægter	-36.891.359	359.185	-36.532.174
Psykiatri og Udviklingshandicap - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	40.373.000	1.979.139	42.352.139
Direkte øvrig	5.264.864	0	5.264.864
Rente og afskrivninger	495.881	17.615	513.497
Overført fra centralt budget	2.282.051	101.253	2.383.303
Takstindtægter	-48.415.796	-2.098.007	-50.513.803
Særforanstaltninger - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	37.592.367	0	37.592.367
Direkte øvrig	4.718.146	0	4.718.146
Rente og afskrivninger	2.311.197	-430.068	1.881.129
Overført fra centralt budget	2.210.712	-22.451	2.188.261
Takstindtægter	-46.832.422	452.519	-46.379.902

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
VISO			
VISO nettobudget	0	0	0
Direkte driftsudgifter	26.737.879	0	26.737.879
Overført fra centralt budget	1.403.240	0	1.403.240
Indtægter	-28.141.119	0	-28.141.119
Området for Kommunikation og Specialpædagogik			
Nettobudget	0	0	0
Direkte driftsbudget	24.724.328	0	24.724.328
Overført fra centralt budget	1.297.566	0	1.297.566
VISO indtægter	-26.021.895	0	-26.021.895
Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte driftsbudget	2.013.551	0	2.013.551
Overført fra centralt budget	105.674	0	105.674
VISO indtægter	-2.119.225	0	-2.119.225
Fællesudgifter for virksomheden			
Tværgående indsatser i sektoren	1.908.919	0	1.908.919
Overført til tilbuddenes budgetter	-1.908.919	0	-1.908.919
Fordeling af centralt budget			
Specialektorens administration	21.305.744	0	21.305.744
Andel af fællesadministration	14.239.198	0	14.239.198
Samlet overførsel til tilbuddenes budgetter	35.544.941	0	35.544.941
Pulje til Trepartsaftalen	0	16.027.449	16.027.449

Budgetbemærkninger

Som det fremgår, indeholder bevillingsoversigten kolonnerne Budgetoplæg, Ændringer samt Endeligt budget (Budget 2025). Dermed består det endelige budget af budgetoplægget (sidste års budget fremskrevet til 2025) samt aftalte justeringer af ydelser (ændringer).

Hvert tilbud er budgetteret med:

- Direkte løn: pædagogisk omsorgspersonale, servicepersonale, ledelse, administrationsløn.
- Direkte øvrig: drift, udvikling, administrationsdrift, ejendom- og kapitaludgifter.
- Rente og afskrivninger: forrentning af bygninger, teknisk anlæg og inventar. Afskrivning på de dele heraf, som forventes genanskaffet, når det er slidt ned.
- Overført til Centralt budget: tværgående fællesudgifter, centralt overhead, som vedrører omkostninger til Specialektorens administration samt andel af Region Nordjyllands fællesadministration.
- Takstindtægter: det budgetterede niveau for indtægter fra de kommunalt betalte takster.

Specialektorens ydelser aftales i Den Nordjyske Socialaftale med de nordjyske kommuner. De økonomiske vilkår i aftalen er angivet i den underliggende styringsaftale, der skal sikre, at der er ensartede og aftalte rammer for samhandlen mellem leverandør og køber.

Dertil leverer Specialektoren specialrådgivning og vejledning for Socialstyrelsen (VISO). Kommunerne kan kontakte VISO, hvis de har behov for rådgivning om og udredning af komplicerede sager indenfor socialområdet. Specialektoren leverer selve ydelserne, som betales af Socialstyrelsen. Ydelsernes omfang aftales én gang pr. år.

Generelt skal der være overensstemmelse mellem tilbuddenes omkostninger og indtægter. Hvert tilbud får dermed et budget, som netto skal gå i nul. Samlet set er Specialektoren forpligtet til at sikre effektiv drift af virksomheden og arbejder derfor på at håndtere de underskud, der måtte opstå på enkelte tilbud inden for virksomhedens samlede driftsramme. Underskud, der ikke kan håndteres inden for driftsrammen, kan håndteres via de hensatte konsolideringsmidler eller endeligt via regulering af taksterne.

Region Nordjylland er forpligtet til at tilpasse kapaciteten og sammensætningen af Specialektorens tilbud og ydelser på baggrund af kommunernes efterspørgsel. Ændringer af kapacitet eller sammensætning af tilbud aftales i regi af Den Nordjyske Socialaftale. Den underliggende styringsaftale fastlægger, hvordan der budgetteres med et centralt budget til administration. Omkostningsniveauet til centralt overhead i Specialektoren er i 2025 på 4,58 % af takstberegningsgrundlaget. En forholdsmæssig del af centralt overhead dækkes desuden af indtægter fra Socialstyrelsen gennem VISO-området.

I følgende afsnit fremgår de væsentligste ændringer for tilbud under Den Nordjyske Socialaftale samt for VISO-området for 2025 i forhold til 2024.

Beskrivelse af væsentlige budgetændringer

På fire af Specialektorens tilbud er der budgetændringer på posterne *direkte løn* og/eller *direkte øvrig*. Ændringerne er et udtryk for, at der er sket en udvidelse eller reduktion af budgettet ift. budgetoplægget. Dertil er der ét af de fire tilbud, der budgetteres med et underskud grundet særlige lovgivningsmæssige regler. Nedenfor beskrives kort årsagerne bag disse budgetændringer. Derudover beskrives enkelte øvrige forhold, som har betydning for bevillingsoversigten.

Ændringerne vedr. tilbud under Den Nordjyske Socialaftale bliver godkendt af kommunerne ifm. takstindmeldingerne for 2025.

Neurocenter Østerskoven

I januar 2024 blev det aftalt med de nordjyske kommuner, at der skulle ske en tilpasning af antallet af pladser på Neurocenter Østerskoven. Samtidig blev det aftalt, at tilbuddet skulle overgå til den ny ydelses- og takststruktur. Der er på den baggrund udarbejdet et budget for 2025, der afspejler de aftaler, der blev indgået med kommunerne i forhold til ovenstående.

Neurocenter Østerskoven oplever medio 2024 en fortsat lav belægning på afdelingen for borgere med erhvervet hjerneskade, hvorfor der er genoptaget en dialog med de nordjyske kommuner omkring en yderligere reduktion af antallet af pladser på afdelingen. Ved 1. behandling af det politiske budget er det endnu ikke afklaret, hvilke pladsmæssige reduktioner, der vil komme og dermed kan der for nuværende ikke siges noget om de budgetmæssige konsekvenser. Såfremt der aftales en reduktion i budgettet, vil dette blive forelagt politisk.

Den Sikrede Institution Kompasset

Der er lavet en mindre tilpasning af budgettet, da der fejlagtigt ikke var indregnet omkostningsramme til bygningsvedligehold og pedelfunktion i det oprindelige budget. Denne fejl er nu blevet korrigeret, hvorved budgettet er øget med 0,7 mio. kr.

Den Sikrede Institution Kompasset budgetterer med et underskud på 1,3 mio.kr, da tilbuddet havde et større akkumuleret overskud efter regnskab 2023. Overskuddet tilbagebetales i 2025 via objektiv finansiering, hvorved kommunernes udgifter for driften af de retlige plaser på tilbuddet bliver mindre.

Autismespektrumforstyrrelser – Sødisebakke

Det har været nødvendigt at lave en nedskrivning af antallet af pladser, da afdeling Kuben med fire boliger skal udfases grundet, at boligerne ikke er tidssvarende i forhold til det pædagogiske formål. Dette medfører en budgetreduktion på 9,0 mio. kr.

Psykiatri og Udviklingshandicap – Sødisebakke

Der budgetteres med en opnormering af nattevagter på afdeling Bøgedal og Højbo, så nattevagtsnormeringen på disse afdelinger afspejler målgruppens behov for støtte i nattetimerne. Dette medfører en budgetstigning på 2,0 mio. kr.

Pulje til Trepartsmidler

I 2023 er der lavet en Trepartsaftale, som giver en ekstraordinær lønstigning til pædagoger, sygeplejersker og SOSU'er, som indføres i 2024-2026. Den endelige økonomiske konsekvens for det enkelte tilbud i 2025 er endnu uafklaret. Til håndtering af den konkrete udmøntning af aftalen for de enkelte tilbud er der lavet en central pulje til efterfølgende fordeling. Der er på baggrund af et foreløbigt estimat afsat 16 mio. kr. Tilbuddene vil endelig blive kompenseret for de faktiske merudgifter på baggrund af konsekvenserne af Trepartsaftalen, og takster vil på den baggrund blive opskrevet derefter.

Tekniske ændringer

Renter og afskrivninger

Generelt vil nye projekter vedr. renovering og nybyggeri øge budgettet for "Renter og afskrivninger". Dertil er den interne rente vedr. Specialektorens driftsudgifter samt anlægsrenten steget, hvilket giver anledning til øget renteudgifter.

Overført fra centralt budget

Ændringer i tilbuddenes driftsbudgetter vil give nogle forholdsmæssige forskydninger ift. centralt overhead, da dette fordeles procentvis ud fra tilbuddenes indtægtsbudget. Dette fremgår af bevillingsoversigtens ændringskolonne ud for hvert tilbud under "Overført fra centralt budget".

Specialektorens strategiske fokusområder

For Specialektoren arbejdes der på at skabe kontinuitet og sammenhæng imellem budgetårenes udviklingsfokus.

For hvert budgetår tages der afsæt i de udfordringer, tendenser og opmærksomhedspunkter, som har indflydelse på Specialektorens udvikling. Dette afspejles i Specialektorens fokus for 2025.

Attraktiv arbejdsplads

Borgere der benytter Specialektorens tilbud, skal opleve indsatser af høj kvalitet og mødes med de rette kompetencer. Derfor vil Specialektoren fortsat have fokus på at skabe en attraktiv arbejdsplads for nuværende og kommende medarbejdere.

Under dette fokus arbejdes med følgende:

- Borgernære kompetencer og ressourcer, hvor formålet er at fastholde kompetent arbejdskraft via nedbringelse af sygefravær og af personalegennemstrømning.
- Kompetenceudvikling af ufaglærte, hvor formålet er et udvidet rekrutteringsgrundlag med henblik på at tilvejebringe kompetent arbejdskraft via introforløb og løbende opkvalificering af ufaglærte.
- Rette brug af vikarer, hvor formålet er at skabe en fleksibel, effektiv og kvalitativ opgaveløsning i tilbuddene.

Foretrukken leverandør med specialiserede tilbud

Specialektoren skal være en professionel leverandør på det specialiserede socialområdet hvilket fordrer et godt og tæt samarbejde med borgerne, de pårørende og kommunerne.

Under dette fokus arbejdes der med følgende:

- Det professionelle samarbejde med kommunerne, hvor formålet er at styrke Specialektorens position som en attraktiv leverandør med fokus på, at borgerne kan få et godt forløb via koordineret samarbejde med kommuner og borgere.
- Tilgang til pårørendesamarbejde i Specialektoren, hvor formålet er det gode samarbejde med pårørende - med borgeren i centrum.

Investeringer indenfor Specialektoren

Investeringsoversigt for Specialektoren 2025 til 2028	2025	2026	2027	2028	Over- slag i alt
Fællespulje - bygningsvedligeholdelse	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
Fællespulje - energirenoveringer	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
Udviklingspulje	15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
16 skærmede boliger - Sødisebakke	5.000	25.000	30.000		60.000
Anlægsramme	27.000	47.000	52.000	22.000	148.000
Investeringsramme - øvrige driftsmidler	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
I alt anlægs- og investeringsramme	32.000	52.000	57.000	27.000	168.000

Der er afsat en fællespulje til større vedligeholdelsesarbejde og fysisk APV, samt en til energirenovering. Dertil er der afsat en udviklingspulje til at finansiere opstart af anlægsarbejde med behov for en hurtig opstart mhp. at kunne imødekomme aftaler med kommunerne om etablering og udvikling af nye tilbud. Investeringsrammen for øvrige driftsmidler anvendes til finansiering af større anskaffelser med anlægs-karakter, herunder biler, køretøjer og teknisk udstyr.

Investeringsrammen er forhøjet med 2 mio.kr. i 2025 og frem, da prisen for elbiler medfører et behov for en større pulje ud fra den udskiftningsprofil Specialektorens biler har.

Det er aftalt med de nordjyske kommuner, at der etableres 16 nye skærmede boliger i området.

Udviklingspuljen finansierer blandt andet etablering af det nye døgntilbud med 10 pladser til børn og unge mellem 14-23 år med svær selvskadende adfærd.

Regional udvikling

På det regionale udviklingsområde omfatter regionernes opgaveportefølje kollektiv trafik, råstof- og jordforureningsområdet, ungdomsuddannelse og kulturel virksomhed. Herudover udarbejder Regionen en regional udviklingsstrategi omfattende de nævnte kerneopgaver og i tilknytning hertil den fremtidige udvikling af regionens infrastruktur, mobilitet, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling, klimatilpasning og grænseoverskridende samarbejder. Udviklingsstrategien for perioden 2024-27 er vedtaget af Regionsrådet i december 2023.

Regionerne har således betydelige drifts- og udviklingsopgaver på centrale kerneopgaver og spiller en væsentlig rolle som katalysator for udvikling og som bindeled mellem offentlige og private aktører i arbejdet med at skabe en region i fremgang på et bæredygtigt og balanceret grundlag.

Økonomiaftalen for 2025 indebærer, at regionens udgiftsramme er reduceret med 0,9 mio. kr. som følge af forudsatte administrative omprioriteringer. Herudover er der mindre tekniske ændringer med baggrund i forudsætningerne i Økonomiaftalen, herunder efterregulering af den befolkningsprognose, som ligger til grund for beregningen af udviklingsbidraget. Samlet set betyder disse forhold, at budgetoplægget udviser et negativt råderum på ca. 1,2 mio. kr. hvilket har været udgangspunktet for budgetlægningsen for 2025.

Bevillingsoversigt

Regional Udvikling	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
BALANCE (Omkostningsbaseret)	325.511.573	-1.161.573	324.350.000
REGIONAL UDVIKLING	-324.350.000		-324.350.000
BALANCE (Udgiftsbaseret)	325.497.267	-1.161.573	324.335.693
REGIONAL UDVIKLING	-324.350.000		-324.350.000
Bevilling			
Kollektiv trafik	187.116.060	-2.495.073	184.620.987
Betaling til Nordjyllands Trafikselskab busdrift	194.727.427	-7.264.406	187.463.021
Betaling til Nordjyllands Trafikselskab togdrift	145.879.861	-7.853.895	138.025.966
Efterregulering (tilgodehavende/gæld hos NT)	9.593.368	-14.644.368	-5.051.000
Tilskud fra staten vedr. regionaltog	-107.915.950	4.515.950	-103.400.000
Anlægstilskud vedr. lokalbaner	-27.004.560	104.560	-26.900.000
Garantiprovision for lån til tog hos NJ	-1.329.770	12.770	-1.317.000
Grøn omstilling - tilskud fra grønne puljer	-6.853.430	2.653.430	-4.200.000
Finansforskydning (underskud føres 2 år frem)	-19.980.886	19.980.886	
Bevilling			
Jordforurening	44.168.806	0	44.168.806
Løn	14.648.933		14.648.933
Andre udgifter	31.705.359		31.705.359
Momsrefusioner	-2.411.357		-2.411.357
Barselsfond	225.871		225.871

Regional Udvikling	Budgetoplæg	Ændringer	Budget 2025
Bevilling			
Øvrige regionale aktiviteter	50.284.267	2.000.000	52.284.266
Særlige initiativer	42.848.297	2.000.000	44.848.297
<u>Regional udviklingspulje</u>			
Sundhedsinnovation	6.141.286	350.000	6.491.286
Innovationsklinik	5.952.915	-1.000.000	4.952.915
Klima og grøn omstilling	9.214.142	300.000	9.514.142
Bæredygtig mobilitet	0	350.000	350.000
Uddannelse	10.242.275	500.000	10.742.275
Medfinansiering af EU's socialfond	1.734.741		1.734.741
Sikring af kvalificeret arbejdskraft (STEM)	4.162.595		4.162.595
Kulturinitiativer	5.235.431	500.000	5.735.431
Borgerinddragelse	164.912		164.912
Forbedrings tiltag vedr. kollektiv trafik		1.000.000	1.000.000
Analyser og internationalt arbejde	7.435.970	0	7.435.969
Analyser og internationalt arbejde	3.167.516		3.167.516
Kontingenter og medlemskaber	4.268.453		4.268.453
Bevilling			
Andel af fælles administration	5.440.054	0	5.440.054
Løn (udgiftselementer)	5.425.748		5.425.748
Løn (omkostningselementer)	14.306		14.306
Bevilling			
Centraladministration	30.257.864	-666.499	29.591.365
Løn	25.544.478	-489.711	25.054.768
Andre udgifter	2.256.755	-800.000	1.456.755
Øvrige ændringer		233.501	233.501
Råstoffer	3.450.318		3.450.318
Barselsfond	296.023		296.023
Administrative besparelser	-1.692.286	792.286	-900.000
Øvrige mindre ændringer	402.575	-402.575	
Bevilling			
Pensioner vedr. privatbaner	8.394.522	0	8.394.522
Tjenestemandspens. vedr. privatbaner	8.394.522		8.394.522
DUT-ændringer	-150.000	0	-150.000
FINANSERING I ALT	-324.350.000	0	-324.350.000
Statsligt bloktilskud	-249.420.000		-249.420.000
Kommunalt udviklingsbidrag	-74.930.000		-74.930.000

Budgetbemærkninger

Kollektiv trafik

Region Nordjylland ejer sammen med de elleve nordjyske kommuner Nordjyllands Trafikselskab I/S (NT). Regionen bestiller hvert år kollektiv trafik hos NT, der udgør ca. 1/3 af selskabets samlede trafikomfang. Regionens trafikbestilling fokuserer på at styrke den kollektive trafik for specielt pendlere og uddannelsessøgende.

Region Nordjylland og de nordjyske kommuner har koordineret deres ønsker og holdning til kollektiv trafik i NTs Mobilitetsplan 2021-24 og i den politisk vedtagne strategi Fremtidens Kollektive Trafik. I den kollektive trafiks arbejdsdeling, er det aftalt, at Region Nordjylland sikrer den tværgående trafik mellem regionens større byer med et udbygget net af lokal/regionaltog, regionalbusser og ekspresbusser, og sikrer de uddannelsessøgende mulighed for transport til og fra de nærmeste uddannelsesinstitutioner.

Det er af høj prioritet at fastholde et attraktivt tilbud om regional- og fjerntogdrift i Nordjylland, men også at udvikle de lokale transportkorridorer, så de står rustet til fremtiden med de krav og ønsker, der vil komme til bæredygtig person- og godstransport. I arbejdet hermed er udgangspunktet, at økonomien også i årene fremover kan holdes indenfor de nuværende rammer og at eventuelle merudgifter til togdrift dækkes af kontraktbetaling fra staten og/eller effektivisering af den øvrige togdrift.

For at sikre transport i specielt yderområderne deltager regionen også i finansieringen af Plustur, et tilbud om flextaxi til og fra udvalgte stoppesteder (knudepunkter). NT afprøver herudover samkørsel som en del af det fleksible tilbud, herunder til og fra ungdomsuddannelser. Driften heraf i forsøgsperioden indgår i NTs samlede budget. Finansiering af flextrafik til og fra hospitalerne (sygehusflex) finansieres af sundhedsbudgettet og ikke af Regional Udvikling.

I august 2017 overtog regionen bestilleransvaret for regional togkørsel i Nordjylland, og i 2019 overtog regionen midlertidigt DSBs kørsel i Vendsyssel grundet nyt signalsystem. Der er truffet aftale om, at regionen frem til 2030 har ansvaret for både Regionaltog og DSBs kørsel med landsdelstog i Vendsyssel.

Endvidere blev der truffet aftale om, at regionen fra december 2022 til og med 2024 varetog en del af kørslen til lufthavnen. Transportministeriet spurgte på vegne af DSB om Regionen ville fortsætte med kørslen til og med 2025 mod at DSB fortsætter med at standse i Skalborg, Svenstrup og Støvring i samme periode. Det årlige tilskud fra Transportministeriet på 2,1 mio. kr. udgår for 2025, hvor Regionen ellers skulle have haft ekstra drift mellem Aalborg og Skørping.

Budgettet for 2025 udgør 184,6 mio. kr.

Jordforurening

Efter regler fastsat af miljøministeren og Miljøstyrelsen er det regionens opgave at forebygge og forhindre skadelige virkninger fra jord- og grundvandsforureninger. Regionen arbejder sammen med kommunerne med opsporing og kortlægning af de arealer i regionen, som vi enten forventer eller ved er forurenede.

Efter en prioriteret rækkefølge gennemfører regionen forureningsundersøgelser og afværgetiltag for at forhindre skadelige virkninger på menneskers sundhed, grundvand, overfladevand og natur som følge af jordforureninger. Prioriteringen foretages på grundlag af en strategiplan for den samlede indsats på jordforureningsområdet, som er vedtaget af regionsrådet og som udmøntes i en årlig indsatsplan.

Ifølge Lov om råstoffer skal regionsrådet udarbejde en plan for indvinding og forsyning af regionen med råstoffer. Regionsrådet vedtog i juni 2021 en ny Råstofplan for en fireårig periode. Rent teknisk er udgifterne vedrørende administration af råstofområdet fra 2022 ikke længere en del af jordforureningsområdet, men er i stedet medtaget under Sektoradministration. Beløbsmæssigt er der ikke foretaget ændringer i denne forbindelse.

I 2025 vil der være et særligt fokus på overfladevand, hvor indsatsen og prioriteringen pt. forhandles på landsplan og den nationale PFAS handleplan,

Budgettet for 2025 udgør 44,2 mio. kr.

Særlige initiativer og puljer

Regionalrådets udviklingspuljer, som i sin nuværende form går tilbage til 2019, retter sig mod indsatser inden for uddannelse, klima, kultur og sundhedsinnovation.

Sundhedsinnovation og innovationsklinikken

Formålet med sundhedsinnovationspuljen er at støtte projekter, som på én og samme tid transformerer, forbedrer og effektiviserer det nordjyske sundhedsvæsen, set i forhold til de nordjyske udfordringer og muligheder. Puljens midler skal dels understøtte en radikal innovation, der markant kan ændre det nordjyske sundhedssystem, dels medvirke til at indfri teknologibidraget. Det kræver, at der gennemføres projekter med vidt forskellig kompleksitet, projektlængde og partnerskab (internt/eksternt). I 2025 vil det nyetablerede partnerskab med AAU og Aalborg kommune for styrkelse af et fysisk miljø for sundhedsinnovation omkring NAU og SUND-fakultetet iværksætte konkrete aktiviteter i forlængelse af en forundersøgelse. Der lægges op til at Regionsrådet efteråret 2024 beslutter, at såkaldte top-down initiativer, finansieret af sundhedsinnovationspuljen, skal iværksættes inden for dette område.

Til indsatser omkring sundhedsinnovation og innovationsklinik er der afsat 12,1 mio. kr. i 2025.

Innovationsklinikken har siden 2009 støttet den forsker- og medarbejderdrevne innovation primært på Aalborg Universitetshospital med hovedfokus på produktinnovation i samarbejde med private virksomheder. Fra 2012 blev Idéklinikken innovationsenhed for hele Region Nordjylland, dvs. alle regionens sygehuse og specialsektoren. Samtidig udvidede Idéklinikken sine samarbejdsrelationer, såvel nationalt som internationalt, med henblik på at skabe en lettere adgang til markedet for regionens sundhedsinnovation.

Klima og grøn omstilling

Budgettet for klima og grøn omstilling er etableret for bedre at kunne understøtte den samlede grønne omstilling. De mere konkrete emner for budgettets anvendelse fastlægges af udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling. Udvalget lægger typisk op til udmøntning via en bred vifte af emner, der kan fremme klima og grøn omstilling. Et meget væsentligt styringsinstrument i denne forbindelse er de lokale klimahandlingsplaner, som hver af Regionens virksomheder og institutioner udarbejder og som sluttelig godkendes af Regionsrådet. Næste generation af lokale klimahandlingsplaner skal udarbejdes i koordinering med den kommende bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland, som Regional Udvikling har ansvaret for at udvikle.

Til indsatserne omkring klima og grøn omstilling er der afsat 9,5 mio. kr. i 2025.

Uddannelse

Region Nordjylland har til opgave at stå for den overordnede koordinering og samarbejde på tværs i regionen inden for uddannelsesområdet i særlig grad i forhold til ungdomsuddannelserne. Regionen har således ansvaret for at koordinere den samlede indsats for at sikre sammenhæng i udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på at der er tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle

unge og voksne i hele regionen. Denne koordinering skal foregå via samarbejde, dialog, netværk, udviklingsplaner samt formålsbestemte udviklingsstøtser. Aktiviteterne sigter generelt på at understøtte målene i den regionale udviklingsstrategi. Til det formål er der afsat en særlig uddannelsespulje.

Til indsatserne omkring uddannelse er der afsat 10,7 mio. kr. i 2025.

Medfinansiering af EU's socialfond

Regionen er i forbindelse med økonomiaftalen for 2022 midler til medfinansiering af projekter under EUs Socialfond. Regionsrådet har i den forbindelse fået rollen med at administrere (styre/indstille) 20% af EUs Socialfondsmidler for perioden 2022-27. Indsatsområderne er her at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser og fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for unge og voksne.

Der er afsat 1,7 mio. kr. i 2025.

Nordjysk Teknologipagt (STEM)

For at fastholde og udvikle højproduktive og vellønnede job i Nordjylland er det vigtigt, at private og offentlige virksomheder har adgang til medarbejdere med tekniske, digitale og naturfaglige kompetencer (ofte kaldet STEM: Science, Technology, Engineering, Mathematics). Flere unge skal vælge STEM-vejen. Derfor vedtog regeringen en national teknologipagt i april 2018 og i efteråret 2018 vedtog Regionsrådet, at udarbejde en regional teknologipagt og pulje i Nordjylland, som et af kerneinitiativerne i den regionale udviklingsstrategi.

Til indsatserne på området er der afsat 4,2 mio. kr.

Kulturinitiativer

På kulturområdet medvirker Region Nordjylland til at udvikle nye kulturelle (og lokale) tilbud og igangsætte større enkeltstående events til at understøtte den regionale udviklingsstrategi. Udvikling og igangsætning af nye kulturtilbud sker desuden i vidt omfang gennem Kulturaftale Nordjylland, som de 11 nordjyske kommuner og regionen deltager i. Desuden deltager regionen aktivt i planlægning og afholdelse af Kulturmødet. Med udgangspunkt i Kulturplan 2024-2027, er der i 2025 fokus på fortsat at sikre relevante økonomiske tilskud og bevillinger til kulturlivet bredt i Nordjylland, bevillinger som skal sikre udvikling af et attraktivt Nordjylland; særligt gennem puljerne Kulturudviklingspuljen og Kultur i Nærheden.

Til indsatserne på området er der afsat 5,7 mio. kr.

Borgerinddragelse

Der er i 2025 afsat 0,16 mio. kr. til konkrete tiltag med henblik på borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati. Der tages udgangspunkt i inspirationskataloget fra den midlertidige politiske arbejdsgruppe for demokrati og borgerinddragelse i regi af Danske Regioner, som blev udsendt i juni 2021. Internt i regionen er det Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati, der har fokus på emnet og puljens udmøntning.

Forbedringstiltag vedr. kollektiv trafik og bæredygtig mobilitet.

Der er i 2025 afsat 1,35 mio. kr. til forbedringstiltag indenfor den kollektive trafik. Af dette beløb er 0,35 mio. kr. prioriteret til bæredygtige mobilitetsprojekter, der skal støtte udviklingen i landdistrikterne i Region Nordjylland.

Analyser, kontingenter og internationalt arbejde

Denne post er primært til diverse analyser vedr. regional udvikling, herunder den regionale udviklingsstrategi, men anvendes også til at finansiere regionens deltagelse i internationale samarbejder. Ligeledes er der afsat midler til regionens medfinansiering af forskellige samarbejder og medlemskaber, der fremmer regional udvikling, mest markant Business Region North Denmark (BRN) og Norddanmarks EU-kontor.

Til indsatserne på området er der i 2025 afsat 7,4 mio. kr.

Fællesadministration

Budget 2025 for Regional udviklings andel af fællesadministrationen udgør 5,4 mio. kr.

Sektoradministration

Sektoradministrationen løser sekretariatsmæssige opgaver inden for alle områder i Regional udvikling, dog undtaget Jordforurening, der rent budgetmæssigt har sin "egen" administration

Budget 2025 for Sektoradministrationen udgør 29,6 mio. kr.

Tjenestemandspensioner ved privatbaner

Regionen er forpligtet til at afholde udgifter til tjenestemandspensioner ved de nordjyske privatbaner. Budget 2025 for området udgør 8,4 mio. kr.

Administrationen

Bevillingsoversigt

Fælles formål og administration	Budget 2025
DRIFTSUDGIFTER I ALT	656.880.895
	-27.481.584
<i>Udgifter - Administration</i>	
Sektor for specialområdet	22.428.871
Løn (Sundhedsområdet)	1.123.127
Løn (Specialområdet)	17.042.916
Andre udgifter (Specialområdet)	4.262.829
Regional udvikling	29.441.365
Løn (Regional Udvikling)	25.054.768
Andre udgifter (Regional Udvikling)	4.386.597
Mennesker og Organisation	110.013.207
Løn (Fællesadministration)	97.207.973
Andre udgifter (Fællesadministration)	12.805.234
Patientforløb og Økonomi	47.690.757
Løn (Sundhedsområdet)	26.153.836
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	774.949
Løn (Fællesadministration)	20.469.408
Andre udgifter (Fællesadministration)	292.564
Center for Administration	47.545.878
Løn (Fællesadministration)	44.673.286
Andre udgifter (Fællesadministration)	218.153
Revisionen (Fællesadministration)	2.654.439
Digitalisering og IT	25.999.956
Løn (Fællesadministration)	12.956.389
Andre udgifter (Fællesadministration)	13.043.567
Jura	23.354.903
Løn (Fællesadministration)	22.610.878
Andre udgifter (Fællesadministration)	744.025
Regionssekretariat	15.170.622
Løn (Fællesadministration)	13.641.221
Andre udgifter (Fællesadministration)	1.529.401

Fælles formål og administration	Budget 2025
Patientdialog	12.598.292
Løn (Sundhedsområdet)	12.560.145
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	38.147
Direktionen	7.943.277
Løn (Fællesadministration)	7.302.169
Andre udgifter (Fællesadministration)	641.108
Projektsekretariatet (NAU)	12.700.560
Løn (Fællesadministration)	12.370.687
Andre udgifter (Fællesadministration)	329.873
Administrationsejendomme	17.247.623
Løn (Fællesadministration)	6.925.000
Andre udgifter (Fællesadministration)	10.322.623
Kontorhold og diverse udgifter	4.246.037
Andre udgifter (Fællesadministration)	4.246.037
Udviklingspulje	378.743
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	378.743
Forligspulje - Administrativ besparelse 2025	-4.100.000
Andre udgifter (Fællesadministration)	-4.100.000

Fælles formål og administration	Budget 2025
<i>Udgifter - Regionale tværgående udgifter</i>	
Erhvervsboliger	33.439.503
	-27.481.584
Løn (Sundhedsområdet)	517.993
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	32.921.510
Indtægter (Sundhedsområdet)	-27.481.584
Forsikringsområdet	43.707.424
Andre udgifter (Fællesadministration)	43.707.424
Regionsrådet	17.987.137
Løn (Fællesadministration)	11.506.178
Andre udgifter (Fællesadministration)	6.480.959
Danske Regioner	15.750.022
Andre udgifter (Fællesadministration)	15.750.022
IT-drift i Region Nordjylland	36.710.824
Sygesikringssystem (Sundhedsområdet)	10.594.962
Maskinlæring (Sundhedsområdet)	881.003
Lønsystem (Fællesadministration)	14.551.564
Økonomisystem (Fællesadministration)	4.921.130
ILS (Fællesadministration)	1.144.961
ESDH (Fællesadministration)	3.867.042
Befordringssystem (Fællesadministration)	750.162
Bredbånd og PC ordning	-177.675
Andre udgifter (Fællesadministration)	-177.675
Generalomkostningstillæg	-1.121.386
Andre udgifter (Fællesadministration)	-1.121.386
Pensionsudgift vedr. administration	35.013.972
Løn (Fællesadministration)	35.013.972
Budgetmidler til barselsfond	101.864.990
Heraf Sundhedsområdet	100.927.504
Heraf Fællesadministration	937.485
Omkostningselementer	1.045.991
Andre omkostninger (Fællesadministration)	1.031.685
Andre omkostninger (Regional Udvikling)	14.306

Budgetbemærkninger

Den samlede administration, herunder en række tværgående regionale udgiftsposter som tjenestemandspensioner, forsikring og barselsfond udgør i budgetoplægget for 2025 ca. 620 mio. kr. Udgifterne vedrører såvel central administration, der konteres direkte på den pågældende hovedkonto (1, 2 eller 3) samt udgifter til fællesadministration (hovedkonto 4), der i budget- og regnskabssituationen fordeles på de øvrige tre områder.

Efter hver budgetpost er det angivet, hvilken hovedkonto den pågældende udgift vedrører.

Udgifterne vedrørende fællesadministrationen (hovedkonto 4) er som udgangspunkt fordelt på de tre driftsområder ud fra følgende fordelingsnøgle:

Sundhedsområdet:	96,2%
Specialektoren:	2,7%
Regional udvikling:	1,1%

Fordelingen skal dog også ses i sammenhæng med de budgetforudsætninger, der indgår i rammeaftalen mellem Specialektoren og de nordjyske kommuner.

I det følgende gives en kort beskrivelse af de enkelte afdelinger og stabe i Administrationen, dog eksklusiv de to sektoradministrationer "Specialektoren" og "Regional udvikling", der udelukkende beskæftiger sig med driftsopgaver indenfor de to sektorområder".

Patientforløb og Økonomi

Afdelingen har fokus på udvikling af Sundhedsområdet til gavn for de nordjyske borgere, og understøtter hospitalerne i forhold til at nå de politisk fastsatte mål. Der arbejdes ligeledes på at sikre lægedækning i hele regionen. Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen er højt på den politiske og ledelsesmæssige agenda, og afdelingen bidrager til at sikre de bedste rammer for samarbejde mellem hospitalerne, almen praksis og kommunerne, således nordjyderne oplever et sammenhængende patientforløb.

Afdelingen forestår i samarbejde med hospitalerne, Regionalt Udvikling og Det Specialiserede Socialområdet, arbejdet med udarbejdelse af et samlet regionalt budget. Derudover sikrer Patientforløb og Økonomi økonomiopfølgning i samarbejde med hospitalerne og de øvrige virksomheder samt afdelinger og stabe. Der arbejdes med nærhedsfinansiering med henblik på at understøtte, at flere borgere kan behandles i eget hjem.

Patientforløb og Økonomi har ligeledes ansvaret for at understøtte datadrevet ledelse ved at levere tidstro og relevante data til ledelser på alle niveauer i Region Nordjylland samt bidrager til udarbejdelse af analyser.

Afdelingen består samlet set af de fire kontorer:

- *BI og Analyse*
- *Økonomi*
- *Sundhedsplanlægning*
- *Nære sundhedstilbud og Nord-KAP*

Mennesker og Organisation

Afdelingen varetager en række strategiske, udviklingsmæssige og driftsmæssige opgaver indenfor HR, kommunikation og kvalitetsudvikling. Afdelingen samarbejder herudover med Direktion, Strategisk

Sundhedsledelse, hospitaler og øvrige virksomheder om at omsætte de politiske mål til konkrete handlinger og resultater.

Afdelingen består af fire kontorer:

Kvalitetsudvikling og Arbejdsmiljø: Kvalitetsudvikling, forbedringsprojekter, support på vagtplanlægning og opgaver indenfor fysisk og psykisk arbejdsmiljø er forankret her, ligesom nationale opgaver med fx utilsigtede hændelser, patienttilfredshedsundersøgelser, kliniske kvalitetsdatabaser og initiativer knyttet til de nationale mål på sundhedsområdet.

HR: HR-opgaver som lønadministration for regionens ansatte, arbejdstilrettelæggelse, personalejuridisk rådgivning, forhandlinger (fx løn), personalepolitiske aktiviteter og MED-rådgivning er forankret her.

Uddannelse, læring og ledelse: Regionens opgaver som uddannelsesinstitution er forankret her lige så vel som opgaver med lægers obligatoriske videreuddannelse, regionens ledelsesudvikling samt opgaven med at drive og videreudvikle regionens kursusportal og e-læringsaktiviteter.

Kommunikation: Interne og eksterne kommunikationsopgaver fx skriftlig patientkommunikation og borgerrettede kampagner er forankret her, såvel som interne kommunikation til ledere og medarbejdere, rekruttering og regionens system til håndtering af kliniske dokumenter.

De fire kontorer suppleres af et ledelsessekretariat, der varetager opgaver med bl.a. betjening af MED-organisationen og økonomi

Digitalisering og IT

Digitalisering og IT er Region Nordjyllands IT-afdeling, hvis kerneopgave er at it-understøtte og videreudvikle digitalisering i hele regionen. Afdelingens omdrejningspunkt for arbejdet med digitalisering er at skabe værdi for borgeren. Borgeren er i centrum og skal tilbydes hurtig, nem og digital adgang til sundhedsvæsenet. Fundamentet skal dog være bundsolidt, før man kan bygge ovenpå det. Derfor er sikker og stabil drift også meget højt prioriterede områder i afdelingen, og en forudsætning for arbejdet med videreudvikling af fremtidens digitale sundhedsvæsen.

Digitalisering og IT er organiseret i fire kontorer, som hver ledes af en kontorchef.

Byggeri og Ejendomme

Afdelingen er opdelt i to enheder:

Byg Hospitalsbyen, der er ansvarlig for at bygge og færdiggøre alle igangværende anlægsprojekter i Hospitalsbyen samt stå for de kommende udbygninger af Hospitalsbyen. Enheden er fordelt på to kontorer: 'Økonomi og HR' og 'Projekter og Færdiggørelse'.

Byg og Ejendomme, der som stabsfunktion, skal bygge og færdiggøre alle øvrige anlægsprojekter i Region Nordjylland samt varetage ejendomsdrift og administration (lægeboliger, sundhedshuse og ind/udleje af erhvervslejemål).

Center for Administration

Centeret varetager regionens driftsopgaver indenfor bogføring, praksisafregning og yderadministration, regnskab, indkøb og patientbefordring.

Centret er opdelt i syv enheder:

Ledelsessekretariatet varetager sekretariatsopgaver for centerchef og LMU, GDPR, aktindsigtsanmodninger.

CFA Data fungerer som centrets tværgående udviklingsenhed indenfor digitalisering og automatisering. *Operationelt Indkøb* varetager den daglige drift af indkøbsområdet, herunder fakturabehandling og kvalitetssikring i ILS i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i henhold til regionens indkøbsaftaler

Kontoret for Patientbefordring varetager visitering, sagsbehandling og vejledning vedrørende befordringsgodtgørelse til patienter. Enheden yder ligeledes vejledning til personale på hospitalerne vedrørende patientbefordring samt foretager sagsbehandling af patientklager.

Praksisafregning er ansvarlig for administration og afregning af overenskomstområder, hvor borgeren kan modtage undersøgelse og behandling med helt eller delvist offentligt tilskud. Derudover er enheden ansvarlig for administration og afregning af tilskudsberettiget medicin, som borgeren køber på apoteket, samt lægevagten, tandpinevagten og fremmedsprogstolkning hos alment praktiserende læger og speciallæger.

Regnskab varetager de daglige opgaver i den økonomiske forvaltning og administration. Dette omfatter hospitalerne, Regionsrådet, Regionssekretariatet, Direktionen, Jura, Informationssikkerhed, Patientdialog, Digitalisering og IT samt erhvervsejendomme. Enheden har desuden ansvaret for regionens kasse/regnskabsregulativ samt udarbejdelse af regionens årsregnskab.

Under Center for Administration er *Sekretariatet for ØS-Indsigt* ligeledes placeret.

Regionssekretariat

Sekretariatet leverer bistand til organisationen på en lang række områder og har følgende hovedopgaver:

Betjening af det politiske niveau: Det sker primært gennem forberedelse, afvikling og opfølgning på regionsrådsmøder, forretningsudvalgsmøder, møder i de politiske udvalg, Kontaktudvalget og afholdelse af temadage for Regionsrådet samt politikernes og rådets virke i øvrigt.

Betjening af direktionen og de øverste administrative fora: Sekretariatet bistår direktionen og regionsrådsformanden med sekretariatsbetjening generelt, forberedelse og bistand til direktionsmøder og Strategisk Sundhedsledelse samt andre direktionsopgaver. Kontoret har desuden opgaver i relation til at yde støtte til regionsrådsformanden.

Presse: Sekretariatet har ansvar for pressearbejde og strategisk kommunikation om regionens mål og opgaver.

ESDH: Regionssekretariatet er ansvarlig for regionens ESDH-system.

Herudover er regionssekretariatet ansvarlig for receptionen, administration af regionens Feriefond samt arkiv-og postfunktioner.

Regionssekretariatet er en stab med direkte reference til Direktionen.

Patientdialog

Patientdialog er en stabsenhed med reference til direktionen. Kontoret består af tre enheder:

Patientkontoret tilbyder patienter og pårørende råd og vejledning i deres møde med sundhedsvæsenet. Patientkontoret håndterer mange typer henvendelser om hjælp og vejledning omkring patientrettigheder, hjælp til at klage eller søge erstatning, hjælp til forståelse af et forløb eller hjælp i dialogen med sundhedsvæsenet. I forlængelse af det regionale patientkontor er Den Styrkede Patientvejledning

etableret i 2024 – med særlig fokus på patienter med livstruende sygdomme (kræft og visse hjertelidelser). Patientkontoret indeholder også Det Nationale Kontaktpunkt, der yder råd og vejledning til udenlandske patienter.

Patientsekretariatet er den regionale indgang for Styrelsen for Patientklager i forbindelse med klage- og dialogsager samt tilsynssager fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Patientsekretariatet varetager den regionale administrative sagsbehandling af klager over både hospitals- og praksissektor samt klagesagsbehandling for Samarbejdsudvalget for almenlæger. Derudover understøtter Patientsekretariatet hospitaler, afdelinger og sundhedspersonale i håndtering af klage- og tilsynssager. Patientsekretariatet varetager sagsbehandling og yder juridisk bistand til sundhedspersonale vedrørende hospitalsbehandling af patienter uden dansk sygesikring samt danske patienters behandling i udlandet. Derudover varetager Patientsekretariatet sekretariatsbetjening af Region Nordjyllands Videnskabetisk Komité.

Enheden for Sygehusvalg håndterer patienthenvendelser vedrørende frit og udvidet frit sygehusvalg og understøtter regionens overholdelse af disse patientrettigheder. Enheden for Sygehusvalg kan afsøge mulighederne og effektuere omvisitering til en hurtigere tid til behandling på andet hospital (herunder private behandlingstilbud). Enheden for Sygehusvalg understøtter regionens kapacitetsplanlægning. Enheden for Sygehusvalg opdaterer og ajourfører desuden mitsygehusvalg.dk samt Specifikt Bilag i NordEPJ, hvorfra hospitalsafdelingerne kan trække data og informationer.

Jura

Kontoret yder juridisk rådgivning, administrerer regionens forsikringer samt varetager regionens strategiske indkøb.

Juridisk rådgivning ydes bl.a. på det forvaltningsretlige, sundhedsretlige og personretlige område samt på det udbuds- og kontraktretlige område.

Desuden ydes rådgivning og bistand til kontraktudarbejdelse og GDPR på hele forskningsområdet og området for kliniske forsøg.

Strategisk indkøb gennemfører udbud og varetager det fællesregionale samarbejde i ”Regionernes Fælles Indkøb” – udbud gennemføres ofte i samarbejde med de øvrige regioner og/eller andre offentlige aktører fx de nordjyske kommuner.

Regionens indkøbschef udgør således sammen med kontorchefen for Jura kontorets ledelse.

Regionens forsikringskontor administrerer og behandler regionens forsikrede og selvforsikrede områder herunder patientskader, arbejdsskader og bygnings-/løsøreforsikringer.

Jura er en stab med direkte reference til Direktionen.

Tværgående regionale udgifter

Udover de administrative afdelinger og stabe afholdes der inden for administrationen en række øvrige udgifter.

Der afholdes *pensionsudgifter til tjenestemænd* til regionens driftsområder ex. sundhedsområdet, som bogføres særskilt under Sundhedsområdet. På området afholdes også udgifter/indtægter (forpligtelser) knyttet til tjenestemænd, der skifter arbejdsplads.

Regionen har oprettet en *barselsfond* som udligner udgifter til barsel for regionens ansatte mellem de enkelte institutioner/afdelinger. Nordjyllands Trafikselskab og Nordjysk Mad I/S indgår også i regionens barselsfond.

IT-Drift dækker over en række af regionens administrative systemer, herunder regionens økonomisystem, lønsystem, sygesikringssystem, journaliseringssystem samt indkøbssystem. De patientadministrative systemer konteres under sundhedsområdet.

Regionens udgifter til *Erhvervsboliger* dækker over drift af lægeboliger, erhvervsboliger samt udgifter til afhændelse af ejendomme.

Administrationsejendomme dækker over drift af Regions- og IT-huset herunder udgifter til kantine, pedel- og rengøringsfunktionen.

Personaleoversigt

Nedenfor præsenteres personaleoversigten for Region Nordjylland.

Det samlede antal personale svarer som udgangspunkt til den oversigt, der var en del af materialet til budgetlægningen for 2025, hvor udgangspunktet har antallet af årsværk i 2023. Det betyder også, at konsekvenser af de senere budgetforlig ikke indregnet i oversigten.

Opgørelsen udtrykker antal ansatte omregnet til fuldtidsstillinger. Timelønnede er ikke en del af opgørelsen.

Det bemærkes:

- At under Sundhedsområdet indgår hospitalerne, Den præhospitale virksomhed, uddannelsesområdet, lægetilbud, Byggeri og Ejendomme, praksisreservelæger, Steno diabetes center Nordjylland, Sygehusapoteket og forskningsfonde.
- At under Fællesadministrationen indgår de administrative afdelinger i Regionshuset, Digitalisering og IT samt servicefunktionerne i Regionshuset.

Område	Årsværk
Sundhedsområdet (somatik og psykiatri)	11.024
Specialektoren	1.356
Regional udvikling	61
Fællesadministrationen	738
I alt	13.179

Flerårsoversigt

I det følgende præsenteres flerårsoversigten (frem til 2028) for Region Nordjyllands tre driftsområder.

Overslagsårene svarer som udgangspunkt til budgetniveauet for 2025.

I overslagsårene er dog indregnet helårsvirkninger af forligsændringer fra tidligere år. Det bemærkes, at disse skal "gen-prioriteres" i de kommende budgetår. Det indebærer også, at der for nogle af helårsvirkningerne vil ske en yderligere kvalificering. Det gælder fx midlerne til udflytning til NAU. Der er ligeledes indregnet helårsvirkning af større lov- og cirkulæreændringer i overslagsårene.

På anlægsområdet er indregnet de forventede udgiftsniveauer i overslagsårene med baggrund i investeringsoversigten i budgetforliget for 2025.

På finansieringssiden er indregnet de kendte lov- og cirkulæreændringer ligesom, at finansieringsgrundlaget også er justeret i forhold til det forventede anlægsniveau. Der er ikke indregnet mulige konsekvenser af de årlige opdateringer af bloktilskudsfordelingen mellem regionerne, ligesom der heller ikke er indregnet mulige "nye midler" af de kommende års økonomiaftaler. Tilsvarende er der heller ikke reserveret midler i overslagsårene til udgiftsvækst fx på medicinområdet.

Det betyder samlet set, at der i opstillingerne ses en forskel mellem udgifts- og finansieringsside i overslagsårene.

I forhold til Speciaalsektoren gælder det, at der i 2025 er budgetteret med et underskud, mens der i overslagsårene er budgetteret med balance mellem omkostninger og finansiering.

SUNDHEDSOMRÅDET - mio. kr.	Budget	Overslag	Overslag	Overslag
<i>2025-priser</i>	2025	2026	2027	2028
UDGIFTSSIDEN				
Aalborg Universitetshospital	6.538,2	6.538,2	6.538,2	6.538,2
Regionshospital Nordjylland	1.318,5	1.318,5	1.318,5	1.318,5
Psykiatrien	932,2	932,2	932,2	932,2
Øvrige virksomheder	1.104,9	1.104,9	1.104,9	1.104,9
Central samhandel- og privatområdet	197,9	197,9	197,9	197,9
Fællesområdet og puljer	1.373,4	1.352,5	1.371,5	1.371,5
<u>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</u>				
B2025: Udflytning til NAU og PNAU*		-30,0	1,8	1,8
B2025: IT-digitalisering, udvikling og basisdrift		8,6	8,6	8,6
B2025: Øget optag af ambulancebehandlerelever, DPV		1,9	-1,1	-1,1
B2025: Strategiske fokusområder for digitalisering		-5,0	-10,0	-10,0
B2025: Omstilling til at kunne varetage prædiagnostiske undersøgelser i det		3,6	-1,2	-1,2
Praksisområdet	2.794,9	2.794,9	2.794,9	2.794,9
Administration	557,8	557,8	557,8	557,8
Reservation vedr. lov- og cirkulæreændringer		1,2	4,1	4,1
<i>(Ændringer over 0,1 mio. kr.) (Diverse medfinansieringer i ØA er undtaget)</i>				
<u>Heraf:</u>				
Aktstykke 2025				
Akut og ekstraordinær indsats på kræftområdet		-11,5	-11,5	-11,5
Kvalitetspakker, rehabilitering af patienter mv			-0,3	-0,3
Regionalt dobbeltdiagnosetilbud			4,0	4,0
Kvalitetsgrupper			-0,2	-0,2
Specialiseret rehabilitering på sclerosehospitalerne			-0,7	-0,7
Aktstykke 2024				
Udbygning af kliniske databaser		-0,3	-0,3	-0,3
Fodterapi ved svær psoriasisigt		-0,1	-0,1	-0,1
Regionalt dobbeltdiagnosetilbud		11,1	11,1	11,1
Indkøbs- og lagermodel vedr. værnemidler		2,3	2,3	2,3
Kassation af sprit		-0,2	-0,2	-0,2
Renter	28,5	28,5	28,5	28,5
DRIFTSUDGIFTER I ALT	14.846,3	14.826,6	14.848,5	14.848,5

SUNDHEDSOMRÅDET - mio. kr. <i>2025-priser</i>	Budget 2025	Overslag 2026	Overslag 2027	Overslag 2028
<u>UDGIFTSSIDEN</u>				
Øvrig anlæg - udgifter	394,4	304,8	299,5	299,5
Øvrig anlæg - indtægter	-20,5	-20,5	-20,5	-20,5
Kvalitetsfondsbyggeri NAU	560,0	567,9	0,0	
Kvalitetsfondsbyggeri NAU - finansiering	-560,0	-567,9	0,0	
UDGIFTER I ALT	15.220,3	15.110,9	15.127,5	15.127,5
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Finansieringselementer (bloktilskud mv.)	15.213,6	15.125,2	15.122,8	15.122,8
<u>Heraf:</u>				
Lov- og cirkulæreændringer		1,2	4,1	4,1
Regulering af anlægsramme		-89,6	-94,9	-94,9
Likviditetsfinansiering	79,7	79,7	79,7	79,7
Afdrag på lån	-205,0	-205,0	-205,0	-205,0
Lånoptag	132,0	132,0	132,0	132,0
FINANSIERING I ALT	15.220,3	15.131,9	15.129,5	15.129,5

*Udgiftsniveau i 2026 og frem vurderes ifm. budgetlægningen for 2026.

SPECIALSEKTOREN - mio. kr. <i>2025-priser</i>	Budget 2025	Overslag 2026	Overslag 2027	Overslag 2028
<u>OMKOSTNINGSSIDEN</u>				
Driftsomkostninger	808,3	806,9	806,9	806,9
OMKOSTNINGER I ALT	808,3	806,9	806,9	806,9
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Takstindtægter mv.	806,9	806,9	806,9	806,9
FINANSIERING I ALT	806,9	806,9	806,9	806,9

REGIONAL UDVIKLING - mio. kr. <i>2025-priser</i>	Budget 2025	Overslag 2026	Overslag 2027	Overslag 2028
<u>UDGIFTSSIDEN</u>				
Driftsudgifter	324,4	324,4	324,4	324,4
Reservation vedr. lov- og cirkulæreændringer		0,0	0,0	0,0
UDGIFTER I ALT	324,4	324,4	324,4	324,4
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Finansieringselementer (bloktilskud mv.)	324,4	324,4	324,4	324,4
FINANSIERING I ALT	324,4	324,4	324,4	324,4

Likviditetsbudget

Nedenfor er opstillet Region Nordjyllands likviditetsbudget for 2025.

Periode/mio. kr.	Likviditet Primo	Bevægelse	Likviditet Ultimo
Januar	-111,0	-44,1	-155,1
Februar	-155,1	-44,1	-199,2
Marts	-199,2	256,0	56,8
April	56,8	-44,1	12,7
Maj	12,7	-44,1	-31,4
Juni	-31,4	-44,1	-75,5
Juli	-75,5	-44,1	-119,6
August	-119,6	-44,1	-163,7
September	-163,7	-44,1	-207,8
Oktober	-207,8	-44,1	-251,9
November	-251,9	-44,1	-296,0
December	-296,0	256,0	-40,0
Samlet likviditetsvirkning for budget 2025			71,0

Likviditetsbudgettet ovenfor udtrykker regionens faktiske likviditet opgjort primo og ultimo den enkelte måned.

Likviditetsbudgettet er baseret på de følgende forudsætninger:

- Likviditetstrækket i driftsbudgettet for året 2025 udgør ca. 60 mio. kr. hvilket langt overvejende vedrører finansiering af regionens afdrag på langfristet gæld.
- Det er forudsat, at der overføres ca. 206 mio. kr. i uforbrugte anlægsmidler fra 2024 til 2025 og ca. 108 mio. kr. fra 2025 til 2026.
- Det er forudsat, at der sker lånoptag til øvrig finansiering af merforbruget på kvalitetsfondsprojektet jf. aftale med Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Udfra disse forudsætninger forventes det samlede likviditet i 2025 at blive styrket med 71,0 mio. kr.

Den gennemsnitlige likviditet pr. indbygger forventes – med baggrund i ovenstående forudsætninger at udgøre ca. 1.030 kr. pr. indbygger ved udgangen af 2025.

Bilag

Bilag 1 – Vedr. økonomiaftale om regionernes økonomi for 2025

Aftalen er tidligere udsendt til alle regionsrådsmedlemmer, men kan også findes Danske Regioners hjemmeside:

[Aftale om regionernes økonomi for 2025](#)

Bilag 2 – Retningslinjer for administration af bevillinger

Generelt

De centrale krav til den regionale budgetlægning og bevillingsstyring er fastsat i regionernes budget- og regnskabssystem.

Region Nordjyllands retningslinjer for administration af bevillinger angiver regionens overordnede regelsæt i forhold til budgetlægning, økonomistyring og økonomisk forvaltning af de afgivne bevillinger. Retningslinjerne skal dermed støtte op omkring den bedst mulige udnyttelse af regionens økonomiske ressourcer.

Den økonomiske styring lægger sig op af regionens målsætninger omkring værdibaseret ledelse – og dermed er der en udstrakt grad af delegering af kompetence og ansvar til de enkelte driftsområder og ledelser.

Budgetloven indebærer, at såvel budget som regnskab skal overholde fastsatte udgiftslofter. Omvendt er det fra et regionalt synspunkt vigtigt, at de midler der stilles til rådighed for Region Nordjylland også kommer i anvendelse – for at sikre den bedst mulige service for nordjyderne.

Dette fordrer særligt, at regionens regelsæt på det økonomiske område bidrager til, at eventuelle mer- og mindreforbrug synliggøres så tidligt som muligt, så der kan træffes de nødvendige foranstaltninger.

I forhold til Speciaalsektoren gælder der på nogle områder et særligt regelsæt. Dette skal ses i lyset af, at aktiviteterne indenfor Speciaalsektoren er reguleret i rammeaftalerne, hvor der kan være aftalt særlige "spilleregler" med kommunerne.

Aktivitet- og rammestyring

Region Nordjylland anvender to hovedprincipper indenfor den økonomiske styring; Aktivitetsstyring samt rammestyring.

Der kan herudover være styringsværktøjer på enkelte områder, som understøtter den faglige udvikling, eksempelvis virksomhedsplaner på institutioner.

Rammestyring

Rammestyring bygger grundlæggende på en decentralisering af budgetansvaret, og er det overordnede styringsprincip i Region Nordjylland.

Decentralisering

Rammestyringens centrale formål er, at sikre, at budgettet overholdes ved, at afdelinger og institutioner, indenfor en budgetperiode tildeles en samlet økonomisk bevilling/ramme til opfyldelse af fastsatte målsætninger, hvis aktiviteter specificeres i budgettet (se afsnittet "Målsætninger og styring" tidligere i budgetbogen).

Decentralisering indebærer delegering af ansvar og beslutningskompetence til yderste led i organisationen.

Afdelinger og institutioner skal overholde den samlede bevilling, men kan i øvrigt normalt disponere forholdsvis frit inden for budgetrammen. Decentralisering og selvforvaltning skal dermed sikre optimal

ressourceudnyttelse og større engagement idet ledelsesansvar og budgetansvar følges ad, men også fremme afdelingens udgiftsansvarlighed

Anvendelse af hele budgetrammen forudsætter naturligvis, at de aktivitetsmæssige mål opfyldes.

Lønsumsstyring

Løn udgør en væsentlig del af regionens omkostninger.

Personaleforbruget styres via lønsumsstyring, dvs. overholdelse af en samlet lønsumsramme. Det centrale styringsredskab er dermed lønforbruget i forhold til lønrammen, og i mindre grad antallet af stillinger.

Aktivitetsstyring

Takststyring indebærer, at bevillingernes størrelse afhænger af den præsterede aktivitet. Takststyring er således en aktivitetsbaseret finansieringsform, der i sin mest simple form betyder, at institutionens samlede indtægter stiger proportionalt med den samlede aktivitet

Aktivitetsstyring anvendes primært i Speciaalsektoren, hvor myndighedsansvaret og det fulde finansieringsansvar er placeret hos kommunerne, mens Region Nordjylland har et leverandøransvar i forhold til kommunerne. Leverandøransvaret indebærer, at Region Nordjylland efter aftale med kommunerne leverer tilbud, og at disse tilbud finansieres af Kommunerne via takster.

Bevillingsmyndighed

Regionsrådet har bevillingsmyndigheden jf. styrelsesloven §40, stk. 2, hvilket betyder, at det er Regionsrådet, der alene er bemyndiget til at fastsætte størrelsen og sammensætningen af bevillingerne for regionens udgifter og indtægter i forbindelse med drift og anlæg mv.

”Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling”.

Region Nordjylland anvender et nettobevillingsprincip, hvilket betyder, at Regionsrådet for hvert bevillingsområde vedtager en nettobevilling bestående af en udgiftsdel og en indtægtsdel.

Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, kan om fornødent iværksættes uden Regionsrådets forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt.

Det er Forretningsudvalgets ansvar at sikre, at der følges op på mål, strategier og handlingsplaner for Region Nordjylland, at der foretages resultatopfølgning og at der aflægges regnskab for anvendelsen af midlerne. I praksis varetages denne rolle i et samarbejde mellem Forretningsudvalget og Direktionen.

Endvidere kan Regionsrådet bemyndige Forretningsudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Bevillingsniveau

Forretningsudvalget fastlægger procedurer og tidsplan for vedtagelsen af det kommende års budget.

Regionsrådet træffer beslutning om fastsættelse af bevillingsniveau og anvendelse af bevillingsrammer. Bevillingsniveauet fastsættes ved budgetvedtagelsen og fremgår entydigt af regionens årsbudget.

Indenfor det fastsatte bevillingsniveau, overlades kompetence og ansvar for bevillingernes nærmere anvendelse og overholdelse, til Forretningsudvalget.

For bevillinger der ligger udenfor Forretningsudvalgets område, særligt eksterne forskningsmidler og projektmidler, kan kompetencer og ansvar for bevillingens overholdelse overlades til de udførende led i den regionale forvaltning.

Oversigt over bevillingsniveauer

HOVEDOMRÅDE	BEVILLING	BUDGETOMRÅDER
SUNDHED	Hospitalsområdet	<p><i>Virksomheder</i></p> <p>Aalborg Universitetshospital Regionshospital Nordjylland Psykiatrien Den præhospitale virksomhed Sygehusapoteket</p> <p><i>Tværgående drift</i></p> <p>Sundhedsydelse i Speciaalsektoren Revaliderings- og Rehabiliteringscenter for flygtninge Patienter i eget hjem Hospice Sundheds IT</p> <p><i>Samhandel og privatområdet</i></p> <p>Behandling af nordjyske patienter i andre regioner Behandling af patienter fra andre regioner på nordjyske hospitaler Behandling af patienter på privathospitaler m.v.</p> <p><i>Fællesudgifter, projekter og puljer</i></p> <p>Projekter Fællesudgifter</p>
	Praksisområdet	Sygesikringsudgifter, herunder medicin
	Central Administration	Patientforløb og Økonomi Patientdialog Erhvervsboliger Fællesudgifter og puljer
	Renter	Nettorenteudgifter
	Finansiering	Bloktilskud Kommunal medfinansiering Nærhedsfinansiering Lånoptag mv.

HOVEDOMRÅDE	BEVILLING	BUDGETOMRÅDER
SPECIALEKTOREN	Institutionsdrift	Bostedet Brovst Bostedet Kærvang Bostedet Solsiden Bostedet Hadsund Bostedet Solsiden Bostedet Aars Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab Botilbud for Voksne med Døvblindhed Center for Sansenedsættelse Specialbørnehjemmene Neurocenter Østerskoven Den sikrede institution Kompasset Forsorgshjemmet Aas Aktivitets- og Samværstilbuddet - Sødisebakke Autismeforstyrrelser - Sødisebakke Domfældte og Kriminalitetstruede - Sødisebakke Komplekse Udviklingsforstyrrelser - Sødisebakke Psykiatri og Udviklingshandicap - Sødisebakke Særforanstaltninger - Sødisebakke VISO Fællesudgifter for virksomheden Takstindtægter og øvrig finansiering
	Central Administration	Sektoradministration

HOVEDOMRÅDE	BEVILLING	BUDGETOMRÅDER
REGIONAL UDVIKLING	Trafikselvskab	Tilskud til Nordjyllands Trafikselvskab, herunder statsligt anlægstilskud
	Jordforurening	Oprensning og administration
	Øvrige regionale aktiviteter	Særlige initiativer Regional udviklingspulje Analyser og internationalt arbejde Sektoradministration
	Tjenstemandspensioner	Regionens forpligtigelse ift. Nordjyske Jernbaner
	Finansiering	Bloktilskud Kommunalt udviklingsbidrag
FÆLLESADMINISTRATION (konto 4)	Fællesadministration	Mennesker og Organisation Patientforløb og Økonomi Center for Administration Digitalisering og IT Jura Regionssekretariatet Informationssikkerhed Projektsekretariatet (NAU) Direktion Regionsrådet Tilskud til Danske Regioner IT-drift Fællesudgifter og puljer
ANLÆGSOMRÅDET	Sundhedsområdet	Anlægsaktiviteter på Sundhedsområdet Kvalitetsfondsprojektet NAU
	Specialektoren	Anlægsaktiviteter indenfor Specialektoren

Anlægsbevillinger

Regionsrådet kan afgive anlægsbevillinger på ethvert tidspunkt i regnskabsåret.

Anlægsbevillinger omfatter udgifter, som er forbundet med gennemførelsen af et anlægsarbejde eller en investering, uanset om anlægsarbejdet eller investeringen forventes at strække sig over ét eller flere år. Det er en betingelse for igangsætning af et anlægsarbejde eller en investering, at der både foreligger en anlægsbevilling for udgiften, og at der er afsat det nødvendige rådighedsbeløb i budgettet/investeringsoversigten (udgiftsbaseret) eller i pengestrømsopgørelsen (omkostningsbaseret).

Anlægsbevillingen angives i det, på bevillingstidspunktet, gældende pris- og lønniveau, uanset om arbejdet forventes at strække sig over en flerårig periode.

I forbindelse med budgetvedtagelsen godkendes investeringsoversigten, som angiver den planlagte anlægsaktivitet for budgetåret samt overslagsår. Investeringsoversigten viser således de forventede anlægsbevillinger og rådighedsbeløb.

Der afsættes et årligt rådighedsbeløb i forbindelse med et anlægsarbejde/en investering. Rådighedsbeløbet frigives via Forretningsudvalget og Regionsrådet jf. Region Nordjyllands kompetenceregler enten i forbindelse med budgetvedtagelsen eller efter særskilt ansøgning.

Det samlede anlægsniveau på Sundhedsområdet (ordinært anlæg og kvalitetsfondsbyggeri) skal overholde centralt aftalte niveauer jf. forudsætninger i budgetloven. Anlægsniveauet på Specialektorens område fastlægges i samarbejde med kommunerne i Region Nordjylland.

Det påhviler de relevante administrative enheder at sikre, at deres respektive anlægsbevillinger overholdes. Det er Projektafdelingen, der har det primære ansvar herfor.

Region Nordjyllands byggeregulativ fastsætter retningslinjerne for, hvorledes byggesager påbegyndes, planlægges og styres. Regulativet er gældende for alle byggesager med en anlægsbevilling.

Sondringen mellem drifts- og anlægsbevillinger er fastlagt i Social- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Regioner.

Køb af fast ejendom

Køb af ejendomme kræver endelig godkendelse i Regionsrådet.

Regelsættet for køb af ejendom, følger reglerne ovenfor om anlægsbevillinger.

Salg af fast ejendom

Regelsættet for salg af ejendomme tager afsæt i lovbekendtgørelse nr. 186 af 19. februar, 2014 om Kommunernes styrelse "Kommunestyrelsesloven" § 68 samt bekendtgørelse nr. 799 af 24. juni 2011 om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendomme.

Af de regionale retningslinjer for administration af bevillinger fremgår det, at "Køb og salg af Regionens ejendomme kræver endelig godkendelse i Regionsrådet".

Ved et salg forudsættes det, at udfasede ejendomme søges solgt ved offentligt udbud, med mindre Regionsrådet træffer anden beslutning indenfor lovgivningen herom.

En udfaset ejendom er typisk en ejendom, der ikke længere finder anvendelse i regionalt regi. Dette kan være en nedslidt eller utidssvarende lægebolig, der ikke er behov for længere. Det kan også være en ejendom, hvor funktionen er nedlagt eller flyttet til anden matrikel.

Regionshuset eller de enkelte virksomheder, hvor ejendommen henhører under giver besked til Projektafdelingen om, at en given ejendom skal søges afhændet. Der udarbejdes på den baggrund en vurdering fra Projektafdelingen af muligheder for et udbud og salg herunder eksempelvis vurderinger af plangrundlaget for ejendommen, der kan være med til at optimere salgsprisen.

Såfremt ejendommen vurderes salgsejnet, kontaktes andre offentlige myndigheder i området med henblik på afklaring af, om der kunne være en interesse i at købe ejendommen. Dette vil ske ved udfasede ejendomme som bosteder, nedlagte hospitalsbygninger eller andre større ejendomme, der kan være relevante for andre offentlige myndigheder at råde over.

Det vil som led i iværksættelse af et udbud ske en vurdering af, om det er relevant at drøfte salget med den relevante Kommune med henblik på en vurdering og afklaring af de fremtidige anvendelsesmuligheder for ejendommen. Det vil i den forbindelse endvidere ske en vurdering af, om det kan være aktuelt, om regionen skal tage initiativ til en ændring af ejendommens plangrundlag.

Endelig vurderes det, hvorvidt en ejendom skal sælges med en tinglyst servitut om, at ændret anvendelse alene kan ske med samtykke fra regionen.

Sideløbende hermed udarbejdes en sagsfremstilling med vurdering af skønnet udbudspris fra 2 ejendomsmæglere, forslag til valg af ejendomsmægler samt tidsplan for den videre proces til godkendelse hos Forretningsudvalget og Regionrådet.

Der udarbejdes en markedsføringsplan med fastlæggelse af annonceringen i udvalgte dagblade, ugeaviser, internettet mv. med henblik på at sikre, at potentielle bydere i ejendomsmarkedet får viden om udbuddet af ejendommen. I forbindelse med udarbejdelse af markedsføringsplanen vil der være særligt

fokus på, hvorvidt det på grundlag af ejendommens størrelse, karakter, beliggenhed mv. vil være relevant at iværksætte særlige markedsføringsindsatser.

Evt. afvigelser fra et offentligt udbud ved salg til andre offentlige myndigheder eller af mindre jordmatrikler til eksempelvis teknikhuse mv., vil fremgå af sagsfremstillingen til Regionsrådet.

Udbud iværksættes af Projektafdelingen med den valgte ejendomsmægler og udbudsperioden er på minimum 1 måned.

De indkomne bud forelægges to uvildige valuarer ejendomsmægler med henblik på en vurdering af, om markedsprisen er opnået eller om der skal foretages endnu en udbudsrunde.

Efter gennemførelse af et offentligt udbud, vil alle afgivne bud altid blive fremlagt for Forretningsudvalget og Regionsrådet til godkendelse.

Salgsindtægterne tilføres regionskassen som tillægsbevilling.

Leasing af større anskaffelser

Det kræver særlig opmærksomhed, når der på regionens vegne indgås bindende aftaler, der forpligtiger regionen økonomisk, eventuelt for en længere periode.

Ved større anskaffelser, som fx institutionsbusser, kopimaskiner og lignende, indgår ofte overvejelser om leasingfinansiering.

Forretningsudvalget fastsætter i den finansielle strategi, de nærmere regler for leje og leasing, inden for de rammer gældende lovgivning fastsætter, jf. Bekendtgørelse om Regionernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Ved indgåelse af leasingkontrakter over 0,5 mio. kr. skal der rettes henvendelse til Patientforløb og Økonomi med henblik på koordinering i forhold til regionens samlede leasingaktiviteter.

Leje af ejendomme og Deponering

Indgåelse af lejeaftaler kræver godkendelse i enten Regionsråd eller Forretningsudvalg. Der skelnes mellem følgende:

- Lejeaftaler, hvor den skønnede opførelsesudgift – eller den offentlige ejendomsvurdering – er større end 5 mio. kr., kræver godkendelse i Regionsrådet.
- Lejeaftaler, hvor den skønnede opførelsesudgift – eller den offentlige ejendomsvurdering – er mindre end 5 mio. kr., kan godkendes i Forretningsudvalget.

Indgåelse af lejeaftaler til brug for regionsdrevne lægeklinikker, med en varighed på max. 6 måneder og en månedlig husleje på max. kr. 20.000, kræver dog ikke godkendelse.

Værdien af lejemålet beregnes i henhold til Bekendtgørelse 1581 af 17. december 2013 om regionernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Værdien beregnes som hovedregel som lejemålets forholdsmæssige andel af den seneste offentlige ejendomsvurdering (ejendommens samlede antal m² / offentlige ejendomsvurdering x antal lejede m²).

I de tilfælde, hvor ejendommen er nyopført, eller hvor ejendommen er overdraget inden for det seneste år, beregnes værdien af lejemålet på grundlag af henholdsvis opførelsesomkostningerne, henholdsvis anskaffelsesomkostningerne.

Ombygningsudgifter, der afholdes af udlejer, skal lægges til den beregnede værdi af lejemålet.

Værdien af lejemålet beregnes af Projektafdelingen

Alle lejekontrakter skal forelægges Projektafdelingen, der sikrer ensartethed, og styrer kontrakterne igennem administrationen og frem til den endelige politiske godkendelse.

Det følger af Bekendtgørelse 1581, at der ved regionens leje af ejendomme, når lejemålets værdi opgjort som udgangspunkt efter den skønnede opførelsesomkostning for tilsvarende ejendom overstiger 5 mio. kr., skal ske deponering af en sum svarende til den skønnede opførelsessum eller ejendomsværdi. Dette skal besluttes af Regionsrådet.

Deponerede beløb kan frigives med 1/25 pr. år fra og med året efter deponeringen.

Driftsbevillinger

En *driftsbevilling* er en bemyndigelse fra Regionsrådet til at afholde driftsudgifter/omkostninger til et nærmere angivet formål – herunder oppebære indtægter af specifik angivet art – indenfor de afsatte økonomiske rammer og i overensstemmelse med de generelle vilkår og målsætninger, hvortil bevillingen er givet.

Myndigheden til at afgive bevillinger ligger utvetydigt hos Regionsrådet – og kan som hovedregel ikke uddelegeres.

De regionale bevillinger er underopdelt i en række budgetområder, hvortil der er knyttet et konkret budgetansvar. Det betyder, at et éntydigt budgetansvar er fordelt på dele af den samlede bevilling. I praksis opfattes disse budgetansvarsområder som bevillinger, idet de budgetansvarlige forventes at føre en tæt dialog med administrationen om den løbende forbrugsopfølgning og budgetoverholdelse.

For at opfylde forudsætningerne i budgetloven skal den samlede drift på Sundhedsområdet være i balance efter udgiftsbaserede principper, mens indtægterne på social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde skal være større end eller lig med omkostningerne opgjort efter omkostningsbaserede principper.

Det er sektoradministrationerne indenfor Sundhedsområdet, Speciaalsektoren og Regional udvikling, der samlet set sikrer, at deres respektive bevillinger overholdes – eller sørger for at indhente den fornødne bevillingsmæssige dækning indenfor de enkelte regnskabsår. For Administrationens område er det Koncerndirektøren, med det faglige ansvar for regionens samlede økonomiopgave, der varetager det samlede bevillingsmæssige tilsyn.

Tillægsbevillinger

Regionsrådet har mulighed for i løbet af året at meddele tillægsbevillinger til såvel drifts- som anlægsbevillinger.

Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før Regionsrådet har meddelt den fornødne bevilling efter behandling i Forretningsudvalget.

Ansøgninger om tillægsbevillinger vil som hovedregel blive forelagt for Regionsrådet i forbindelse med kvartalsrapporteringen.

Undtaget fra bestemmelsen er dog foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning – disse kan i fornødent omfang iværksættes uden Regionsrådets forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt.

Lov- og cirkulæreændringer i løbet af budgetåret (midtvejsreguleringen) betragtes som tillægsbevillinger – både i forhold til udgiftsside og finansiering.

I forbindelse med tillægsbevillinger skal der anføres, hvorledes finansieringen skal ske.

Omkostnings- og udgiftsbaserede principper

Regionerne er forpligtet til at budgettere med omkostningsbaserede bevillinger på alle tre aktivitetsområder.

Samtidig tager økonomiaftalerne mellem regeringen og Danske Regioner, herunder forudsætningerne i budgetloven, fortsat udgangspunkt i udgiftsbaserede principper.

Dette betyder også, at størstedelen af den regionale økonomistyring er tilrettelagt efter udgiftsbaserede principper.

Omplaceringer indenfor samme bevilling

Der kan umiddelbart foretages budgetomplaceringer indenfor de givne bevillingsområder uden forudgående politisk godkendelse. Det betyder bl.a., at der umiddelbart kan flyttes budget mellem funktioner, steder og grupperinger indenfor de kontoplandele, der er tilknyttet bevillingen. Det gælder dog fortsat, at omplaceringerne skal understøtte de materielle målsætninger, der er opsat for bevillingen.

Idet Hospitalsområdet i Region Nordjylland udgør én samlet bevilling, er der i regionen forholdsvis mange muligheder for, at omplacere på tværs af enheder og Sundhedsområdets fællesbudget, uden forudgående politisk behandling.

Ligeledes gælder indenfor bevillingerne på Speciaalsektoren og Regional udvikling, at der fra administrativt niveau kan ske budgetomplaceringer på tværs med henblik på at sikre de vedtagne målsætninger på området.

Det vil dog på alle områder blive forudsat, at der i forbindelse med større omplaceringer mellem enheder, som kan have relevans for opgaveløsningen, forelægges til politisk behandling selvom der ikke er tale om bevillingsmæssige tilpasninger.

Overførsel imellem budgetår

For at sikre institutionerne i Region Nordjylland de bedst mulige betingelser for, at løse og realisere aftalte opgaver og mål, er der mulighed for overførsel af budget mellem årene.

Overførsel af mindreforbrug har således til formål at sikre den mest hensigtsmæssige anvendelse af de afsatte midler og skal dermed understøtte en langsigtet økonomisk styring og prioritering. Omvendt vil et merforbrug i et budgetår automatisk blive overført til det næste, og dermed reduceres den økonomiske ramme for den pågældende institution.

Generelt gælder det, at følgende forudsætninger skal være opfyldt i forbindelse med overførsel af mindreforbrug:

- Overførslen vedrører en konkret aktivitet – og formålet kan accepteres. Det kan fx være forsinkelser i besluttede projekter.
- Institutionen/afdelingen har opfyldt sine aktivitetsforudsætninger
- Der er ikke tale om et tilfældigt opstået mindreforbrug.

Overførsel af mindreforbrug vedrørende såvel drift- som anlægsområdet forudsætter ansøgning til Regionsrådet. Ansøgninger indkaldes ultimo budgetåret og behandles i Regionsrådet i januar/februar måned.

Regional udvikling og tilsagnsbudgettering

På det regionale udviklingsområde er der i Budgetloven fastsat et særligt regelsæt omkring håndtering af projekttilsagn.

Indenfor områderne kulturel virksomhed, sundhedsinnovation, klima og teknologipagten samt uddannelse budgetteres og udgiftsføres tilsagn om tilskud med hele det beløb, der gives tilsagn for i det år, hvor retligt bindende tilsagn gives. Det gælder uanset om en del af udbetalingen falder i senere år.

For sådanne projekter er det således ikke nødvendigt at overføre midler, der endnu ikke er udbetalt, mellem budgetårene.

Udbetalingen sker fra regionens balance.

Kvartalsvis økonomirapportering

Af hensyn til at sikre opfølgning på budget, økonomi og aktivitet er der tilrettelagt et løbende rapporteringsspor til henholdsvis den administrative og politiske ledelse.

Rapporteringen tager afsæt i, at alle budgetansvarlige udarbejder kvartalsrapporter på deres respektive områder, som siden fremsendes til Patientforløb og Økonomi.

Det påhviler Patientforløb og Økonomi, på baggrund af disse rapporteringer, at afstemme budgetter, efterprøve forbrugsforventninger, og siden udarbejde en samlet kvartalsrapport omfattende regionens samlede økonomiske engagementer.

På de områder, hvortil der er knyttet særlige målsætninger i form af krav til aktiviteter, ydelser, eller særlige servicemål indgår disse i den kvartalsvise rapportering.

Regionerne er forpligtet til kvartalsvist at aflevere oplysninger om det forventede regnskab til de centrale myndigheder, herunder særligt Social- og Indenrigsministeriet. Det forudsættes, at oplysningerne er så opdaterede som muligt, hvorfor Region Nordjylland løbende skal sikre en hurtigt proces omkring den kvartalsvise opfølgning.

På udvalgte dele af Sundhedsområdet udarbejdes desuden i visse måneder mellem kvartalsrapporterne en månedlig forbrugsopfølgning, som er et "rent" udtræk af bogførte udgifter fordelt på de udvalgte budgetområder. Opgørelsen udsendes til Regionsrådet til orientering.

Den månedlige forbrugsopfølgning er et supplement til den kvartalsvise rapportering, således at Regionsrådet kan opnå en bedre og hyppigere indsigt i den økonomiske status og udvikling på større områder i regionens økonomi.

Koncerndirektøren, med det faglige ansvar for regionens samlede økonomiopgave har bemyndigelse til løbende at kvalitetssikre og tilpasse den månedlige forbrugsopfølgning, således at Regionsrådet løbende kan sikres involvering i de - økonomisk set – mest relevante områder.

De beskrevne rapporteringer er alene den rapportering, der foretages til det administrative og politiske niveau. Det forudsættes, at de enkelte budgetansvarlige, i tilknytning hertil, fører en tæt økonomisk opfølgning der sikrer, at alle med delegeret budgetansvar fører et betryggende tilsyn med forbrug og aktivitet på de relevante områder.

Indkøbs- og udbudspolitik

Køb af varer og tjenesteydelser udgør en væsentlig del af regionens samlede udgifter.

Koncerndirektøren, med det faglige ansvar for regionens samlede økonomiopgave, har ansvaret for, at der udarbejdes en indkøbspolitik, som ud over de politiske målsætninger fastsætter principperne for indkøb og indgåelse af indkøbsaftaler.

Indkøbspolitikken godkendes af Regionsrådet.

Ansvaret for at overholde indkøbspolitikken og dermed udnytte fælles indkøbsaftaler følger budgetansvaret.

Region Nordjyllands indkøbs- og udbudspolitik fastlægger, at regionen skal fremstå som en effektiv, professionel og konkurrencedygtig serviceudbyder på Sundhedsområdet.

Indkøbskontoret i Center for Administration servicerer alle regionens institutioner. Ligeledes har regionen et fælles centrallager fra hvilket varer leveres til alle regionens institutioner.

Som udgangspunkt skal alle varer indkøbes gennem Indkøbskontoret i Center for Administration.

De enkelte institutioner kan gennem det elektroniske bestillingssystem ILS-online bestille alle de nødvendige standardvarer. Specialvarer bestilles ved henvendelse til Indkøbskontoret, der sørger for indkøb og levering.

Ved større anskaffelser, og i tilfælde hvor Regionen indkøber større partier, skal EUs udbudsregler anvendes.

Det anbefales, at Indkøbskontoret i Center for Administration samt Kontor for Jura og forsikring kontaktes, hvis der er behov for EU-udbud eller ved vurdering af, om der skal gennemføres EU-udbud.

Indtægtsdækket virksomhed

Institutioner i Region Nordjylland har mulighed for at iværksætte eksternt finansierede aktiviteter i form af indtægtsdækket virksomhed.

Hjemmel til at udføre indtægtsdækket virksomhed kan gives, når følgende betingelser er opfyldt:

- Der må ikke for kredsen af aftagere bestå en pligt til at aftage de pågældende varer eller tjenesteydelser.

Institutionen skal kunne adskille den produktion af varer eller tjenesteydelser, der søges udført med indtægtsdækning, fra institutionens øvrige opgaver.

Bilag 1: Kompetencefordeling på økonomiorrådet

B = Besluttende instans I = Indstillende instans	Regionsrådet	Forretningsudvalget	Stående udvalg	Administrationen
Økonomi og budget				
Budget				
Fastlæggelse af budgetprocedurer		B		I
Bevillingsniveau	B	I		I
Års- og flerårsbudget	B	I		I
Kvartalsrapportering	B	I		I
Forbrugsopfølgning		B		I
Overførsel af uforbrugte midler	B	I		I
Fritagelse for overførsel af merforbrug	B	I		I
Tillægsbevillinger- herunder DUT-ændringer eller lovændringer mv., som betyder ændrede udgifter/indtægter	B	I		I
Omplacering mellem bevillingsniveauerne herunder mellem drifts- og investeringsiden	B	I		I
Udmøntning af forligspuljer	B	I		I
Udmøntning af puljer mv. med delegeret kompetence (både budgetforlig og kommissorier)			B	I
Regnskab og revision				
Regnskab for regionen	B	I		I
Regnskaber vedr. investeringsprojekter over 10 mio. kr.	B	I		I
Revisionsberetninger	B	I		I
Antagelse af revision	B	I		I
Særligt vedrørende investeringsiden				
Investeringsoversigt inkl. anskaffespuljen	B	I		I
Omprioritering mellem projekter og udmøntning af pulje på investeringsoversigten	B	I		I
Bevillinger til nye projekter i budgetåret i forhold til investeringsoversigten og tillægsbevillinger til projekter	B	I		I
Udmøntning af bevillinger til projekter og anskaffelser opført i investeringsoversigten med totaludgift på 5 mio. kr. eller derover	B	I		I

B = Besluttende instans I = Indstillende instans	Regionsrådet	Forretningsudvalget	Stående udvalg	Administrationen
Økonomi og budget				
Køb og salg af fast ejendom ¹	B	I		I
Særligt vedrørende driftssiden				
Udmøntning af vedligeholdelses- og arbejdsmiljøpuljer				B
Modtagelse af donationer i form af arv eller gaver af værdi 100.000 kr. eller derover, som ikke kræver tillægsbevilling		B		I
Modtagelse af donationer i form af arv eller gave af værdi under 100.000 kr., som ikke kræver tillægsbevilling				B
Modtagelse af donationer i form af tilskud e.l. til forskning og udvikling fra private midler, som ikke kræver tillægsbevilling				B
Eksternt finansierede projekter med øget personalenormering - eksempelvis via statslige midler			(B) ²	I
Eksternt finansierede projekter uden øget personalenormering				B
Indtægtsdækket virksomhed med øget personalenormering		B		I
Indtægtsdækket virksomhed uden øget personalenormering				B
Væsentlige økonomiske dispositioner				
Indgåelse af lejemål over tærskelgrænsen ³	B	I		I
Indgåelse af lejemål under tærskelgrænsen, bortset fra de i punkt 47-49 anførte undtagelser		B		I
Indgåelse af lejemål til regionsdrevne klinikker, hvor huslejen ikke overstiger 20.000 kr. pr. måned, og hvor varigheden ikke væsentligt overstiger 6 måneder				B
Indgåelse af lejeaftaler eller tillæg til eksisterende lejeaftaler, hvor regionen lejer sig ind, og hvor huslejen eller tillægshuslejen ikke overstiger 10.000 kr. pr. måned				B
Udleje af regionens ejendomme, hvor huslejen ikke overstiger 10.000 kr. pr. måned				B
Leasingkontrakter over tærskelværdien ⁴	B	I		I

¹ Salg af regionens faste ejendomme gennemføres i henhold til den af Regionsrådet vedtagne salgspolitik (gældende fra oktober 2019)

² Psykiatri og Socialudvalget – se også punkt 100 i kapitel 7 Det specialiserede socialområde i den samlede kompetenceplan.

³ Dvs. lejemål, hvor den skønnede opførelsesudgift - eller offentlige ejendomsvurdering med tillæg af udgifter til ombygning af lejemålet - overstiger 5 mio. kr. og dermed udløser deponeringspligt jf. lånebekendtgørelsen.

⁴ Dvs. leasingkontrakter, hvor den samlede værdi af de leasede genstande overstiger 5 mio. kr.

B = Besluttende instans I = Indstillende instans	Regionsrådet	Forretningsudvalget	Stående udvalg	Administrationen
Økonomi og budget				
Driftsoverenskomster med og vedtægter for selvejende institutioner ⁵	B	I		I
Lånoptagelser garantiforpligtelser o.l.	B	I		I
Fastsættelse af generelle politikker og retningslinjer på det økonomiske område				
Kasse- og regnskabsregulativet	B	I		I
Politik for forsikringstegning og risikostyring	B	I		I
Fastlæggelse af indkøbspolitik	B	I		I
Byggestyringsregler			B	I
Principper for fastlæggelse og administration af takster vendt mod borgerne	B	I		I
Fastlæggelse af afgifter, gebyrer o.l. vendt mod borgerne	B	I		I

⁵ Mindre væsentlige ændringer i gældende driftsoverenskomster og vedtægter kan besluttes af administrationen.

Bilag 1 (fortsat): Kompetencefordeling i forhold til udbud

Ved *udbud* forstås i dette afsnit udbud⁶, der skal gennemføres i henhold til Tilbudsloven eller Udbudsloven⁷.

Ved udbud af *principiell karakter* forstås udbud, der skønnes at være principielle pga. økonomisk eller indholdsmæssigt omfang, herunder udbud, der i væsentlig grad kan ændre eller få betydning for serviceniveauet for regionens borgere eller for kliniske eller administrative arbejdsgange.

Udbud, der gennemføres til opretholdelse af regionens drift, genudbud af tidligere udbudte ydelser, og udbud til indkøb af ydelser, hvortil der er givet bevilling og/eller er medtaget på apparaturhand-
leplanen, betragtes ikke som principielle udbud.

B = Besluttende instans I = Indstillende instans Udbud af varer og tjenesteydelser		Regionsrådet	Forretning- sudvalget	Stående udvalg	Administrationen
Udbud af varer og tjenesteydelser					
Udbud, der ikke er af principiell karakter					B
Udbud der medfører, eller kan medføre, udlicitering ⁸ eller hjemtagelse af opgaver	Beslutningen om udbud, herunder kontraktlængde, udbudsform og optioner. Ligeledes beslutning om eventuel kontrolberegning eller kontrolbud.	B	I		I
	Beslutning om kontraktindgåelse.	B	I		I
Udbud af principiell karakter med en økonomisk værdi på maksimalt 20 mio. kr.	Beslutningen om udbud, herunder kontraktlængde, udbudsform og optioner.		B		I
	Beslutning om kontraktindgåelse.		B		I
Udbud af principiell karakter med en økonomisk værdi på over 20 mio. kr.	Beslutningen om udbud, herunder kontraktlængde, udbudsform og optioner.	B	I		I
	Beslutning om kontraktindgåelse.	B	I		I

⁶ Udbud er en konkurrenceudsættelse, hvor eksterne leverandører gives mulighed for at afgive tilbud på varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsopgaver.

⁷ Tilbudsloven regulerer indgåelsen af bygge- og anlægskontrakter under tærskelværdien på ca. DKK 40,1 mio. Indgåelse af øvrige kontrakter, dvs. bygge- og anlægskontrakter over tærskelværdien og varer og tjenesteydelser, reguleres i Udbudsloven.

⁸ Ved udlicitering forstås overdragelse af en opgave, der hidtil har været udført af regionen selv, til én eller flere eksterne leverandører. Udlicitering involverer typisk medarbejdere, der overdrages eller på anden måde berøres af overdragelsen. Ved hjemtagelse forstås hjemtagelse af opgaver, der hidtil har været udliciteret.

Bilag 1 (fortsat): Kompetencefordeling i forhold til anlægsområdet

B = Besluttende instans I = Indstillende instans Udbud – anlæg og bygning	Regionsrådet	Forretningssudvalget	Stående udvalg eller Byggeudv.	Administrationen
Projekter under 5 mio. kr. i samlet værdi, som er medtaget på investeringsoversigten og dermed kan udmøntes uden politisk godkendelse				
Alle beslutninger inkl. valg af udbudsmodel, prækvalificering af rådgiver, prækvalificering af entreprenør og godkendelse af licitationsresultat				B
Projekter, som ikke er medtaget på investeringsoversigten, eller som har en samlet værdi på 5 mio. kr. eller mere				
Valg af udbudsmodel for antagelse af eventuelle rådgivere, valg af entreprisform og udbudsmodel				B
Godkendelse af administrationens indstilling til eventuel prækvalifikation af rådgiver eller entreprenør		B ⁹	B ¹⁰	I
Godkendelse af administrationens indstilling til valg af rådgiver eller af entreprenør, såfremt der er givet bevilling		B	B	I
Godkendelse af administrationens indstilling til valg af rådgiver eller af entreprenør, såfremt der ikke er givet bevilling	B	I		I

⁹ Forretningssudvalget: Alt, der ikke vedrører Regionshospital Nordjylland, Psykiatri eller Speciaalsektoren i de nævnte sager

¹⁰ Politisk Byggeudvalg Regionshospital Nordjylland: Alt, der vedrører Regionshospital Nordjylland i de nævnte sager
 Psykiatri- og Socialudvalget: Alt, der vedrører Psykiatri eller Speciaalsektoren i de nævnte sager

Bilag 3 – Takster – Sundhedsområdet

Salg til private

Reglerne om salg af sundhedsydelser til privatpersoner er reguleret i bekendtgørelse nr. 657 af 28. juni 2019, og mulighederne for salg af sundhedsydelser til privatpersoner er meget begrænsede.

Bekendtgørelse nr. 170 af 5. februar 2017 regulerer i hvilket omfang regionens hospitaler kan drive patienthoteller, cafeteria og kiosker. Driften skal ske på markedsvilkår.

Udover det, der er reguleret i bekendtgørelsen, kan der i begrænset omfang sælges ydelser, hvis det må betragtes som samfundsøkonomisk uforvarsligt og/eller uhensigtsmæssigt at undlade at sælge ydelser, og det i øvrigt ligger indenfor de formål, som sundhedsloven regulerer.

Region Nordjylland sælger følgende ydelser til private:

Overnatning			
Ydelse		Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Aalborg Universitetshospital			
Fædre, Barselshotel	Incl. morgenmad	Gratis	
Pårørende, Patienthotel, voksen	Incl. morgenmad	300,00	Pr. overnatning
Pårørende, Patienthotel, barn 4-12 år	Incl. morgenmad	150,00	Pr. overnatning
Pårørende, Patienthotel, opredning	Excl. morgenmad	100,00	Pr. overnatning
Værelse, Sdr. Skovvej, 1 overnatning	Uden opredning	250,00	Pr. overnatning
Værelse, Sdr. Skovvej, 1 overnatning	Med opredning	300,00	Pr. overnatning
Pårørende med patient, Sdr. Skovvej	Incl. morgenmad	300,00	Pr. overnatning
Regionshospital Nordjylland			
Værelse, Frederikshavn		200,00	Pr. overnatning
Mad			
Ydelse		Takst (kr.)	Enhed
Aalborg Universitetshospital			
Fædre, Barselshotel		*	
Pårørende, Patienthotel		*	
Mad til fædre med børn indlagt på neonatalafdeling		*	
Aalborg Universitetshospital, Hobro og Farsø			
Mulighed for at pårørende spiser i kantinen		*	
Aalborg Universitetshospital, Thisted			
Mulighed for at pårørende spiser i kantinen		*	
Regionshospital Nordjylland, Hjørring			
Fædre på børneafdeling og fødeafdeling		*	
Psykiatrien			
Mulighed for at pårørende spiser i kantinen		*	
Hvis pårørende er benævnt som ledsager, er bespisning gratis			
*Takster for mad er beregnet ud fra kostpris samt typen af mad, og kan derfor variere			

Salg til erhvervsdrivende og myndigheder

Bekendtgørelse nr. 170 af 5. februar 2017 regulerer i hvilket omfang regionens hospitaler kan sælge ydelser til erhvervsdrivende og myndigheder. Der kan ske salg af

- Undersøgelser og prøver m.v. til omkostningspris
- Forskning, udvikling, efter- og videreuddannelse og rådgivning til omkostningspris
- Udleje af overkapacitet i form af udstyr og lokaler til markedsværdi

Salg af undersøgelser og prøver mv. er begrænset af, at der ikke må være private virksomheder i regionen, der kan dække efterspørgslen.

Udover det, der er reguleret i bekendtgørelsen, kan der i begrænset omfang sælges ydelser, hvis det må betragtes som samfundsøkonomisk uforvarsomt og/eller uhensigtsmæssigt at undlade at sælge ydelser, og det i øvrigt ligger indenfor de formål, som sundhedsloven regulerer.

Region Nordjylland sælger følgende ydelser til erhvervsdrivende og myndigheder:

Varmtvandsbassiner		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Skagen	474,00	Pr. time
Hjørring	482,00	Pr. time
Gymnastiksal		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Hjørring	479,00	Pr. time
Ligsyn		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Ligsyn	254,00	Pr. opgave
Kisteilægning		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Hverdage 8.00 - 15.00	399,00	Pr. opgave
Øvrige tidspunkter	751,00	Pr. opgave
Balsamering		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Balsamering	2.254,00	Pr. opgave
Lodning af zinkkiste		
Ydelse	Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Lodning af zinkkiste	1.054,00	Pr. opgave
Afdøde nordjyder hjemsendt fra udlandet		
Ydelse	Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Afdøde nordjyder hjemsendt fra udlandet	2.510,00	Pr. opgave

Bilag 4 – Takster – Specialsektoren

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Takst 2025	Enhed
Området for Kommunikation og Specialpædagogik				
Botilbud for Voksne med Døvblindhed	Længerevarende ophold	SEL § 108	4.594	Døgn
Botilbud for Voksne med Døvblindhed	Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	4.091	Døgn
Botilbud for Voksne med Døvblindhed	Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	5.342	Døgn
Botilbud for Voksne med Døvblindhed	Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	7.994	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Aktivitets- og samværsydelse	SEL § 104	1.048	Dag
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Aktivitets- og samværsydelse - Takst 1	SEL § 104	1.054	Dag
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Aktivitets- og samværsydelse - Takst 2	SEL § 104	1.367	Dag
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Aktivitets- og samværsydelse - Takst 3	SEL § 104	2.325	Dag
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Bøgehuset - Anbringelse	BL §§ 46, 47	6.407	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Bøgehuset - Støtteophold	BL § 32	5.751	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Bøgehuset - Døgnaflastning	BL § 90 jf. SEL § 84	5.751	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Bøgehuset - Midlertidigt ophold	SEL § 107	5.384	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Anbringelse	BL §§ 46, 47	5.192	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Døgnaflastning	BL § 90 jf. SEL § 84	4.526	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Støtteophold	BL § 32	4.526	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	1.652	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	2.107	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	2.556	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	2.963	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Længerevarende ophold - Takst 5	SEL § 108	3.424	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	1.652	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	2.107	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	2.556	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	2.963	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Planethuset - Midlertidigt ophold - Takst 5	SEL § 107	3.424	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Midlertidigt ophold	SEL § 107	5.390	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Midlertidigt ophold Takst 1	SEL § 107	4.092	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Midlertidigt ophold Takst 2	SEL § 107	5.342	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Midlertidigt ophold Takst 3	SEL § 107	7.995	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Længerevarende ophold	SEL § 108	5.390	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Længerevarende ophold Takst 1	SEL § 108	4.092	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Længerevarende ophold Takst 2	SEL § 108	5.342	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Længerevarende ophold Takst 3	SEL § 108	7.995	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Anbringelse	BL §§ 46, 47	5.390	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Støtteophold	BL § 32	5.751	Døgn
Tilbud for Børn og Voksne med Døvblindhed og Høretab	Ungdomshjemmet - Døgnaflastning	BL § 90 jf. SEL § 84	5.751	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 1.1	BL §§ 46, 47	4.998	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 1.2	BL §§ 46, 47	5.515	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 1.3	BL §§ 46, 47	8.891	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 2.1	BL §§ 46, 47	3.975	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 2.2	BL §§ 46, 47	4.998	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 2.3	BL §§ 46, 47	5.804	Døgn
Specialbørnehjemmene	Anbringelse - Målgruppe 2.4	BL §§ 46, 47	8.561	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 1.1	BL § 90 jf. SEL § 84	3.936	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 1.2	BL § 90 jf. SEL § 84	4.359	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 1.3	BL § 90 jf. SEL § 84	8.369	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 2.1	BL § 90 jf. SEL § 84	3.518	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 2.2	BL § 90 jf. SEL § 84	3.936	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 2.3	BL § 90 jf. SEL § 84	4.971	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnaflastning - Målgruppe 2.4	BL § 90 jf. SEL § 84	6.568	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 1.1	BL § 32	4.763	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 1.2	BL § 32	5.314	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 1.3	BL § 32	8.860	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 2.1	BL § 32	3.667	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 2.2	BL § 32	4.763	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 2.3	BL § 32	5.676	Døgn
Specialbørnehjemmene	Støtteophold - Målgruppe 2.4	BL § 32	8.408	Døgn
Center for Sansenedsættelse	Kompenserende specialundervisning, Døvblinde	LSV § 1	215	Dag
Center for Sansenedsættelse	Kompenserende specialundervisning, Høretab	LSV § 1	387	Styk
Center for Sansenedsættelse	STU, Døvblindhed - Takst 1	LUU § 2	1.358	Dag
Center for Sansenedsættelse	STU, Døvblindhed - Takst 2	LUU § 2	1.943	Dag
Center for Sansenedsættelse	STU, Høretab - Takst 1	LUU § 2	879	Dag
Center for Sansenedsættelse	STU, Høretab - Takst 2	LUU § 2	1.289	Dag
Center for Sansenedsættelse	Specialundervisning, Døvblinde	FSL § 20	2.173	Dag
Center for Sansenedsættelse	Specialundervisning, Døvblinde - Objektiv finansiering	FSL § 20	835.156	Styk
Center for Sansenedsættelse	Specialundervisning, Høretab - Takst 1	FSL § 20	1.269	Dag
Center for Sansenedsættelse	Specialundervisning, Høretab - Takst 2	FSL § 20	2.138	Dag
Center for Sansenedsættelse	Specialundervisning, Høretab - Objektiv finansiering	FSL § 20	957.958	Styk

Tilbud	Ydelse	Lowgrundlag	Takst 2025	Enhed
Center for Sansenedsættelse	1A Generel rådgivning og information - Høre	SEL §§ 10-12	1.392.416	Styk
Center for Sansenedsættelse	1A Generel rådgivning og information - Syn og IKT	SEL §§ 10-12	1.248.051	Styk
Center for Sansenedsættelse	2A Småbørn (0-6 år) - Syn og IKT	SEL §§ 10-12	1.034	Time
Center for Sansenedsættelse	2B Skolebørn (6-18 år) Syn og IKT	FSL § 20	1.034	Time
Center for Sansenedsættelse	2C Unge & voksne - Høre	SEL §§ 10-12	1.034	Time
Center for Sansenedsættelse	2C Unge & voksne - Syn og IKT	SEL §§ 10-12	1.034	Time
Center for Sansenedsættelse	2D Børn & voksne - Medicinsk-optisk øjenlidelser	SEL §§ 10-12	1.034	Time
Center for Sansenedsættelse	2E Voksne med høre-, syns- eller handikapproblemer	LSV § 1	1.034	Time
Center for Sansenedsættelse	3A Hjælpemiddelpulje - Optiske og IThjælpemidler	SEL § 112	14.832.983	Styk
Center for Sansenedsættelse	3B Hjælpemiddelpulje - Øvrige synshjælpemidler	SEL § 112	1.559.474	Styk
Center for Sansenedsættelse	3C Hjælpemiddelpulje - Uv.mat. og tek.hjælpemidler	FSL § 20	652.728	Styk
Neurocenter Østerskoven	Rehabiliteringsophold, Erhvervet - Basistakst	SEL § 107	4.168	Døgn
Neurocenter Østerskoven	Rehabiliteringsophold, Erhvervet - Ydelsestimetakst	-	510	Time
Neurocenter Østerskoven	Rehabiliteringsophold, Medfødt - Basistakst	SEL § 107	3.187	Døgn
Neurocenter Østerskoven	Rehabiliteringsophold, Medfødt - Ydelsestimetakst	-	459	Time
Neurocenter Østerskoven	Rehabiliteringsophold, Medfødt med STU - Basistakst	SEL § 107	2.778	Døgn
Neurocenter Østerskoven	STU, Medfødt - Basistakst	LUU § 2	375	Døgn
Neurocenter Østerskoven	STU, Medfødt - Ydelsestimetakst	-	471	Time
Området for Rehabilitering af Socialt udsatte borgere				
Den Sikrede Institution Kompasset	Anbringelse (retlig)	BL § 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3, jf. § 62	4.690	Døgn
Den Sikrede Institution Kompasset	Anbringelse (social)	BL § 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3, jf. § 62	7.628	Døgn
Den Sikrede Institution Kompasset	Anbringelse - Objektiv Finansiering	BL § 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3, jf. § 62	5.106.959	Styk
Den Sikrede Institution Kompasset	Specialundervisning (skolepligtig)	FSL § 20	769	Dag
Forsorghjemmet Aas	Midlertidigt ophold	SEL § 110	2.497	Døgn
Området for Socialpsykiatri				
Bostedet Brovst	Midlertidigt ophold (eksl. kost & vask)	SEL § 107	4.169	Døgn
Bostedet Brovst	Midlertidigt ophold (inkl. kost og vask)	SEL § 107	4.242	Døgn
Bostedet Brovst	Længerevarende ophold (eksl. kost & vask)	SEL § 108	4.169	Døgn
Bostedet Brovst	Længerevarende ophold (inkl. kost og vask)	SEL § 108	4.242	Døgn
Bostedet Hadsund	Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	2.269	Døgn
Bostedet Hadsund	Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	3.260	Døgn
Bostedet Hadsund	Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	4.171	Døgn
Bostedet Hadsund	Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	5.083	Døgn
Bostedet Hadsund	Længerevarende ophold - Takst 5	SEL § 108	5.995	Døgn
Bostedet Hadsund	Længerevarende ophold - Takst 6	SEL § 108	8.274	Døgn
Bostedet Hadsund	Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	2.269	Døgn
Bostedet Hadsund	Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	3.260	Døgn
Bostedet Hadsund	Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	4.171	Døgn
Bostedet Hadsund	Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	5.083	Døgn
Bostedet Hadsund	Midlertidigt ophold - Takst 5	SEL § 107	5.995	Døgn
Bostedet Hadsund	Midlertidigt ophold - Takst 6	SEL § 107	8.274	Døgn
Bostedet Kærvang	Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	2.131	Døgn
Bostedet Kærvang	Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	3.061	Døgn
Bostedet Kærvang	Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	3.971	Døgn
Bostedet Kærvang	Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	4.879	Døgn
Bostedet Kærvang	Længerevarende ophold - Takst 5	SEL § 108	5.788	Døgn
Bostedet Kærvang	Længerevarende ophold - Takst 6	SEL § 108	8.059	Døgn
Bostedet Kærvang	Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	2.131	Døgn
Bostedet Kærvang	Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	3.061	Døgn
Bostedet Kærvang	Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	3.971	Døgn
Bostedet Kærvang	Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	4.879	Døgn
Bostedet Kærvang	Midlertidigt ophold - Takst 5	SEL § 107	5.788	Døgn
Bostedet Kærvang	Midlertidigt ophold - Takst 6	SEL § 107	8.059	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig	ABL § 105 stk. 2	2.463	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig - Takst 1	ABL § 105 stk. 2	1.958	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig - Takst 2	ABL § 105 stk. 2	2.809	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig - Takst 3	ABL § 105 stk. 2	3.722	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig - Takst 4	ABL § 105 stk. 2	4.643	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig - Takst 5	ABL § 105 stk. 2	5.564	Døgn
Bostedet Kærvang	Ophold, almen bolig - Takst 6	ABL § 105 stk. 2	7.868	Døgn
Bostedet Solsiden	Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	2.176	Døgn
Bostedet Solsiden	Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	3.127	Døgn
Bostedet Solsiden	Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	4.027	Døgn
Bostedet Solsiden	Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	4.921	Døgn
Bostedet Solsiden	Længerevarende ophold - Takst 5	SEL § 108	5.816	Døgn
Bostedet Solsiden	Længerevarende ophold - Takst 6	SEL § 108	8.053	Døgn
Bostedet Solsiden	Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	2.176	Døgn
Bostedet Solsiden	Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	3.127	Døgn
Bostedet Solsiden	Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	4.027	Døgn
Bostedet Solsiden	Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	4.921	Døgn
Bostedet Solsiden	Midlertidigt ophold - Takst 5	SEL § 107	5.816	Døgn
Bostedet Solsiden	Midlertidigt ophold - Takst 6	SEL § 107	8.053	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig	ABL § 105 stk. 2	2.361	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig - Takst 1	ABL § 105 stk. 2	2.048	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig - Takst 2	ABL § 105 stk. 2	2.937	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig - Takst 3	ABL § 105 stk. 2	3.845	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig - Takst 4	ABL § 105 stk. 2	4.760	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig - Takst 5	ABL § 105 stk. 2	5.675	Døgn
Bostedet Solsiden	Ophold, almen bolig - Takst 6	ABL § 105 stk. 2	7.963	Døgn

Tilbud	Ydelse	Lowgrundlag	Takst 2025	Enhed
Bostedet Aars	Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	2.252	Døgn
Bostedet Aars	Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	3.234	Døgn
Bostedet Aars	Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	4.144	Døgn
Bostedet Aars	Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	5.054	Døgn
Bostedet Aars	Længerevarende ophold - Takst 5	SEL § 108	5.964	Døgn
Bostedet Aars	Længerevarende ophold - Takst 6	SEL § 108	8.238	Døgn
Bostedet Aars	Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	2.252	Døgn
Bostedet Aars	Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	3.234	Døgn
Bostedet Aars	Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	4.144	Døgn
Bostedet Aars	Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	5.054	Døgn
Bostedet Aars	Midlertidigt ophold - Takst 5	SEL § 107	5.964	Døgn
Bostedet Aars	Midlertidigt ophold - Takst 6	SEL § 107	8.238	Døgn
Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisbakke				
Aktivitets- og Samværstilbud	Aktivitets- og samværscydelse	SEL § 104	642	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Aktivitets- og samværscydelse - Takst 1	SEL § 104	1.070	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Aktivitets- og samværscydelse - Takst 2	SEL § 104	796	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Aktivitets- og samværscydelse - Takst 3	SEL § 104	614	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Aktivitets- og samværscydelse - Takst 4	SEL § 104	431	Dag
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	8.410	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	6.193	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	4.137	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	8.410	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	6.193	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	4.137	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	8.746	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	6.115	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	4.360	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	3.484	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	8.746	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	6.115	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	4.360	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	3.484	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Vestergade - Længerevarende ophold	SEL § 108	2.012	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Vestergade - Midlertidigt ophold	SEL § 107	2.012	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Kastanien - Længerevarende ophold	SEL § 108	6.522	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Kastanien - Midlertidigt ophold	SEL § 108	6.522	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 1	SEL § 108	8.867	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 2	SEL § 108	6.198	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 3	SEL § 108	4.687	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 4	SEL § 108	3.831	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 5	SEL § 108	3.404	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 6	SEL § 108	2.975	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Længerevarende ophold - Takst 7	SEL § 108	2.548	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 1	SEL § 107	8.867	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 2	SEL § 107	6.198	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 3	SEL § 107	4.687	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 4	SEL § 107	3.831	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 5	SEL § 107	3.404	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 6	SEL § 107	2.975	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Midlertidigt ophold - Takst 7	SEL § 107	2.548	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Bøgedal/Højbo - Ophold, almen bolig - Takst 1	ABL § 105 stk. 2	4.345	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Bøgedal/Højbo - Ophold, almen bolig - Takst 2	ABL § 105 stk. 2	3.682	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Bøgedal/Højbo - Ophold, almen bolig - Takst 3	ABL § 105 stk. 2	3.231	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Bøgedal/Højbo - Ophold, almen bolig - Takst 4	ABL § 105 stk. 2	2.780	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Bøgedal - Døgnafstning	SEL § 84	4.783	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Højbo - Ophold, almen bolig	ABL § 105 stk. 2	3.041	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Skrænten - Ophold, almen bolig	ABL § 105 stk. 2	3.262	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Skrænten - Ophold, almen bolig - Takst 1	ABL § 105 stk. 2	5.511	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Skrænten - Ophold, almen bolig - Takst 2	ABL § 105 stk. 2	3.248	Døgn
Psykiatri og Udviklingshandicap	Skrænten - Ophold, almen bolig - Takst 3	ABL § 105 stk. 2	2.681	Døgn
Særforanstaltninger	Løvhøj - Længerevarende ophold	SEL § 108	10.713	Døgn
Særforanstaltninger	Tårnbo/Tårnly - Længerevarende ophold (gl.)	SEL § 108	9.263	Døgn
Særforanstaltninger	Tårnbo/Tårnly - Længerevarende ophold	SEL § 108	9.368	Døgn

Bilag 5 – Løn- og prisfremskrivning

Lønfremskrivning:

I budgettet er indarbejdet følgende lønfremskrivninger:

- Hospitalsområdet og Administrationen 4,19%. Herudover er der reserveret midler til finansiering af lønløft i relation til Trepartsaftalen, hvilket udgør ca. 200 mio. kr. svarende til ca. 2,57% af lønsummen.
- Specialektoren 4,19%. Herudover er der reserveret midler til finansiering af lønløft i relation til Trepartsaftalen svarende til 2,57% af lønsummen
- Regional udvikling 6,76%. Heri er indeholdt de tilførte midler vedrørende Trepartsaftalen.

Prisfremskrivning:

I budgettet er indarbejdet følgende prisfremskrivninger:

- Hospitalsområdet, Specialektoren og Administrationen 1,05%
- Praksis (Sygesikringsområdet) 1,79%
- Regional udvikling 2,29%

